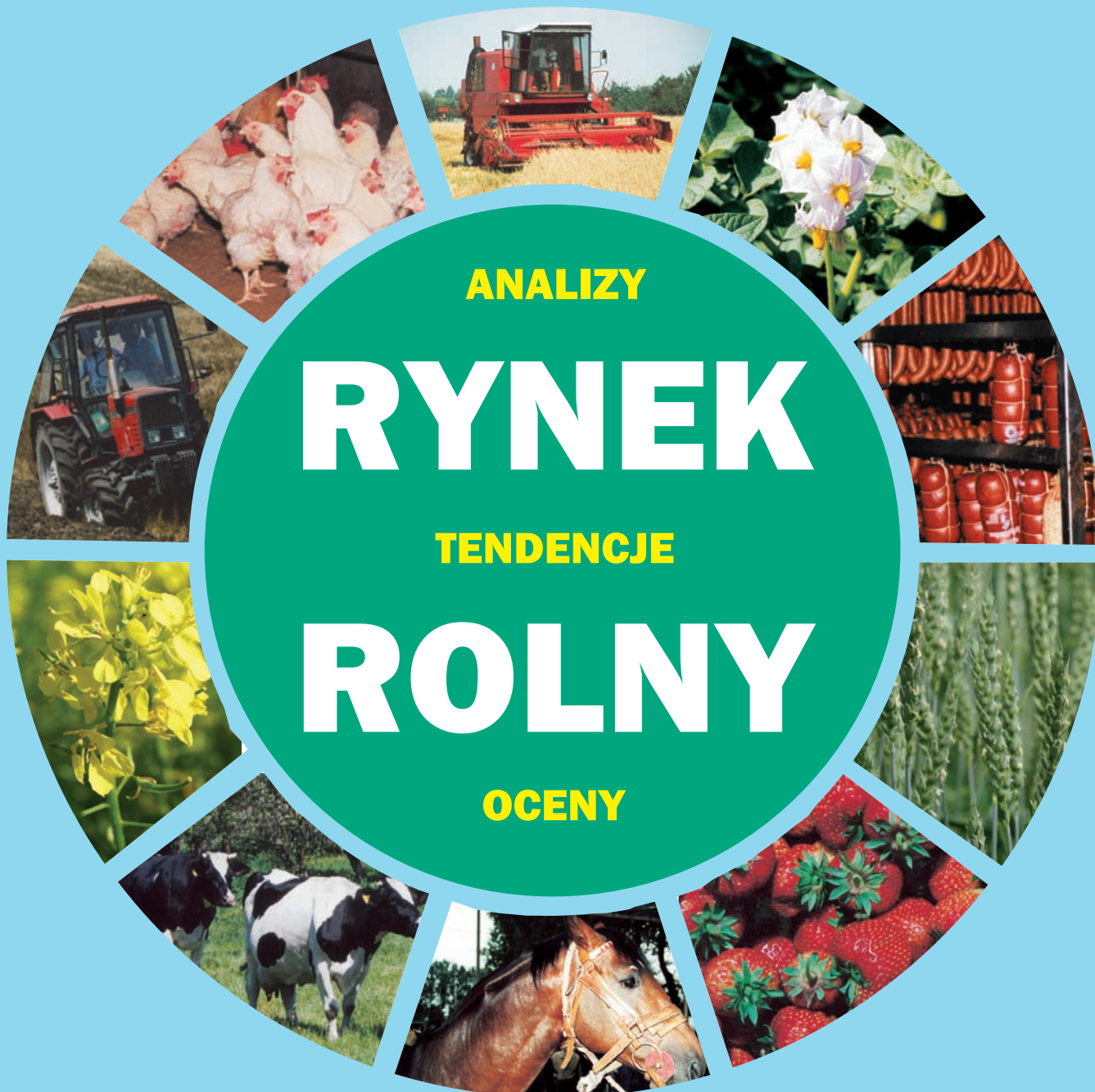

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 5 (267)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

MAJ 2013

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAJ 2013

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Nakład: 267 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W kwietniu 2013 r. poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej, a syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł o 0,7 pkt. proc. do 100,4 punktu i był o 0,3 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem o tej porze. Na wzrost SWKR wpłynęła przede wszystkim poprawa wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 1,2 pkt. proc.), a także wyrównanego wskaźnika nożyc cen (o 0,2 pkt. proc.). O wzroście wyrównanego wskaźnika nożyc cen zadecydowała poprawa wyrównanego wskaźnika cen koszyka cen skupu o 0,2 pkt. proc., przy stabilizacji wyrównanego wskaźnika zmian cen środków produkcji na poziomie 100 punktów. O wzroście wyrównanego wskaźnika cen skupu podstawowych surowców rolniczych do 100,3 punktu, który o 0,7 pkt. proc. przewyższał poziom ubiegłoroczny, zadecydowało przeniesienie skutków marcowych przewag wzrostów cen nad ich spadkami. W marcu bieżące ceny żywca wieprzowego wzrosły o 3,5%, drobiu o 6,8%, mleka o 1,3%, żyta o 2,2%, a ziemniaków o 13,9%, podczas gdy ceny skupu bydła zmalały o 3,8%, a pozostałych zbóż o 2,5 do 4,1%. Od pięciu miesięcy wyrównany wskaźnik zmian cen środków do produkcji rolniczej utrzymuje się na poziomie 100 punktów i w kwietniu bieżącego roku był o 0,7 pkt. proc. niższy niż przed rokiem.

O wzroście wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu do 100,5 punktu zadecydowało przede wszystkim zwiększenie wyrównanego indeksu sprzedaży przemysłu spożywczego o 3,2 pkt. proc. do 101,5 punktu. W tym samym kierunku działało relatywne obniżenie cen detalicznych żywności. Potencjalny popyt obniżała natomiast słaba presja na wzrost wynagrodzeń oraz mniejsze obroty handlowe z zagranicą produktami rolno-spożywczymi. Marcowe podwyżki cen koszyka skupu, przy stabilizacji cen środków produkcji spowodowały, że wzrost cen otrzymywanych przez rolników, jaki się dokonał w I kwartale 2013 r. w porównaniu z grudniem 2012 r. był korzystny dla rolników. Ilustruje to skumulowany wskaźnik nożyc cen, który wzrósł do 100,7 punktu, podczas gdy w poprzednich czternastu miesiącach był niższy od 100 punktów. W najbliższych miesiącach rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie powinny się pogorszyć.

2. Mimo marcowych spadków ceny zbóż na krajowym rynku utrzymują się na wysokim poziomie, a w kwietniu nastąpił powrót do wzrostowych tendencji. Także na światowe rynki powróciły tendencje wzrostowe cen zbóż pod wpływem informacji o opóźnieniach siewów zbóż jarych w USA, mimo optymistycznych prognoz IGC co do zbiorów w sezonie 2013/14. Utrzymująca się niepewność co do no-

wych zbiorów skutkująca znacznymi wahaniami cen na giełdach skłoniła USDA do ogłaszania komunikatów dotyczących zaawansowania siewów zbóż.

3. Wobec wysokich cen zbóż regres w sektorze wieprzowiny będzie kontynuowany co najmniej do końca 2013 r. Produkcja wieprzowiny jeszcze nie dostosowała się do wysokiego poziomu cen pasz, a przedłużający się kryzys i pogarszająca się sytuacja dochodowa konsumentów utrudnia przeliczenie wyższych kosztów produkcji na odbiorców końcowych. Przemysł mięsny poszukuje możliwości obniżania kosztów produkcji zastępowaniem droższego surowca tańszym, czy też zmniejszaniem ilości mięsa w produkcie końcowym. Skutkiem jest powszechnie pogarszająca się jakość artykułów mięsnych we wszystkich krajach europejskich oraz kolejne afery, co nie zachęca do ich spożycia.

4. Utrzymuje się dobra koniunktura na światowym rynku przetworów mlecznych. W marcu obliczany przez FAO dairy price index wzrósł o 22,3 pkt. proc. do 225,3 punktów pod wpływem rosnącego popytu przede wszystkim ze strony krajów rozwijających się. Rosną obroty handlowe i konkurencja o surowiec. Skutkuje to wzrostem cen skupu mleka, mimo zbliżania się do sezonowego wzrostu podaży mleka. Zapowiada to kontynuację dobrej koniunktury na krajowym rynku mleka w 2013 r.

5. Mimo ożywienia popytu na rynku środków produkcji wraz z początkiem prac polowych ceny środków produkcji rosną umiarkowanie, a ceny bezpośrednich nośników energii nawet zniżkują. Ceny nawozów w marcu wzrosły tylko o 0,3%, mimo wiosennego wzrostu ich zużycia.

6. Spada dynamika wzrostu cen detalicznych żywności. Bariera popytu spowodowana trudną sytuacją dochodową polskich konsumentów i trudną sytuacją na rynku pracy prawdopodobnie będzie skutkować tym, że po kilku latach relatywnego drożnienia żywności wzrost cen żywności w 2013 r. może nie przewyższać inflacji, a nawet może być mniejszy. Jest to dobra wiadomość dla konsumentów, ale nie dla producentów i przetwórców żywności.

Jadwiga
Seremak-Bulge

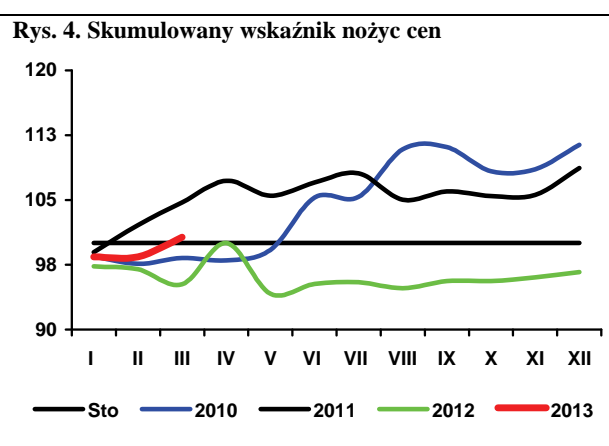
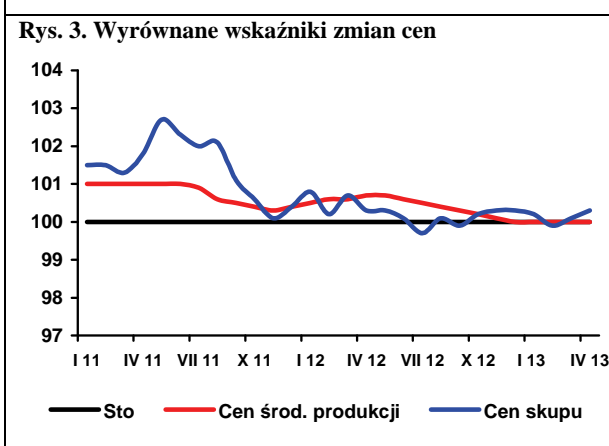
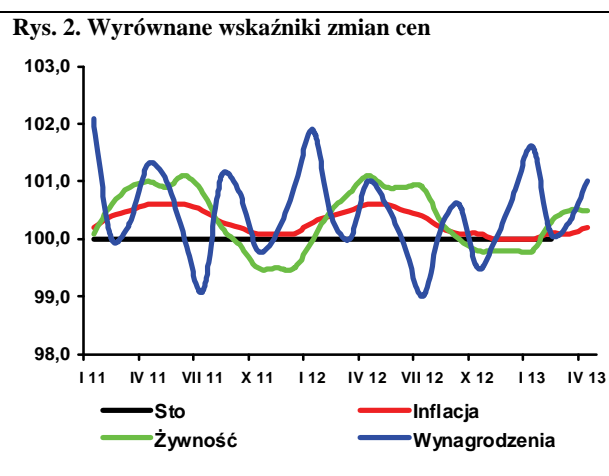
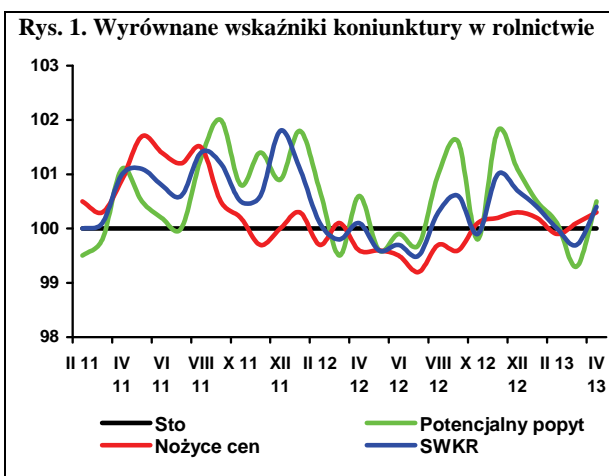
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IV13	III 13	II 13	I 13	XII 12	XI 12	IV 12
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,4	99,7	100,0	100,4	100,7	101,0	100,1
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,5	99,3	100,1	100,5	101,1	101,8	100,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,3	100,1	99,9	100,2	100,3	100,2	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,3	100,1	99,9	100,2	100,3	100,3	100,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,7
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,6	99,7	99,8	100,2	100,2	100,2	99,5
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,5	99,8	99,8	101,8	101,0	100,2	99,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,5	98,3	99,8	99,6	100,7	102,6	101,5

^{101,5a} średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Prognozy IGC wskazują na wzrost zbiorów zbóż w nadchodzącym sezonie. Przewiduje się, że produkcja zbóż bez ryżu wyniesie 1906 mln ton, wobec 1781 mln ton poprzednio. Kukurydzy zostanie zebrane rekordowe 939 mln ton, wobec 851 mln ton w sezonie obecnym. Wyższa będzie również produkcja pszenicy (680, wobec 655 mln ton), ale nie przekroczy ona rekordowego poziomu z sezonu 2011/12. Zbiory jęczmienia wyniosą 138 mln ton (134 mln ton poprzednio).

W UE-28 (czyli łącznie z Chorwacją) zbierze się 292 mln ton zbóż (278 mln ton przed rokiem), w tym 131 mln ton pszenicy zwykłej, 54 mln ton jęczmienia (mniej niż przed rokiem), a kukurydzy 67 mln ton. Wyższe niż przed rokiem będą zbiory pszenicy w Rosji (52, wobec 38 mln ton) oraz na Ukrainie (22,4, wobec 15,8 mln ton).

W Polsce przedłużająca się zima spowodowała znaczne opóźnienia w pracach polowych. Stąd też prawdopodobnie mniejsze są zasiewy większości zbóż jarych, które zastąpione zostaną sianą później kukurydzą. Warunki dla zbóż ozimych były bardziej sprzyjające, a według GUS straty po zimie były znacząco niższe niż przed rokiem. Zwiększenie zasiewów kukurydzy będzie skutkowało wysoką produkcją i dużym zainteresowaniem tym ziarnem przez odbiorców zagranicznych, pomimo że zbiory kukurydzy na świecie powinny być w przyszłym sezonie wyższe.

Jeżeli do zbiorów w kluczowych regionach świata nie wystąpią nieprzewidziane sytuacje pogodowe, w nowym sezonie relacje podaźowo-popytowe na światowym rynku będą lepsze niż obecnie, ale nadal rynek będzie pod presją popytu. Należy pamiętać, że tak wczesne prognozy są obciążone bardzo dużym ryzykiem błędu, a o faktycznym poziomie zbiorów i ich jakości decydują warunki pogodowe bezpośrednio przed i w czasie zbiorów.

W bieżącym sezonie utrzymują się wysokie ceny zbóż, które jednak powoli obniżają się. Indeks GOI publikowany przez IGC osiągnął poziom porównywalny z poziomem sprzed roku. Na sytuację wpłynął znaczący spadek produkcji w USA, Rosji, na Ukrainie i w południowej Europie.

Tendencje cenowe mają podobny przebieg w Europie i USA. Wysokie, ale obniżające się ceny ziarna utrzymują się także w kraju i w większości przypadków nadal przekraczają poziom sprzed roku. Najdroższa jest pszenica paszowa i konsumpcyjna, ale jej ceny w ostatnim tygodniu marca spadły poniżej 1000 zł/t. Poniżej tego poziomu spadła również cena jęczmienia browarnego. Ceny żyta kształtują się w granicach 700, a kukurydzy poniżej 900 zł/t. Najtańszy jest owies (ok. 650 zł/t). Do końca sezonu poziom cen pozostanie wysoki.

W bieżącym sezonie (do marca) skupiono w Polsce 5,87 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 8% więcej niż

przed rokiem, ale mniej niż w trzech poprzednich sezonach. Niższy niż przed rokiem jest tylko skup pszenicy. Skup żyta i jęczmienia już przekroczył rekordowe poziomy. Od października skupiono ponadto 1,76 mln ton kukurydzy, czyli więcej niż we wszystkich wcześniejszych sezonach, w tym rekordowym poprzednim.

Stosunkowo niskie ceny polskich zbóż sprawiają, że zainteresowanie naszym ziarnem jest duże. Polska w bieżącym sezonie po raz pierwszy od lat stała się eksporterem netto ziarna zbóż. W ciągu ośmiu pierwszych miesięcy obecnego sezonu wywieziono z kraju już ponad 3 mln ton zbóż, w tym po ponad 1 mln ton pszenicy i kukurydzy. Sprzedano również po ponad 300 tys. ton żyta i jęczmienia. Eksport w pierwszych miesiącach 2013 r. jest niższy niż pod koniec 2012 r., ale przekracza wyraźnie wielkości ubiegłoroczne. Import ziarna zmniejszył się do 424 tys. ton, podczas gdy w I półroczu 2012 r. było to ponad 1 mln ton. Sprowadza się głównie pszenicę i kukurydzę.

W porównaniu do poprzedniego roku, w pierwszym kwartale 2013 r. wzrosły przemiaty zbóż i produkcja mąki pszennej, a spadła produkcja mąki żytniej. Zmniejszyła się produkcja pieczywa, wyższa jest natomiast produkcja makaronów i mieszanek paszowych dla zwierząt.

Według notowań MRiRW pod koniec kwietnia 2013 r. w porównaniu z końcem grudnia 2012 r. wszystkie zboża potaniały, w tym najbardziej jęczmień paszowy (o 11%). Ceny paszowych odmian żyta, jęczmienia i owsa są wyższe niż zbóż konsumpcyjnych.

Od początku 2013 r. zwiększyły się ceny detaliczne większości przetworów zbożowych. Cena mąki w marcu 2013 r. była o 5,1% wyższa niż przed rokiem, a kaszy jęczmiennej o 3,7%. Nie zmieniła się cena chleba mieszanego. W obecnym sezonie udział ceny zbóż w cenie pieczywa ocenia się na ok. 17%. Dane MRiRW świadczą jednak o obniżających się cenach mąki pszennej i żytniej piekarniczej. Spożycie przetworów zbożowych pod wpływem wysokich cen spadło w 2012 r. o kolejne 2,2% do 78,6 kg/osobę, w tym 2,2 kg ryżu.

Wysokie ceny zbóż sprzyjają wysokim cenom detalicznym pasz, które po przejściowym spadku w lutym, w marcu ponownie podniosły się i były wyższe niż przed rokiem o ok. 13%, a w porównaniu z czerwcem o ponad 7%. Silniejszy wzrost cen dotyczył koncentratów.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenvica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenvica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2012	I-VI	850,6	818,4	808,2	822,2	926,6	825,0	888,1	759,1	X
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III	802,5	820,9	744,3	816,2	906,9	827,0	884,7	826,8	419,12
	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI	906,9	850,5	829,4	835,8	966,8	834,8	918,0	857,8	X
	VII	908,3	779,8	806,1	842,7	947,3	797,7	882,0	826,5	X
	VIII	897,0	730,9	800,9	819,4	947,7	779,2	860,5	821,9	X
	IX	915,0	723,0	805,8	820,0	959,1	796,2	864,9	849,3	X
	X	925,1	726,4	819,9	827,0	963,4	798,4	865,7	861,5	X
	XI	970,7	726,7	825,6	830,3	980,3	791,6	881,3	859,0	418,96
	XII	1016,8	748,1	871,9	855,6	1000,5	789,3	898,9	870,1	414,74
2013	I	1025,0	764,6	875,3	885,2	1031,9	792,1	916,2	888,2	419,11
	II	1021,3	760,0	873,0	862,0	1037,9	787,0	922,6	900,3	422,81
	III	979,4	776,8	837,4	840,8	1032,4	782,6	914,7	877,1	421,26
	IV ^a	982,8	718,6	877,3	841,2	1041,7	732,1	948,0	732,0	419,51

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenvica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenvyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2012	I-VI	1814,4	848,8	110,0	125,8	87,7	102,9	2174,0	1084,7	522,9
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2011/12		4993,4	2364,0	429,8	599,4	306,3	378,2	6470,1	3205,6	1708,1 ^b
2012	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	144,9	18,7	22,1	13,0	19,3	385,2	181,0	95,6
	III	354,3	167,9	21,4	22,5	13,5	18,3	420,8	205,9	108,6
	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2
	VI	256,8	124,0	16,5	19,2	16,6	14,1	308,7	163,3	78,0
	VII	282,6	116,7	87,0	164,5	79,5	34,6	570,4	251,3	66,7
	VIII	1104,6	401,0	279,6	329,5	187,7	188,5	1936,4	919,5	71,7
	IX	539,5	208,5	94,8	106,4	64,1	67,8	821,8	403,7	132,1
	X	426,6	136,4	63,5	71,6	41,5	45,4	614,0	258,9	766,4
	XI	372,8	110,5	50,5	74,0	53,6	37,1	539,8	234,5	498,5
	XII	258,7	72,8	36,6	32,6	24,9	25,5	357,3	148,7	162,1
2013	I	208,0	69,2	34,9	38,7	22,0	24,6	313,0	137,1	105,6
	II	280,5	77,8	43,8	43,6	33,6	29,9	403,9	168,5	107,8
	III	200,4	65,5	46,5	34,5	23,9	24,7	312,8	144,6	119,1

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września,

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2012	I-XII	1862,8	1493,6	138,3	1015,8	143,8	6867,1
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2012	I-VI	896,9	723,3	72,6	492,9	69,9	3464,3
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II	158,6	127,7	12,02	80,0	12,25	523,8
	III	168,5	136,2	12,03	84,1	12,72	584,8
	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	142,1	119,2	12,17	84,3	11,32	613,5
	VI	138,4	114,6	11,34	84,9	11,26	581,2
	VII	144,7	118,0	11,64	85,2	11,98	564,5
	VIII	159,6	129,9	11,57	88,0	12,04	575,6
	IX	157,5	129,4	10,07	86,9	11,90	542,9
	X	172,3	134,2	10,97	91,8	12,94	602,1
	XI	176,7	137,7	11,18	85,5	13,47	574,0
	XII	155,2	121,2	10,21	85,5	11,55	543,7
2013	I	170,0	130,0	10,87	79,0	13,33	568,9
	II	148,3	115,2	10,58	77,0	13,04	513,1
	III	0,0	128,0	10,90	0,0	12,70	0,0

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b
2011	I-XII	795,1	101,8	132,8	373,3	1530,6	835,1	47,1	230,5	476,8	1609,3
2012	I-XII	1055,2	291,0	322,6	1096,2	2915,8	690,6	65,1	193,6	445,5	1412,5
2011	I-VI	198,8	22,5	14,8	35,5	311,2	361,9	14,5	144,1	321,3	854,6
2012	I-VI	104,6	17,1	10,0	171,6	323,1	545,5	57,1	145,0	337,3	1095,8
2010/11		845,0	208,6	172,9	118,0	1523,3	654,2	19,4	217,8	481,6	1413,0
2011/12		700,5	93,7	126,9	507,4	1534,5	1001,4	88,7	227,1	483,5	1818,5
2012	I	29,98	2,26	2,06	57,57	95,8	69,04	7,29	15,81	21,84	115,0
	II	24,32	1,35	2,24	32,97	68,3	70,91	9,08	23,92	37,36	142,0
	III	27,56	2,48	1,97	43,05	79,0	60,79	10,54	30,64	41,27	145,5
	IV	16,35	1,26	1,32	26,62	47,5	119,48	7,19	24,78	63,73	216,8
	V	2,09	3,95	1,42	5,68	14,6	161,34	13,35	23,47	96,70	298,5
	VI	4,32	5,75	1,04	5,70	17,9	63,91	9,65	26,35	76,41	178,0
	VII	131,88	9,45	28,14	33,34	208,3	42,52	4,37	22,90	32,04	102,8
	VIII	139,34	61,98	69,10	52,04	356,4	36,79	1,22	8,76	21,06	70,4
	IX	216,40	90,57	77,59	65,62	481,6	19,39	1,42	4,08	4,20	30,4
	X	102,71	49,54	47,45	307,26	530,6	14,86	0,68	8,04	17,64	41,9
	XI	262,76	23,52	50,30	327,25	687,1	14,63	0,21	3,22	9,77	28,4
	XII	97,50	38,89	39,94	139,14	328,7	16,98	0,04	1,64	23,45	42,8
2013	I	72,48	45,84	16,02	115,51	270,1	29,40	0,21	3,30	13,32	47,0
	II	45,89	41,55	7,22	71,22	195,1	24,60	0,60	8,04	21,76	60,0

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2011	I-XII	78,1	11,6	24,0	6,2	57,1	45,2	17,2	29,0	42,5	207,5
2012	I-XII	74,6	12,0	29,3	17,1	49,8	55,7	19,2	30,0	31,1	209,4
2011	I-VI	36,8	7,0	13,5	3,3	30,3	22,4	9,4	14,7	22,8	105,9
2012	I-VI	32,4	5,6	14,2	7,2	24,7	28,6	7,1	15,2	14,9	113,6
2010/11		74,0	12,5	21,5	7,6	51,7	49,6	17,3	28,7	44,8	210,5
2011/12		74,2	8,7	23,4	4,4	51,5	50,7	15,2	29,8	34,4	209,6
2012	I	6,12	1,08	2,52	0,92	2,37	3,44	1,18	2,10	1,94	15,04
	II	6,70	0,90	2,12	0,62	2,85	4,03	1,01	2,01	2,07	10,37
	III	6,05	0,96	2,72	1,55	3,51	5,06	1,23	3,11	3,10	18,49
	IV	4,52	0,82	2,43	1,53	5,66	5,11	1,19	2,59	2,69	19,41
	V	4,38	0,81	2,05	1,70	4,19	5,16	1,26	3,14	3,10	23,61
	VI	4,63	0,99	2,33	0,84	6,09	5,79	1,19	2,24	1,97	26,66
	VII	4,80	1,12	2,16	1,83	6,01	5,01	1,28	2,18	3,21	24,84
	VIII	7,46	1,03	2,53	2,01	4,81	4,89	1,17	2,13	2,15	18,77
	IX	6,55	1,01	2,89	1,46	5,03	3,60	1,13	2,25	2,51	14,21
	X	7,92	1,40	3,14	1,51	3,69	5,73	1,33	2,74	2,92	14,57
	XI	8,67	1,02	1,94	1,44	3,17	4,23	1,32	3,41	2,92	13,53
	XII	6,84	0,84	2,45	1,69	2,42	3,71	5,93	2,11	2,54	9,90
2013	I	7,48	1,22	3,60	2,19	2,00	4,40	1,31	2,32	2,45	15,94
	II	5,88	1,21	2,78	2,03	2,49	3,90	1,07	2,05	2,92	18,14

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2011	I-XII	27,9	90,9	262,2	133,4	176,1	63,6	24,1	106,0	377,7	139,4
2012	I-XII	31,1	82,4	281,8	128,4	190,7	64,3	20,3	119,0	375,7	152,3
2011	I-VI	13,3	48,1	128,4	66,1	87,8	29,8	13,0	50,9	188,9	66,4
2012	I-VI	15,7	42,5	139,0	64,1	93,3	32,7	10,3	55,8	198,1	71,9
2010/11		25,6	90,1	253,8	138,7	174,2	63,2	23,4	105,1	360,8	133,4
2011/12		28,7	84,9	268,4	130,7	181,2	66,4	21,0	108,7	384,4	141,7
2012	I	2,87	6,95	20,24	9,10	16,00	5,88	1,52	9,29	31,11	13,07
	II	2,63	7,12	20,98	10,09	15,48	5,84	1,75	8,15	31,20	12,47
	III	2,89	8,53	23,14	11,07	16,54	5,27	2,25	9,24	32,75	12,85
	IV	2,68	6,24	24,85	10,88	14,66	5,86	1,55	8,90	33,01	11,64
	V	2,17	6,94	23,16	11,90	15,48	4,57	1,54	9,86	35,47	11,52
	VI	2,46	6,70	26,67	11,04	15,13	5,24	1,72	10,38	34,59	10,33
	VII	2,68	6,18	23,95	11,08	15,53	6,05	1,65	9,35	31,49	12,23
	VIII	2,67	6,35	23,23	10,84	16,33	4,85	1,75	11,29	32,52	13,44
	IX	2,05	6,45	24,48	10,21	16,21	5,27	1,51	10,84	27,38	12,71
	X	2,85	7,66	25,88	11,76	17,33	5,97	1,85	11,86	31,20	14,99
	XI	3,06	7,34	24,84	11,04	16,29	4,86	1,59	10,41	28,92	14,81
	XII	2,04	5,95	20,38	9,41	15,76	4,68	1,65	9,46	26,02	12,30
2013	I	2,62	7,49	23,64	9,31	20,41	5,05	1,31	10,49	27,16	14,72
	II	1,71	7,41	20,74	10,52	17,65	4,73	1,61	9,63	26,07	13,66

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2012	I-VI	1,26	2,34	1,87	4,34	3,71	4,52	4,83	5,76
	X	1,32	2,33	1,72	4,22	3,62	4,48	4,85	5,71
	XI	1,28	2,34	1,72	4,22	3,62	4,50	4,84	5,72
	XII	1,27	2,32	1,72	4,26	3,62	4,50	4,85	5,70
2012	I	1,23	2,32	1,84	4,30	3,67	4,50	4,83	5,70
	II	1,20	2,35	1,83	4,32	3,66	4,50	4,81	5,75
	III	1,21	2,35	1,83	4,32	3,69	4,50	4,81	5,77
	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78
	V	1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76
	VI	1,32	2,37	1,93	4,32	3,76	4,52	4,87	5,79
	VII	1,33	2,38	1,89	4,32	3,77	4,52	4,88	5,80
	VIII	1,37	2,39	1,86	4,32	3,78	4,52	4,88	5,80
	IX	1,38	2,39	1,90	4,36	3,79	4,50	4,91	5,82
	X	1,36	2,37	1,88	4,40	3,79	4,50	4,92	5,82
	XI	1,40	2,41	1,90	4,46	3,81	4,50	4,93	5,84
	XII	1,48	2,38	1,89	4,46	3,81	4,50	4,96	5,85
2013	I	1,50	2,42	1,92	4,46	3,87	4,52	4,99	5,86
	II	1,47	2,45	1,99	4,46	3,89	4,52	4,99	5,86
	III	.	2,47	.	4,48	.	4,50	.	5,89

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2011	I-XII	1493,9	1564,0	2161,0	1304,5	1755,8	1548,2	2265,5
2012	I-XII	1634,3	1724,9	2333,8	1435,5	1923,4	1671,1	2511,5
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
2012	I-VI	1566,9	1646,1	2259,3	1369,3	1851,9	1606,6	2365,6
	X	1512,5	1603,9	2218,5	1335,2	1799,4	1578,4	2274,7
	XI	1541,5	1598,4	2205,5	1331,8	1796,2	1574,1	2286,2
	XII	1528,1	1594,4	2201,2	1329,0	1788,7	1573,0	2287,9
2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
	II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1
	III	1547,3	1632,5	2237,1	1343,2	1835,2	1585,0	2328,5
	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1
	V	1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2
	VI	1634,0	1716,3	2331,2	1437,4	1914,9	1665,6	2460,2
	VII	1646,7	1740,7	2354,5	1454,2	1943,4	1688,2	2510,5
	VIII	1662,5	1765,0	2384,3	1482,0	1980,2	1716,4	2583,2
	IX	1700,5	1813,3	2414,2	1513,0	2005,8	1741,4	2673,4
	X	1722,8	1827,8	2421,7	1520,5	2012,2	1754,3	2712,4
	XI	1735,1	1828,0	2431,2	1515,5	2014,1	1755,8	2724,1
	XII	1742,1	1829,5	2443,9	1525,0	2013,3	1756,8	2737,9
2013	I	1747,2	1855,1	2446,6	1531,0	2021,7	1769,0	2743,2
	II	1719,4	1793,9	2422,1	1548,0	1976,7	1773,4	2744,6
	III	1790,3	1844,8	2448,0	1550,5	1989,4	1777,1	2742,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175
	VI	1,722	1,981	2,947	0,697	2,284	3,910	2,277
	VII	1,823	2,052	3,147	0,687	2,207	3,810	2,321
	VIII	1,902	2,089	3,315	0,679	2,203	3,839	2,252
	IX	1,900	2,091	3,358	0,677	2,211	3,906	2,219
	X	1,904	2,089	3,397	0,684	2,186	3,900	2,147
	XI	1,914	2,055	3,441	0,701	2,100	3,774	2,065
	XII	1,932	2,012	3,469	0,722	1,958	3,515	2,017
2013	I	1,933	1,959	3,463	0,707	1,870	3,351	1,969
	II	1,967	1,905	3,487	0,719	1,887	3,346	2,019
	III	1,981	1,927	3,504	0,700	1,954	3,457	2,141

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

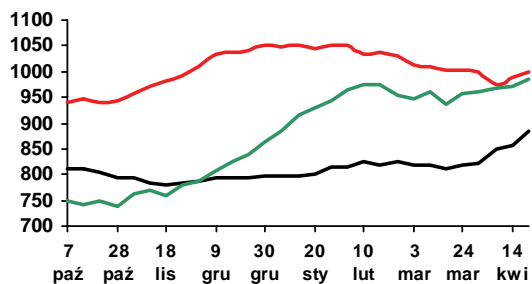
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
	VII	202	234	178	185	197	172	221	225	219
	VIII	205	207	185	202	187	165	225	235	215
	IX	207	203	174	197	193	159	215	171	213
	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190
	VII	252	220	226	239	220	201	186	213	207
	VIII	248	230	233	231	221	203	181	243	217
	IX	255	238	234	234	228	211	174	224	228
	X	256	237	237	231	225	206	218	227	217
	XI	269	278	234	234	232	236	217	227	259
	XII	273	256	238	237	238	203	222	229	227
2013	I	263	252	237	230	232	212	197	219	231
	II	255	254	232	219	218	213	220	216	243
	III	245	237	212	218	208	202	211	196	221
	IV	254	237	221	216	214	195	213	204	224

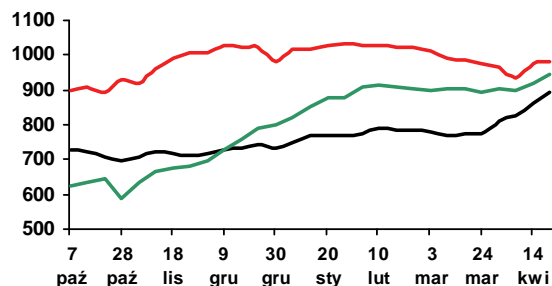
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

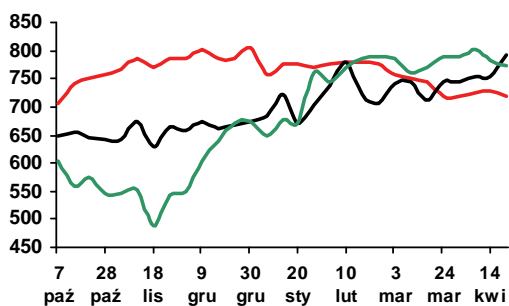
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

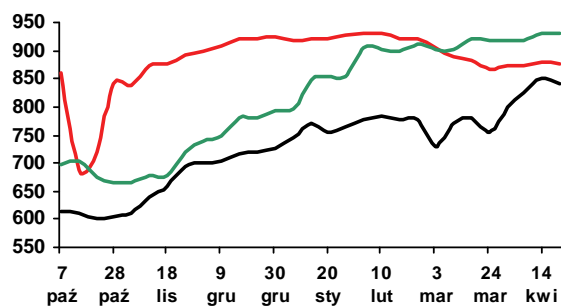
Rys. 2. Pszenica paszowa

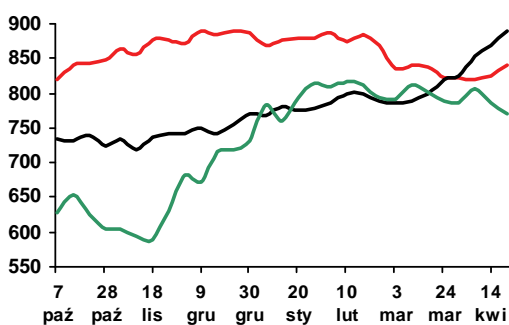
Rys. 3. Żyto paszowe

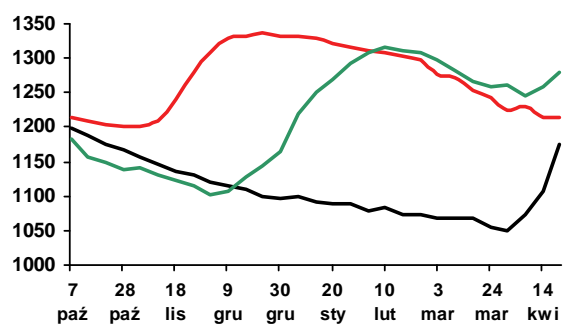
Rys. 4. Kukurydza paszowa

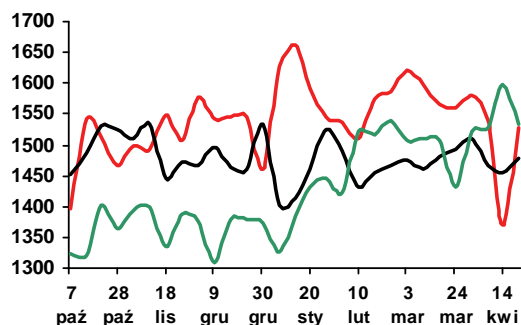
Rys. 5. Jęczmień paszowy

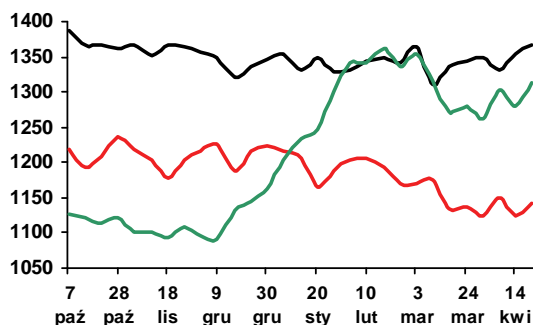
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2012/13

2011/12

2010/11

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2010-13; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

W kwietniu br. zakończono siewy buraków cukrowych, które ze względu na przedłużającą się zimę były znacznie opóźnione w porównaniu z sezonem poprzednim. Według wstępnych szacunków powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w 2013 r. wynosi ok. 185 tys. ha i jest o 4,2% mniejsza niż przed rokiem. Powodem spadku powierzchni uprawy jest zmniejszenie kontraktacji na skutek zaliczenia części cukru wyprodukowanego w kampanii 2012/2013 na poczet produkcji kwotowej w sezonie 2013/2014. Jeżeli plony buraków cukrowych wyniosą ok. 60 ton/ha, to zbiory ukształtują się na poziomie 11,1 mln ton, a produkcja cukru może wynieść 1670-1700 tys. ton.

W 2012 r. średnia cena skupu buraków cukrowych wyniosła 137,2 zł/tonę i była o 4,7% mniejsza niż przed rokiem. Powodem spadku cen była aprecjacja złotego względem euro, w wyniku której minimalna cena skupu spadła także o 4,7% do 108,7 zł/tonę. Na spadek cen skupu wpływ wywarły także niższe ceny cukru na rynku wewnętrznym i światowym. Spadek cen skupu przy rosnących kosztach produkcji negatywnie wpłynął na dochodowość uprawy buraków cukrowych. Dochodowość uprawy buraków spadła także w porównaniu z podstawowymi kierunkami produkcji rolniczej. Wyjątek stanowiły jedynie ziemniaki, których ceny skupu zmalały w większym stopniu niż buraków cukrowych.

Spożycie cukru w gospodarstwach domowych wyniosło w 2012 r. 14,16 kg/osobę i było takie samo jak przed rokiem. Nie nastąpiły większe zmiany konsumpcji w poszczególnych typach gospodarstw domowych. Największe spożycie występuje w rodzinach rolniczych (21,6 kg/osobę) oraz emerytów i rencistów (19,56 kg/osobę). W gospodarstwach domowych pracowników i osób pracujących na własny rachunek spożycie na osobę wynosiło odpowiednio 12,0 kg i 10,8 kg. Niska konsumpcja cukru w gospodarstwach domowych, jest rekompensowana rosnącym zużyciem w przemyśle spożywczym. W dłuższym okresie zmienia się model

konsumpcji w gospodarstwach domowych. Maleje spożycie cukru, a wzrasta konsumpcja przemysłowych artykułów spożywczych zawierających cukier. Stymulatorem wzrostu przemysłowego zużycia cukru jest także rosnący eksport produktów rolno-spożywczych.

Geny cukru na rynku krajowym powoli spadają pod wpływem dużej podaży z kampanii 2012/2013 oraz malejących cen na rynku międzynarodowym. W marcu br. ceny zbytu cukru paczkowanego spadły o 0,9% w porównaniu z miesiącem poprzednim do 3,29 zł/kg. Ceny zbytu cukru workowanego, który jest używany w przemyśle przetwórczym, charakteryzowały się mniejszą dynamiką spadku (0,3%) i ukształtowały się na poziomie 3,24 zł/kg. Relatywnie wysokie ceny zbytu, przy spadku cen skupu buraków cukrowych korzystnie wpłynęły na sytuację finansową przemysłu cukrowniczego. W handlu detalicznym ceny spadły o 0,8% do 3,83 zł.

W okresie styczeń-luty 2013 r. eksport cukru wyniósł 60 tys. ton. Większość cukru sprzedano na rynku unijnym (42,2 tys. ton), w tym przede wszystkim do Niemiec (15 tys. ton), Słowacji (8 tys. ton) i do Czech (5 tys. ton). W krajach członkowskich UE eksporterzy uzyskiwali ceny ok. 750 EUR/tonę. Cukier eksportowano także do Mołdawii, Syrii i Izraela, ale ceny transakcyjne były znacznie niższe (390 EUR/tonę). Import wyniósł 29 tys. ton, w tym z Mozambiku 19,8 tys. ton. Ceny płacone w imporcie wynosiły 690 EUR/tonę. Z krajów UE importowano niewielkie ilości cukru (3 tys. ton) po wysokich cenach 915 EUR/tonę.

Duża podaż cukru na rynku światowym powoduje, że ceny utrzymują się na poziomie niższym niż w latach 2011-2012. Według danych F.O. Licht w maju br. światowe ceny cukru surowego spadły do 390 USD/tonę, a cukru białego do 500 USD/tonę. W ciągu najbliższego roku nie są przewidywane większe zmiany cen światowych. W kontraktach terminowych na koniec 2013 r. i początek 2014 r. ceny cukru surowego wynoszą 400-420 USD/t, a cukru białego 500-520 USD/t.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2011	II	594,53	593,63	-	675,53	670,47	841,76
	III	616,42	615,10	-	666,18	721,08	605,23
	IV	674,44	673,59	-	666,87	666,77	709,06
	V	709,47	709,10	-	604,25	596,67	857,64
	VI	707,04	706,79	-	426,32	738,14	377,00
	VII	689,73	692,17	672,20	577,95	863,04	426,79
	VIII	719,60	737,02	606,13	539,12	779,13	497,82
	IX	735,70	769,85	589,11	509,57	708,57	479,06
	X	674,54	777,54	535,75	670,54	668,99	698,71
	XI	663,06	794,50	538,38	722,44	748,36	673,11
	XII	737,19	773,03	669,49	697,50	698,56	696,09
	2012	I	642,12	775,24	492,89	860,90	870,36
II		612,50	769,80	497,14	756,09	827,25	713,70
III		704,23	800,05	488,41	640,40	809,73	613,28
IV		726,18	836,13	482,28	654,71	836,11	615,00
V		568,45	826,64	475,14	731,64	880,46	707,75
VI		645,29	793,82	448,22	793,78	867,49	753,79
VII		614,50	779,73	466,39	592,27	816,59	579,61
VIII		643,76	808,77	496,03	377,06	779,25	379,05
IX		701,68	798,22	470,50	723,68	785,31	575,13
X		689,68	785,29	457,59	705,56	751,44	624,36
XI		614,64	775,88	448,30	694,01	711,74	651,51
XII		579,32	749,57	447,05	709,14	751,42	669,26
2013	I	692,11	762,04	394,12	696,14	1065,19	682,56
	II	614,45	752,28	390,40	676,85	853,00	583,25

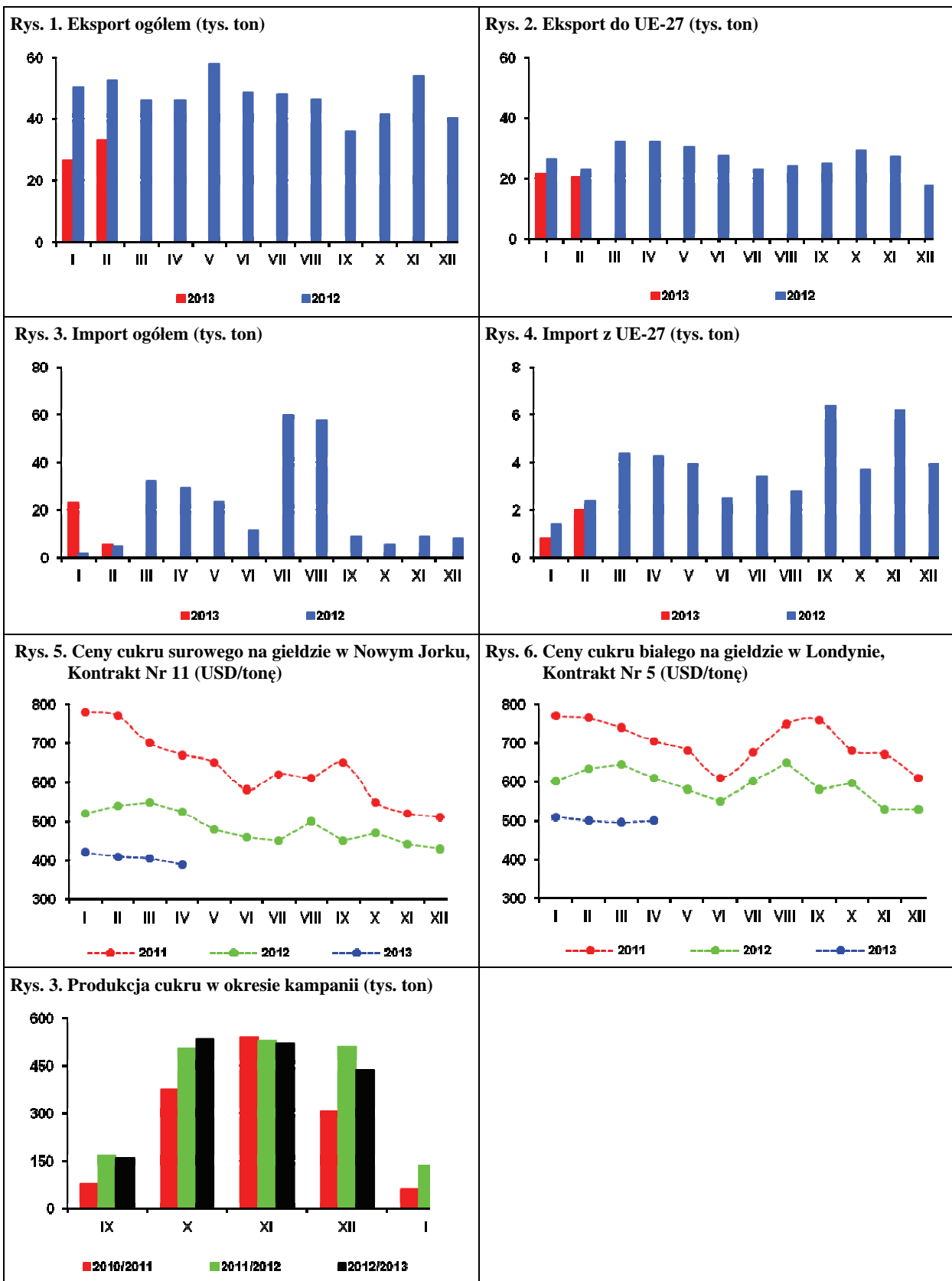
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2009	II	2,98	3,53	1,59	3,39
	III	2,97	4,15	1,62	4,79
	IV	2,80	3,99	1,61	5,01
	V	2,93	3,43	1,59	4,63
	VI	2,89	3,35	1,61	4,26
	VII	2,93	3,54	1,61	4,05
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87
	X	3,24	3,50	1,76	3,90
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94
	XII	3,30	3,46	1,80	3,95
	2012	I	3,23	3,51	1,77
II		3,21	3,55	1,69	3,96
III		3,28	3,54	1,67	3,96
IV		3,30	3,53	1,68	3,98
V		3,29	3,53	1,73	3,97
VI		3,23	3,53	1,74	3,97
VII		3,22	3,51	1,69	3,97
VIII		3,28	3,54	1,65	3,96
IX		3,27	3,49	1,67	3,98
X		3,25	3,44	1,66	3,97
XI		3,25	3,42	1,66	3,96
XII		3,23	3,38	1,66	3,93
2013	I	3,27	3,33	1,67	3,92
	II	3,25	3,32	1,69	3,86
	III	3,24	3,29	1,68	3,83

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Światowe zbiory rzepaku w sezonie 2013/14 wg oceny Oil World z kwietnia wyniosą 64,1 mln ton i będą o 2,6% większe niż w sezonie poprzednim. W grupie kluczowych producentów rzepaku przewiduje się wzrost zbiorów w UE - o 5,0% do 20,2 mln ton, Kanadzie - o 4,3% do 14,5 mln ton i Chinach - o 1,7% do 12,0 mln ton, a spadek w Indiach - o 2,8% do 7,0 mln ton i Australii o 23,1% do 3,0 mln ton. Dużo większe mogą być też zbiory rzepaku na Ukrainie i w Rosji.

Po czterech miesiącach wzrostu, w marcu zmalały ceny rzepaku i oleju rzepakowego na rynku europejskim. Po wzroście w lutym spadły też ponownie ceny śrutu rzepakowej. W portach europejskich za rzepak płacono średnio 619 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 22 USD/tonę (o 3,4%) mniej niż przed miesiącem i o 9 USD/tonę (o 1,4%) mniej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował średnio 1162 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 63 USD/tonę (o 5,1%) tańszy niż przed miesiącem i o 130 USD/tonę (o 10,1%) tańszy niż przed rokiem. Cena śrutu rzepakowej wyniosła średnio 370 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 12 USD/tonę (o 3,1%) niższa niż przed miesiącem, ale o 83 USD/tonę (o 28,9%) wyższa niż przed rokiem. W kwietniu ceny rzepaku na rynku europejskim wahały się, podążając za zmianami cen soi na rynku amerykańskim.

Na rynku krajowym za rzepak płacono w kwietniu średnio 1980 zł/tonę, tj. o 0,3% mniej niż przed miesiącem. Cena oleju rzepakowego niekonfekcjonowanego wyniosła średnio 3963 zł/tonę i była o 4,2% niższa niż przed miesiącem, a cena śrutu rzepakowej wzrosła o 1,0% do 1121 zł/tonę. W relacji do kwietnia 2012 r. cena rzepaku i oleju rzepakowego zmalała odpowiednio o 3,9% i 11,4%, a śrutu rzepakowej wzrosła o 29,6%.

W lutym po raz kolejny zmalał krajowy przerób rzepaku. Był on jednak wyższy niż przed rokiem. W pierwszych dwóch miesiącach 2013 r. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 107,9 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 2,5% mniej w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Wzrosła natomiast produkcja oleju rzepakowego rafinowanego, zarówno na cele jadalne (o 20,8% do 73,0 tys. ton), jak i techniczne (o 27,3% do 27,5 tys. ton). Produkcja margaryn wyniosła 67,5 tys. ton i była o 7,9% większa niż przed rokiem.

Ewa Rosiak

**Magdalena
Bodyt**

Import surowców i produktów oleistych w lutym był większy niż w styczniu. Zmalał tylko przywóz olejów roślinnych. W eksporcie oleistych odnotowano wzrost wywozu rzepaku i margaryn. Wywóz oleju i śrutu rzepakowej był mniejszy niż przed miesiącem. W pierwszych dwóch miesiącach br. wywieziono: 49 tys. ton rzepaku (7 razy więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 23 tys. ton oleju rzepakowego (o 11% więcej), 61 tys. ton śrutu rzepakowej (o 35% mniej) i 20 tys. ton margaryn (o 3% mniej). Przywieziono: 496 tys. ton śrutu oleistych (poniżej 1% więcej niż w tym samym okresie przed rokiem), 74 tys. ton olejów roślinnych (o 15% więcej), w tym 13 tys. ton oleju rzepakowego (o 4% więcej), 82 tys. ton nasion oleistych (o 11% mniej), w tym 47 tys. ton rzepaku (o 34% mniej) oraz 14 tys. ton margaryn (o 31% mniej).

Po wzroście w styczniu i lutym, w marcu nastąpił spadek cen detalicznych tłuszczów roślinnych. Potaniały zarówno margaryny, jak i oleje roślinne (spadek ich cen miał miejsce też w lutym), a także oliwa z oliwek. Na rynku tłuszczów zwierzęcych w pierwszych trzech miesiącach roku przeważały spadki cen. Taniało zarówno masło (z wyjątkiem stycznia), jak i „pozostałe tłuszcze zwierzęce” (słonina, smalec).

Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w I kwartale 2013 r. był o 1,4% wyższy, a tłuszczów zwierzęcych o 2,2% niższy niż w I kwartale 2012 roku. Wzrost cen tłuszczów roślinnych był jednak o 1,1 pkt. proc. mniejszy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 I-XII	695 565	515 142	182 015	1028692	26,98	26,2	67,6
2012 II	47 406	36 959	10 247	74 118	1,94	21,6	64,0
III	57 936	55 446	10 496	102 886	2,70	18,1	56,3
IV	33 882	48 185	4 967	77 100	2,02	14,7	43,9
V	34 494	38 479	10 124	62 849	1,65	29,4	54,9
VI	25 062	41 583	8 417	58 228	1,53	33,6	43,0
VII	15 585	36 423	8 107	43 901	1,15	52,0	35,5
VIII	50 762	49 267	12 335	87 694	2,30	24,3	57,9
IX	54 445	42 638	29 993	67 090	1,76	55,1	81,2
X	73 961	48 123	41 130	80 954	2,12	55,6	91,4
XI	67 663	46 875	33 192	81 346	2,13	49,1	83,2
XII	69 431	40 508	15 880	94 059	2,47	22,9	73,8
2013 I	58 168	41 608	15 721	84 055	2,20	27,0	69,2
II	49 742	32 315	11 311	70 746	1,86	22,7	70,3
Zmiany w %							
<u>II 2013</u> I 2012	-14,5	-22,3	-28,1	-15,8	-15,8	x	x
<u>II 2013</u> II 2012	4,9	-12,6	10,4	-4,5	-4,5	x	x
<u>II 2012</u> XII 2011	-28,4	-20,2	-28,8	-24,8	-24,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 I-XII	695 565	85 490	164 628	616 427	16,15	23,7	112,8
2012 II	47 406	6352	9055	44703	1,17	19,1	106,0
III	57 936	8559	7145	59350	1,56	12,3	97,6
IV	33 882	10896	3379	41399	1,09	10,0	81,8
V	34 494	8639	9441	33692	0,88	27,4	102,4
VI	25 062	8 379	7 106	26 335	0,69	28,4	95,2
VII	15 585	7 124	6 157	16 552	0,43	39,5	94,2
VIII	50 762	9 013	11 184	48 591	1,27	22,0	104,5
IX	54 445	10 358	22 320	42 483	1,11	41,0	128,2
X	73 961	9 116	39 915	43 162	1,13	54,0	171,4
XI	67 663	8 240	31 401	44 502	1,17	46,4	152,0
XII	69 431	6 396	14 882	60 945	1,60	21,4	113,9
2013 I	58 168	6 966	12 563	52 571	1,38	21,6	110,6
II	49 742	6 196	10 260	45 678	1,20	20,6	108,9
Zmiany w %							
<u>II 2013</u> I 2012	-14,5	-11,1	-18,3	-13,1	-13,1	x	x
<u>II 2013</u> II 2012	4,9	-2,5	13,3	2,2	2,2	x	x
<u>II 2012</u> XII 2011	-28,4	-3,1	-31,1	-25,1	-25,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 I-XII	1 043 348	2 950 882	505 004	3 489 226	48,4	29,9
2012 II	71109	253 896	46 416	278 589	65,3	25,5
III	86904	331 622	65 407	353 119	75,3	24,6
IV	50823	237 235	45 619	242 439	89,8	21,0
V	51741	343 395	32 863	362 273	63,5	14,3
VI	37593	358 022	24 741	370 874	65,8	10,1
VII	23378	282 076	36 739	268 715	157,2	8,7
VIII	76143	251 163	71 131	256 175	93,4	29,7
IX	81668	243 081	58 600	266 149	71,8	30,7
X	110 942	351 610	89 821	372 731	81,0	29,8
XI	101 495	348 840	57 518	392 817	56,7	25,8
XII	104 147	300 182	61 701	342 628	59,2	30,4
2013 I	87 252	201 860	43 848	245 264	50,3	35,6
II	74 613	294 081	33 168	335 526	44,5	22,2
Zmiany w %						
<u>II 2013</u> I 2012	-14,5	45,7	-24,4	36,8	x	x
<u>II 2013</u> II 2012	4,9	15,8	-28,5	20,4	x	x
<u>II 2012</u> XII 2011	-28,4	-2,0	-46,2	-2,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	13 697	627 199	612 768	51,1	200,1
2011 I-XII	1 043 348	15 309	440 599	618 058	42,2	168,8
2012 II	71 109	1 168	41 952	30 325	59,0	234,5
III	86 904	721	58 810	28 815	67,7	301,6
IV	50 823	2 075	40 102	12 796	78,9	397,2
V	51 741	2 391	27 249	26 883	52,7	192,5
VI	37 593	2 298	18 706	21 185	49,8	177,5
VII	23 378	1 266	21 872	2 772	93,6	843,5
VIII	76 143	1 495	56 856	20 782	74,7	366,4
IX	81 668	1 236	51 529	31 375	63,1	260,3
X	110 942	3 691	81 418	33 215	73,4	334,0
XI	101 495	1 319	50 728	52 086	50,0	194,9
XII	104 147	2 839	54 576	52 410	52,4	198,7
2013 I	87 252	3 374	35 371	55 255	40,5	157,9
II	74 613	3 321	25 721	52 213	34,5	142,9
Zmiany w %						
<u>II 2013</u> I 2012	-14,5	-1,6	-27,3	-5,5	x	x
<u>II 2013</u> II 2012	4,9	184,3	-38,7	72,2	x	x
<u>II 2012</u> XII 2011	-28,4	17,0	-52,9	-0,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 I-XII	397 287	78 471	128 506	347 252	9,10	32,3	114,4
2012 II	31 799	10 813	10 635	31 977	0,84	33,4	99,4
III	36 109	9 080	13 176	32 013	0,84	36,5	112,8
IV	28 390	7 901	10 515	25 776	0,68	37,0	110,1
V	29 875	8 993	10 330	28 538	0,75	34,6	104,7
VI	34 105	9 589	10 933	32 761	0,86	32,1	104,1
VII	30 770	8 103	8 660	31 705	0,83	28,1	97,1
VIII	35 402	9 595	10 824	34 739	0,91	30,6	101,9
IX	32 292	10 161	10 405	34 266	0,90	32,2	94,2
X	41 504	12 379	14 115	27 389	0,72	34,0	151,5
XI	40 236	11 368	15 648	24 545	0,64	38,9	163,9
XII	28 713	6 473	9 865	18 831	0,49	34,4	152,5
2013 I	32 114	7 033	9 993	22 136	0,58	31,1	145,1
II	35 370	7 418	10 428	24 942	0,65	29,5	141,8
Zmiany w %							
<u>II 2013</u> <u>I 2012</u>	10,1	5,5	4,4	12,7	12,7	x	x
<u>II 2013</u> <u>II 2012</u>	11,2	-31,4	-1,9	-22,0	-22,0	x	x
<u>II 2012</u> <u>XII 2011</u>	23,2	14,6	5,7	32,6	32,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2010 I-XII	1277,6	599,3	2,13
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2012 III	1985,0	802,5	2,47
IV	2060,0	898,3	2,29
V	2077,0	933,4	2,23
VI	2012,0	906,9	2,22
VII	1946,8	908,3	2,14
VIII	1944,2	897,0	2,17
IX	1990,2	915,0	2,18
X	2003,0	925,1	2,17
XI	1982,0	970,7	2,04
XII	2007,0	1016,8	1,97
2013 I	2006,0	1025,0	1,96
II	1982,0	1021,3	1,94
III	1986,0	979,4	2,03
Zmiany w %			
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	0,2	-4,1	x
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	0,1	22,0	x
<u>III 2013</u> <u>XII 2012</u>	-1,0	-3,7	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

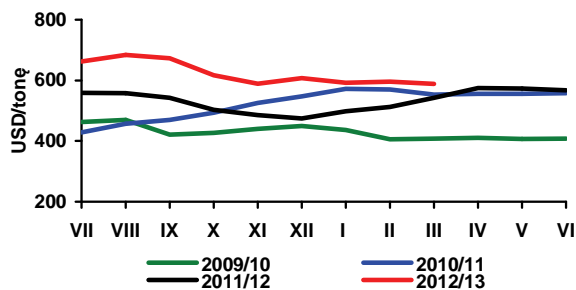
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2012 I-XII	5,50	7,27	15,95	6,50	6,98	14,15	21,55	7,96
2012 III	5,54	7,31	16,73	6,46	6,92	14,18	22,70	7,96
IV	5,52	7,27	16,03	6,43	6,92	14,15	22,00	7,92
V	5,47	7,25	15,11	6,44	6,94	14,13	21,55	7,92
VI	5,54	7,23	15,04	6,49	7,01	14,13	20,90	7,92
VII	5,50	7,28	15,05	6,50	7,04	14,08	20,75	7,88
VIII	5,48	7,21	15,08	6,52	7,04	14,15	20,35	7,92
IX	5,46	7,20	15,39	6,56	7,04	14,13	20,40	7,96
X	5,50	7,20	15,70	6,60	7,05	14,15	21,05	8,08
XI	5,48	7,26	16,01	6,63	7,01	14,10	21,05	8,12
XII	5,40	7,29	16,49	6,57	6,98	14,20	21,45	8,16
2013 I	5,16	7,19	16,14	6,51	7,01	14,18	21,80	8,12
II	5,39	7,13	15,83	6,47	6,95	14,05	21,75	7,96
III	5,25	7,06	15,85	6,44	6,90	14,05	21,55	7,96
Zmiany w %								
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	-2,6	-1,0	0,1	-0,5	-0,7	0,0	-0,9	0,0
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	-5,2	-3,4	-5,3	-0,3	-0,3	-0,9	-5,1	0,0
<u>III 2013</u> <u>XII 2012</u>	-2,8	-3,2	-3,9	-2,0	-1,1	-1,1	0,5	-2,5

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

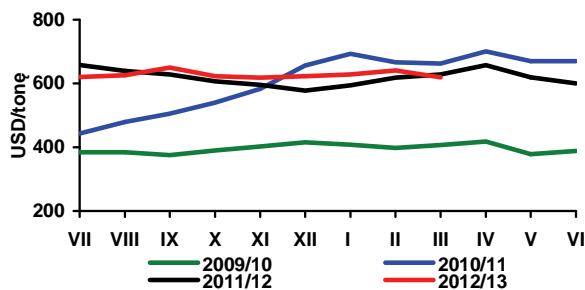
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

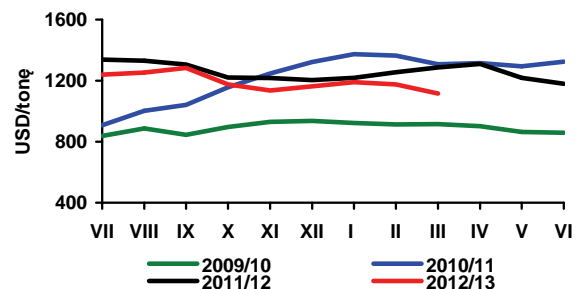
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

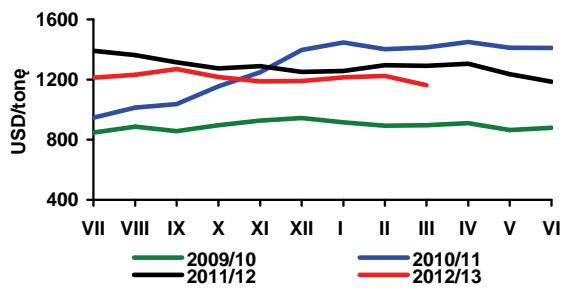
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

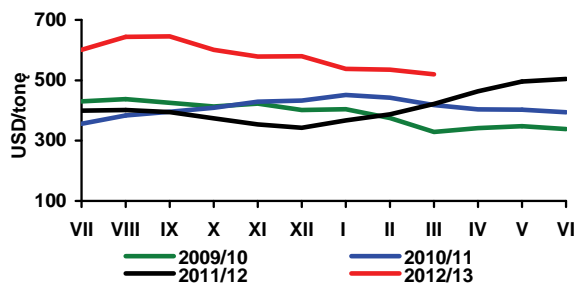
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

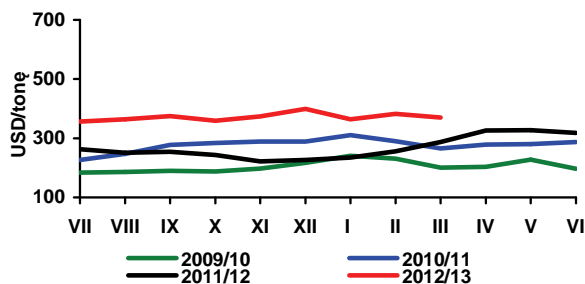
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

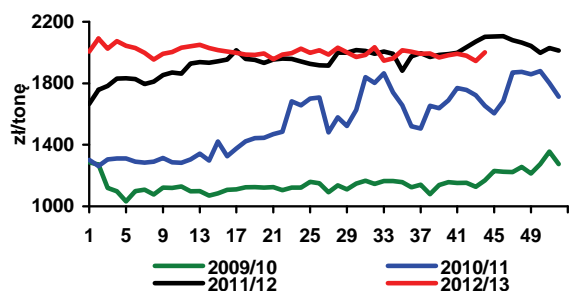
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

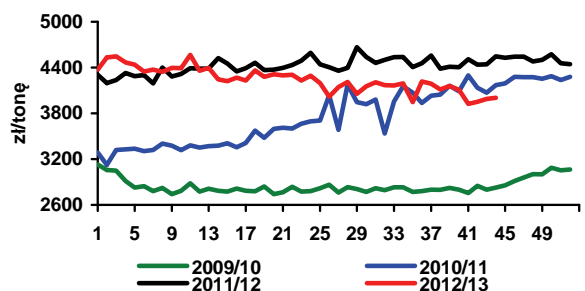
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

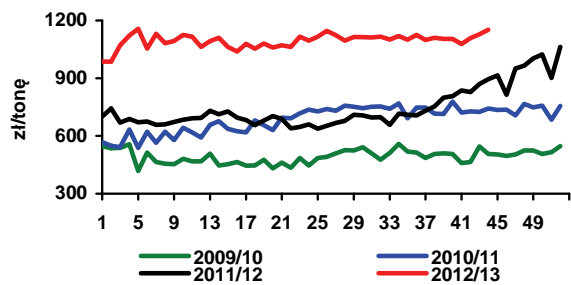
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

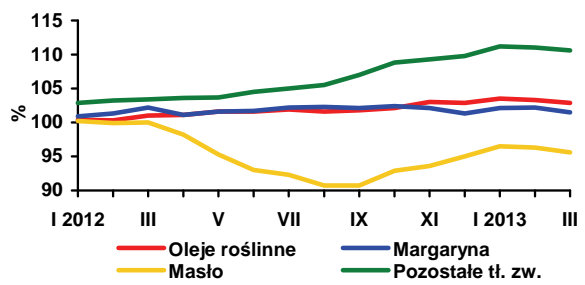
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Utrzymująca się w ostatnich tygodniach słoneczna pogoda pozwoliła w Europie Zachodniej znacznie przyspieszyć sadzenie ziemniaków, których zawansowanie w końcu kwietnia w krajach NEPG (North-Western European Potato Growers - obejmujących Belgię, Francję, Holandię, Wlk. Brytanię i Niemcy) było oceniane na ok. 70%. Jednak temperatura gleby wciąż jest poniżej średniej, co powoduje że wegetacja w początkowym okresie przebiega bardzo wolno. W związku z tym zbiory ziemniaków w tych krajach prawdopodobnie będą opóźnione przynajmniej o 2 tygodnie.

Konsekwencją niskiej podaży, wysokiego popytu na ziemniaki do przetwórstwa na frytki i chipsy oraz opóźnień w wegetacji są wysokie ceny. W końcu kwietnia ceny ziemniaków na poziomie producenta w Niemczech wzrosły do ponad 240 EUR/t, wobec niespełna 100 EUR/t w roku poprzednim. W Belgii ceny ziemniaków do przetwórstwa najbardziej popularnej odmiany Bintje osiągnęły 250 EUR/t, wobec ok. 30 EUR/t w tym samym okresie 2012 r. i ok. 125 EUR/t dwa lata wstecz. We Francji ceny ziemniaków tej odmiany, w zależności od wielkości bulw i opakowania, wahały się w przedziale 300-400 EUR/t. Ceny ziemniaków innych odmian (Agata, Charlotte) były jeszcze wyższe.

Sytuacja rynkowa w bieżącym sezonie okazała się bardzo korzystna dla niemieckich eksporterów, którzy w okresie wrzesień 2012 - luty 2013 wyeksportowali 1,1 mln ton ziemniaków jadalnych, wobec 0,8 mln ton w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Natomiast w okresie ostatnich 12 miesięcy eksport ten wyniósł 1,85 mln ton, z tego ponad 1,3 mln ton do Belgii i Holandii.

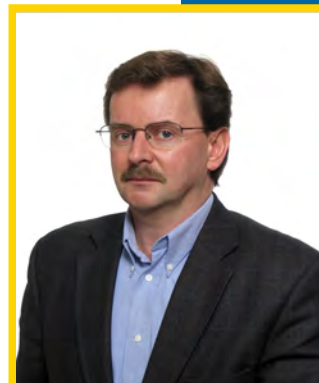
Niedobory na europejskim rynku są także szansą dla producentów ziemniaków wczesnych z basenu Morza Śródziemnego. Egipt zamierza w 2013 r. zwiększyć eksport ziemniaków do 500 tys. ton, tj. prawie 2-krotnie. Beneficjentem silnego europejskiego popytu na ziemniaki wczesne jest również Izrael oraz Cypr, których eksport zwiększy się o 30-50%, a ceny będą wyższe o 20-30%.

Ceny ziemniaków w Polsce są o kilkadziesiąt procent wyższe niż przed rokiem. Średni poziom cen ziemniaków na targowiskach wyniósł w marcu 80,8 zł/dt i był o 2% wyższy niż w lutym, a w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. wzrost ten wyniósł 32%. Średni poziom

cen ziemniaków w obrocie hurtowym od stycznia do początku kwietnia utrzymywał się w przedziale 60-65 zł/dt. Natomiast w drugim tygodniu kwietnia ceny te wzrosły do 76 zł/dt, a w końcu miesiąca przekroczyły 90 zł/dt. Jeśli tak wysokie ceny ziemniaków krajowych na rynkach hurtowych utrzymają się, może to skutkować ograniczeniem ich spożycia. Ponadto przy tym poziomie cen może być też ostateczny import, który jak dotychczas jest niewielki. Niski jest też eksport ziemniaków, chociaż do marca polskie ziemniaki cenowo były bardzo konkurencyjne w porównaniu z krajami zachodnioeuropejskimi.

Obecnie polskie ziemniaki sprzedawane do UE są poddane bardziej rygorystycznym testom bakteriologicznym niż w innych krajach. Resort rolnictwa wystąpił z wnioskiem do Komisji Europejskiej o złagodzenie zasad prowadzenia badań ziemniaków pod kątem występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Cms), powodującej bakteriozę pierścieniową ziemniaka. Jednak pozytywna decyzja Komisji jest uzależniona m.in. od uregulowania przez Polskę kwestii eksportu ziemniaków bez wymaganych badań i zaświadczeń, a takie zjawisko, zdaniem niektórych krajów członkowskich, ma miejsce.

W okresie pierwszych ośmiu miesięcy bieżącego sezonu eksport ziemniaków z Polski wyniósł 40,6 tys. ton, wobec 11,4 tys. ton w analogicznym okresie sezonu 2011/12. Większość tego eksportu (27,2 tys. ton) stanowiła sprzedaż na rynki krajów UE, w tym głównie do Rumunii (21,4 tys. ton). Ziemniaki sprzedawano do 20 krajów unijnych, z których liczącymi się odbiorcami były również: Wielka Brytania i Węgry (po ok. 1 tys. ton) oraz kraje sąsiadujące: Czechy, Słowacja i Łotwa (łącznie 1,8 tys. ton). Spośród krajów trzecich największy był eksport do Mołdawii (11,7 tys. ton) oraz do Rosji i na Białoruś (łącznie 1 tys. ton).

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
I	.	.	.	31 700	-	-	-	777
II	.	.	.	59 000	-	-	-	-
III	.	.	.	52 200	-	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700		-	-	-	
V	41 000	36 900	48 500		-	-	-	
VI	35 600	12 700	41 700		-	-	-	
VII	29 100	26 500	37 700		-	-	-	
VIII	45 500	61 800	88 700		117	910	3 520	
IX	149 000	289 100	282 800		12 923	35 524	36 492	
X	297 900	302 700	324 000		32 774	42 123	47 238	
XI	166 200	183 100	207 700		15 603	28 881	32 663	
XII	70 400	69 200	72 400		16	5 506	7 513	
RAZEM	609 100 ^b	932 400 ^b	1 013 300 ^b	142 900	61 433	112 944	127 426	777

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 061	2 472	43 254	72 429	10 121	41 205	14 995	153 766	30 360	16 044
2011 VII	582	-	4 210	2 222	1 660	3 990	920	10 844	1 923	318
VIII	47	-	184	1 018	13	5 131	1 004	13 014	1 874	338
IX	41	-	597	3 125	1 705	3 201	1 166	11 815	1 595	1 034
X	62	-	1 269	6 270	1 466	3 048	809	10 035	1 531	1 392
XI	63	-	1 135	6 227	2 006	3 980	1 001	11 668	1 805	1 355
XII	78	-	1 067	5 044	1 740	2 329	777	13 817	2 344	693
2012 I	13	385	580	4 499	1 841	3 340	846	10 631	2 280	1 370
II	13	371	732	5 018	1 060	3 168	911	9 877	3 506	2 011
III	173	690	5 567	5 045	1 220	4 151	1 318	11 605	2 765	1 155
IV	50	1 020	3 285	3 807	1 332	3 413	1 253	10 724	3 093	997
V	137	1	656	4 232	1 028	3 393	1 307	13 263	2 260	1 289
VI	381	1	1 287	3 977	942	3 632	1 247	13 362	2 503	1 530
VII	140	1	1 188	3 235	329	3 597	1 472	14 551	2 834	1 061
VIII	181	0	3 233	7 335	373	3 885	1 314	16 833	2 802	813
IX	444	1	7 219	7 539	331	3 664	1 421	15 046	2 494	1 172
X	122	1	10 331	9 864	504	3 754	1 505	13 785	2 221	1 422
XI	308	1	6 377	12 020	563	2 919	1 327	11 864	1 934	1 702
XII	100	0	2 799	5 860	598	2 290	1 074	12 224	1 668	1 522
2013 I	106	359	3 375	3 122	1288	3 007	983	11 920	1 820	1 435
II	130	704	4 067	3 664	747	2 836	1 095	10 445	1 816	1 610

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	34 471	14 852	77 116	11 462	70 640	255 053	89 868	34 953	8 749	2 556
2011 VII	169	537	16 426	1 024	8 311	18 156	6 613	6 509	504	291
VIII	23	-	1 819	993	7 345	20 975	6 326	3 737	849	266
IX	20	-	1 212	914	10 028	26 761	7 897	3 163	711	280
X	13	-	1 132	755	8 357	17 844	6 785	3 236	409	152
XI	16	67	1 685	678	8 298	20 121	7 154	2 719	513	158
XII	64	-	1 416	647	7 220	18 361	6 851	2 631	655	140
2012 I	160	192	794	940	6 828	21 225	6 754	2 696	259	212
II	657	442	3 781	1 101	4 926	19 133	7 297	3 027	226	220
III	2 297	6 411	7 718	1 055	5 479	27 474	8 301	3 048	958	381
IV	4 637	6 168	9 573	1 203	6 630	21 593	7 431	3 181	859	158
V	20 543	873	27 314	1 414	6 504	24 795	7 349	3 600	766	248
VI	5 074	201	16 334	987	6 120	23 105	7 898	3 398	791	173
VII	122	129	5 032	1 711	5 156	18 466	6 662	2 526	667	160
VIII	17	23	2 288	386	5 730	21 996	7 764	2 923	896	278
IX	11	22	135	947	6 053	16 833	7 349	2 519	836	226
X	43	24	269	545	6 170	19 863	7 948	2 952	724	181
XI	126	175	1 698	613	5 584	23 584	8 374	2 574	918	166
XII	784	194	2 179	560	5 461	16 986	6 743	2 509	849	152
2013 I	84	212	2 169	842	7 116	19 975	7 066	2 569	622	116
II	394	284	1 923	914	7 301	21 881	7 195	2 709	792	289

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	III	I	II	III	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2012	2013	2013	2013	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	.	56,1	57,9	66,0	.	113,9
	targowiskowa	61,2	75,9	79,1	80,8	132,0	102,1
	detaliczna (zł/kg)	0,78	1,00	1,05	1,06	135,9	101,0
	importowa	111,9	116,7	131,0	.	151,4	112,3
	eksportowa	40,3	59,0	66,8	.	84,0	113,2
Relacje cen	skup / targowisko	.	0,74	0,73	0,82	.	111,5
	targowisko / detal	0,78	0,76	0,75	0,76	97,2	101,2
	skup / detal	.	0,56	0,55	0,62	.	112,9
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,62	2,50	2,49	2,39	91,2	96,0
	detaliczna (zł/kg)	6,28	5,58	5,48	5,50	87,6	100,4
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,40	8,82	8,88	8,88	94,5	100,0
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,90	35,00	35,40	35,40	101,4	100,0
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,70	9,64	9,66	9,66	99,6	100,0

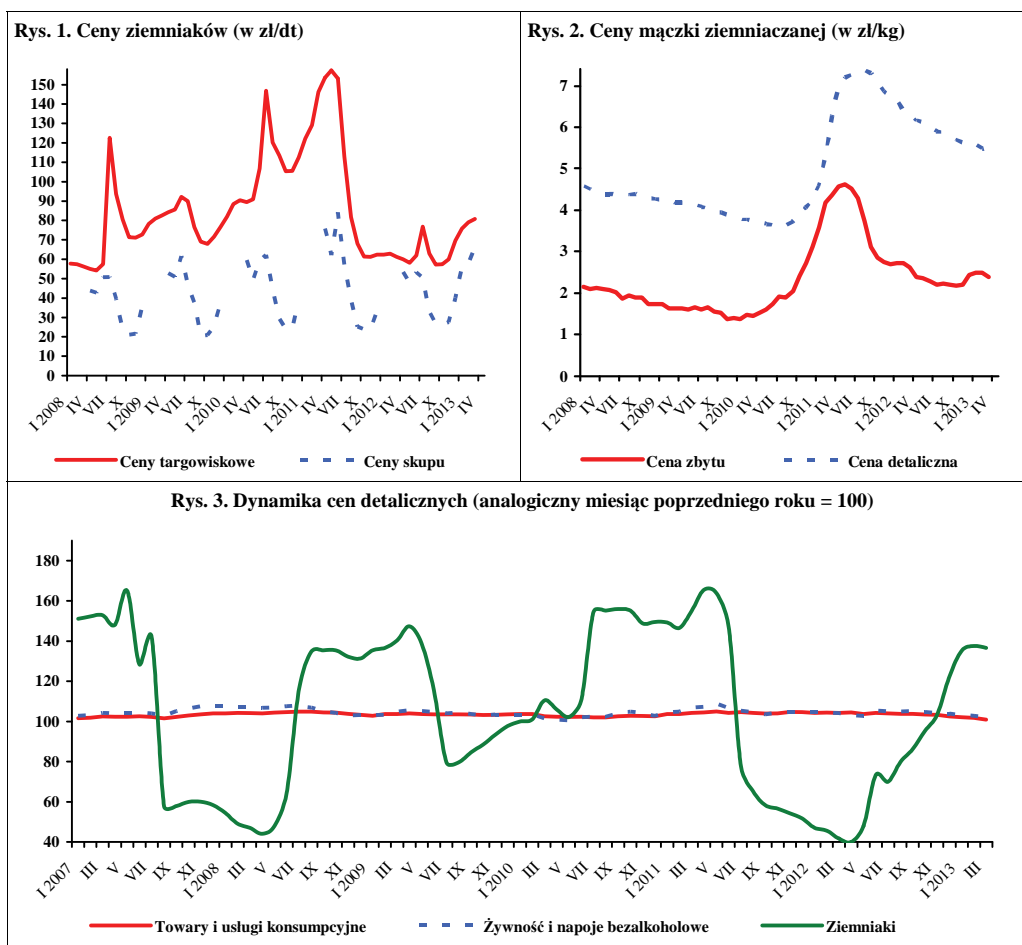
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2012		2013		wsk. zmian cen	
		marzec	styczeń	luty	marzec	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	66,1	72,2	81,9	87,3	132,1	106,6
2	Kujawsko-pomorskie	62,4	70,3	76,8	77,9	125,0	101,5
3	Lubelskie	62,4	61,8	69,7	70,7	113,3	101,4
4	Lubuskie	69,5	83,7	99,2	94,6	136,1	95,3
5	Łódzkie	59,4	65,6	69,9	72,8	122,5	104,2
6	Małopolskie	60,3	69,4	73,5	75,1	124,6	102,2
7	Mazowieckie	69,5	66,3	70,4	73,9	106,3	105,0
8	Opolskie	66,1	77,5	86,7	90,0	136,2	103,8
9	Podkarpackie	69,0	73,1	79,7	82,7	119,8	103,7
10	Podlaskie	63,6	55,8	62,5	69,3	109,0	110,9
11	Pomorskie	60,3	79,0	79,3	82,4	136,7	103,9
12	Śląskie	61,6	80,6	87,7	90,7	147,4	103,4
13	Świętokrzyskie	68,7	57,3	60,4	65,8	95,8	108,9
14	Warmińsko-mazurskie	74,1	77,2	76,7	84,8	114,4	110,6
15	Wielkopolskie	66,1	66,7	78,4	82,5	124,9	105,3
16	Zachodniopomorskie	76,2	78,3	86,1	86,8	113,9	100,8
maksimum		76,2	83,7	99,2	94,6	x	
minimum		59,4	55,8	60,4	65,8	x	
różnica w %		28,3	49,8	64,2	43,7	x	

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W kwietniu 2013 r. w stosunku do marca br. nastąpił wzrost cen skupu niemal wszystkich gatunków warzyw zarówno w firmach kierujących warzywa do bezpośredniej konsumpcji, jak i w firmach eksportowych oraz w zakładach przetwórczych (prócz buraków ćwikłowych w przetwórnich, które nie zmieniły się). W zależności od kierunku zagospodarowania od 4 % do 16% wzrosły ceny skupu cebuli, o 2-23% kapusty białej, o 34-44% marchwi i o 9-90% buraków ćwikłowych. W firmach eksportowych odnotowano wzrost cen: kapusty pekińskiej (ponad trzykrotnie), kapusty czerwonej (o 71%), selerów (o 76%), pietruszki (o 67%), porów (o 54%) i ziemniaków (o 39%). Na rynku produktów świeżych w niewielkim stopniu podrożały pieczarki. W handlu hurtowym droższa była: marchew (o 33%), cebula (o 24%), buraki (o 19%) i kapusta biała (o 11%), a potaniały szklarniowe ogórki (o 62%) i pomidory (o 45%).

W kwietniu br. w relacji do kwietnia 2012 r. większość gatunków warzyw podrożała (z wyjątkiem pomidorów szklarniowych i porów). Nastąpił wzrost cen skupu: cebuli (o 65-140% zależnie od kierunku zagospodarowania), kapusty białej (o 41-126%), marchwi (o 43-57%) i buraków ćwikłowych (o 53-130%). W firmach kierujących warzywa na eksport wyższe były ceny: kapusty czerwonej (ponad trzykrotnie), kapusty pekińskiej (o 89%) i selerów (o 88%). Na rynku produktów świeżych potaniały pomidory szklarniowe o 5%, a w firmach eksportowych pory – o 9%. Na rynkach hurtowych najbardziej wzrosły ceny: cebuli (o 98%), kapusty białej (o 58%), marchwi (o 56%) i buraków (o 34%), a o 23% mniej oferowano za krajowe ogórki spod osłon.

W marcu 2013 r., w stosunku do lutego br., w handlu detalicznym wzrosły ceny: papryki (o 27%), porów (o 13%), kalafiorów (o 9%), pomidorów i marchwi (po 5%). Ceny: pieczarek, cebuli, kapusty i buraków ćwikłowych nie uległy znacznym zmianom. Ceny detaliczne przetworów warzywnych pozostały na poziomie zbliżonym do ubiegłego miesiąca.

W relacji do marca 2012 r. nastąpił wzrost cen detalicznych kapusty białej (o 40%), cebuli (o 13%), porów (o 7%), kalafiorów (o 6%), selerów (o 5%) i buraków (o 4%). Nieco niższe niż rok temu były ceny pomidorów i pieczarek. Spośród przetworów warzywnych wzrosły (o 1-5%) ceny detaliczne: ketchupu, szpinaku mrożonego, groszku zielonego, koncentratu pomidorowego i mieszanek warzywnych, a nieznacznie obniżyły się ceny ogórków konserwowych, kalafiorów mrożonych i kukurydzy konserwowej.

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W lutym 2013 r., w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku, średnie i duże zakłady przetwórcze obniżyły produkcję marynat o 23% i konserw warzywnych o 2%. Zwiększyły natomiast o 18% produkcję soku pomidorowego i w sposób nieznaczny - warzyw mrożonych.

W lutym 2013 r. eksport warzyw świeżych wyniósł 38,3 tys. t, a jego wartość 14,2 mln EUR. W stosunku do lutego 2012 r. wolumen sprzedanych warzyw wzrósł o 21%, a ich wartość o 25%. Na wzrost eksportu wszystkich podstawowych gatunków warzyw wpłynęła wyższa sprzedaż: kapusty (o 86%), pomidorów (o 79%) i ogórków (o 61%). Obniżyła się natomiast sprzedaż marchwi (o 9%), kalafiorów i cebuli. W omawianym okresie wyeksportowano 59,0 tys. t przetworów warzywnych, których wartość wyniosła 38,7 mln EUR, co w stosunku do lutego ub. roku oznacza wzrost wolumenu o 10% i wzrost wartości o 22%. Wyższy był eksport: suszy (o 41%), mrożonek (o 18%) i marynat (o 9%), a niższy konserw (o 47%).

W lutym 2013 r. import warzyw świeżych wyniósł 41,0 tys. t, a jego wartość 39,9 mln EUR. W porównaniu z lutym 2012 r. wolumen i wartość zakupionych warzyw świeżych niewiele zmieniły się (wzrost wolumenu o 1%, spadek wartości o 1%). Najbardziej zwiększył się import czosnku (o 131%) i cebuli (o 31%), a zmniejszył się zakup: marchwi (o 62%), kapusty (o 25%) i papryki (o 10%). W tym samym okresie zakupiono 16,6 tys. t przetworów warzywnych o wartości 16,6 mln EUR. W porównaniu z lutym roku poprzedniego nastąpił wzrost wolumenu importu o 4% i wzrost jego wartości o 15%. Więcej niż rok temu zaimportowano: marynat i konserw (po 15%), suszy (o 9%) oraz koncentratu pomidorowego (o 8%), a mniej mrożonek warzywnych (o 11%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczarki
2012 II	0,51	1,06	0,33	0,80	0,51	-	-	-	6,15	-	4,73
III	0,47	1,06	0,35	0,87	0,49	-	-	-	5,45	-	5,11
IV	0,46	1,06	0,32	0,88	0,47	-	-	-	7,63	-	5,30
V	0,52	1,10	0,33	1,34	0,51	-	-	-	5,85	-	5,02
VI	0,66	1,67	0,40	2,09	0,55	-	-	-	4,12	-	4,87
VII	1,27	2,03	0,40	1,86	0,55	1,13	1,15	-	2,58	1,27	5,46
VIII	0,73	1,70	0,40	0,96	0,51	1,39	1,10	1,24	1,81	2,13	6,08
IX	0,74	1,40	0,49	0,76	0,48	1,70	1,15	1,45	2,10	1,60	5,88
X	0,64	1,28	0,52	0,74	0,50	-	-	1,55	3,07	1,76	5,77
XI	0,72	1,23	0,48	0,73	0,52	-	-	-	4,15	-	5,39
XII	0,68	1,23	0,43	0,76	0,58	-	-	-	5,26	-	5,43
2012 I-XII	0,60	1,33	0,39	0,96	0,51	1,35	1,13	1,37	4,70	1,66	5,34
2013 I	0,72	1,23	0,44	0,84	0,66	-	-	-	-	-	5,60
II	0,68	1,25	0,46	0,89	0,67	-	-	-	-	-	5,39
III	0,68	1,25	0,44	0,94	0,66	-	-	-	-	-	5,36
IV	0,79		0,45	1,26	0,72	-	-	-	7,25	-	5,39
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2013</u> III 2013	116		102	134	109	x	x	x	x	x	101
<u>IV 2013</u> IV 2012	172		141	143	153	x	x	x	95	x	102

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, , a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafioły różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2012 II	0,48	0,26	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
III	0,47	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,46	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,54	0,29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,63	-	-	-	-	0,73	1,65	-	1,33	-	-
VIII	0,68	0,37	-	0,20	-	0,73	1,62	1,10	1,41	0,52	0,33
IX	0,69	0,39	0,25	0,23	-	0,72	1,44	0,95	-	0,50	0,33
X	0,69	0,36	0,25	0,23	-	-	1,42	0,89	-	0,60	0,33
XI	0,72	0,29	0,26	0,25	0,65	-	1,60	1,10	-	-	-
XII	0,76	0,35	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,60	0,31	0,25	0,22	0,65	0,73	1,52	0,95	1,37	0,52	0,33
2013 I	0,80	0,44	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,78	0,40	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,73	0,41	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,76	0,45	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2013</u> III 2013	104	110	x	100	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2013</u> IV 2012	165	167	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2012 II	-	-	1,03	0,22	0,41	-	0,64	-	0,77	0,25	1,30	0,37	0,24
III	-	-	1,05	0,20	0,36	-	0,69	-	0,83	0,23	1,88	0,33	-
IV	-	-	1,02	0,19	0,36	-	0,65	-	0,90	0,25	2,36	0,33	-
V	5,35	-	1,00	0,24	0,37	-	0,82	-	0,90	0,26	-	0,27	-
VI	3,23	0,80	1,45	0,53	-	-	1,28	-	-	0,47	-	0,25	0,53
VII	2,50	0,76	0,84	0,38	-	-	1,40	-	-	0,88	-	0,38	0,45
VIII	2,37	0,85	0,95	0,44	-	2,95	0,84	-	1,20	0,59	1,90	0,34	0,30
IX	2,65	0,93	0,91	0,43	-	2,88	0,62	-	0,90	0,45	1,38	0,33	0,28
X	3,34	-	0,78	0,40	-	3,02	0,61	-	0,80	0,43	1,20	0,33	0,29
XI	-	-	0,61	0,38	0,42	3,20	0,59	1,30	0,84	0,43	1,20	0,33	0,34
XII	-	-	0,62	0,39	0,45	-	0,58	1,30	0,95	0,50	-	0,35	0,48
2012 I-XII	3,24	0,84	0,93	0,34	0,39	3,01	0,77	1,30	0,88	0,42	1,57	0,33	0,35
2013 I	-	-	0,66	0,38	0,54	-	0,59	1,27	0,99	0,53	1,40	0,38	0,50
II	-	-	0,63	0,38	0,64	-	0,62	1,24	0,99	0,52	1,40	0,39	0,50
III	-	-	0,56	0,35	0,70	-	0,71	1,28	0,96	0,52	1,40	0,40	0,51
IV	6,92	-	1,93	0,43	1,20	-	1,02	2,14	1,69	0,60	2,15	0,76	0,71
Wskaźnik zmian w %													
<u>IV 2013</u> III 2013	x	x	345	123	171	x	144	167	176	115	154	190	139
<u>IV 2013</u> IV 2012	x	x	189	226	333	x	157		188	240	91	230	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2011 XII	2 320	39 253	11 247	2 714
2011 I-XII	37 436	510 655	224 361	60 660
2012 I	2 347	39 518	9 550	2 522
II	2 571	38 528	9 842	2 467
III	3 707	43 003	13 326	2 647
IV	2 631	32 119	9 049	2 129
V	2 983	30 813	8 817	1 679
VI	2 317	30 959	13 217	1 367
VII	1 821	39 597	17 881	9 352
VIII	3 511	54 158	20 247	11 571
IX	2 339	73 404	19 610	5 179
X	2 544	83 983	26 091	3 764
XI	2 323	57 374	23 883	3 524
XII	1 745	38 102	11 791	2 451
2012 I-XII	30 839	561 588	183 304	48 652
2013 I	3 067	37 092	10 039	1 954
II	3 027	38 747	9 612	1 888
Wskaźnik zmian w %				
<u>II 2013</u> II 2012	118	101	98	77

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013		$\frac{II\ 2013}{II\ 2012}$ (%)		
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII		I	II
Warzywa	414376	30083	31553	33970	33802	48340	36363	46040	43420	42521	44011	33097	31872	455072	38683	38274	121
ogółem	414376	30083	31553	33970	33802	48340	36363	46040	43420	42521	44011	33097	31872	455072	38683	38274	121
Cebula	114988	10383	9906	9564	8199	8797	8092	7694	8259	8836	9931	12640	9841	112142	12081	9632	97
Kapusta	51274	2530	3381	4131	6028	8667	6753	6166	5709	3368	2966	2616	2823	55138	4046	6292	186
Marchew	29344	2574	2641	1829	1637	1764	769	3340	3233	2385	1735	1574	1894	25378	3216	2404	91
Ogórki	13339	447	351	534	995	913	1395	3309	3087	857	588	340	551	13367	887	567	161
Pomidory	74399	914	866	865	6807	18131	8479	15081	12391	12852	12106	3996	1762	94249	1652	1547	179
Kalafiory	16519	318	599	657	398	518	4025	4714	2109	3669	5465	757	318	23548	442	564	94
Przetwory	495296	47566	53596	62517	45773	42070	42400	38456	40371	46945	53616	55737	41940	570986	58995	59010	110
ogółem	495296	47566	53596	62517	45773	42070	42400	38456	40371	46945	53616	55737	41940	570986	58995	59010	110
Susze	24854	2188	1998	2199	1616	2095	2161	2190	1955	2214	2878	2776	1035	25304	2711	2811	141
Marynaty	33534	2232	2635	3267	3515	2734	2390	2550	3008	3095	3633	4586	2849	36493	3202	2863	109
Konserwy	49030	3852	7425	10340	4810	3529	3814	4382	4083	4706	6390	7769	6274	67373	5056	3963	53
-kapusta kwasz.	10837	1092	4273	6796	930	746	626	634	406	577	807	1179	892	18958	819	670	16
Mrożonki	327424	34528	35871	40569	30687	27975	28064	24271	26298	27939	35327	34668	27577	373774	42274	42499	118
Pieczarki i ich	212660	19489	20225	23554	19143	19046	16396	15574	15576	16476	20472	21681	21816	229450	22527	18644	92
przetwory	212660	19489	20225	23554	19143	19046	16396	15574	15576	16476	20472	21681	21816	229450	22527	18644	92
Warzywa	201044	10748	11387	14031	18992	33790	20242	22394	20089	23106	25080	14874	13704	228435	15207	14210	125
ogółem	201044	10748	11387	14031	18992	33790	20242	22394	20089	23106	25080	14874	13704	228435	15207	14210	125
Cebula	40251	2940	2622	2766	2436	2166	2469	2463	2617	3097	3196	3651	3135	33557	3465	2845	109
Kapusta	15941	387	500	649	864	1320	1196	851	714	641	569	501	538	8729	791	843	168
Marchew	6735	610	680	431	370	478	379	1282	796	525	390	362	508	6811	875	646	95
Ogórki	7000	340	312	861	970	892	825	1335	1179	528	589	344	800	8976	1298	569	182
Pomidory	51886	884	765	930	7162	18865	7072	10308	7742	9374	10591	3571	1619	78883	1552	1581	207
Kalafiory	8675	184	363	429	325	422	2127	2238	1094	1975	3209	466	248	13080	404	434	120
Przetwory	346224	29437	31631	36416	29921	28069	27449	25570	27382	29578	36873	38304	29550	370178	38887	38716	122
ogółem	346224	29437	31631	36416	29921	28069	27449	25570	27382	29578	36873	38304	29550	370178	38887	38716	122
Susze	35862	3539	3042	3285	2557	2992	2987	3032	2879	3233	4046	3708	2867	38167	3334	3417	112
Marynaty	29009	1776	2103	2742	2969	2301	1953	2126	2512	2689	3470	4056	2569	31266	2698	2430	116
Konserwy	44410	3269	4332	4979	4360	3473	3512	3665	3951	4513	6035	6967	5240	54297	4757	3979	92
-kapusta kwasz.	5754	420	952	1233	464	401	305	398	213	353	445	668	496	6348	464	378	40
Mrożonki	180495	16366	17132	19812	15173	13548	13131	11829	13201	14310	18244	17831	14721	185298	21898	22168	129
Pieczarki i ich	303316	27465	28236	33038	27987	28799	24033	23188	22504	24489	29147	31242	31240	331367	32400	26340	93
przetwory	303316	27465	28236	33038	27987	28799	24033	23188	22504	24489	29147	31242	31240	331367	32400	26340	93

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011		2012														2013		$\frac{II\ 2013}{II\ 2012}$ (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II			
Warzywa ogółem	473656	44856	40475	57903	50032	46986	31437	16065	7009	5524	10867	29579	37169	377901	41476	40964	101		
Cebula	89501	3515	3339	6029	3351	8045	12739	6798	2949	2082	2068	3518	3965	58398	3148	4378	131		
Kapusta	15774	52	207	787	2184	1757	654	8	47	41	2	12	37	5788	77	154	75		
Marchew	40704	2042	3570	4962	4693	4254	5913	1046	152	184	94	214	419	27544	345	1361	38		
Ogórki	37973	6210	4346	4063	2699	1258	431	372	273	420	2360	4884	5050	32367	5922	4333	100		
Pomidory	123090	16982	13525	18144	15201	15358	4136	2301	1327	728	836	9152	14608	112297	15824	13959	103		
Papryka	45823	4240	4502	4835	4916	4670	3250	3629	614	783	1696	4076	4763	41975	4901	4063	90		
Czosnek	6275	137	326	439	963	831	663	614	417	164	214	220	156	5144	229	751	231		
Przetwory ogółem	212016	14435	15967	19450	16598	18024	17600	19620	19584	17464	18582	18966	14771	211062	15993	16649	104		
Mrożonki	39940	2980	3687	3782	3104	2943	2529	1877	3293	2535	2987	3123	1986	34827	3288	3295	89		
Susze	17976	1035	888	1458	1207	1813	1132	2474	3293	1239	1760	1570	856	18727	916	967	109		
Marynaty	15830	1395	1045	1499	1565	1270	1521	909	765	1045	1390	1021	1297	14723	1101	1202	115		
Konserwy	46102	2302	2660	5261	2375	2810	2985	3052	3955	3987	4262	5093	3986	42728	2785	3064	115		
-kukurydza konserv.	21160	802	1119	2349	855	1072	880	858	1516	2125	1813	2068	1277	16734	1034	1214	108		
Koncentrat pomid.	64586	4696	5205	5210	6110	6744	6917	9505	6698	6862	6195	5733	4131	74006	5893	5632	108		
Warzywa ogółem	346231	39167	40452	55185	43620	41098	20026	10336	4797	4074	8799	25405	39188	332146	44458	39928	99		
Cebula	17473	606	541	1818	619	1136	1085	605	370	329	489	707	733	9037	549	942	174		
Kapusta	7137	31	88	343	1012	564	110	6	11	19	2	10	26	2220	25	74	84		
Marchew	11913	505	934	1518	1314	1770	2888	441	72	100	49	160	246	9998	198	443	47		
Ogórki	29721	4817	5292	4831	2201	933	189	191	80	158	1495	4132	5830	30150	6266	5449	103		
Pomidory	114012	16940	14567	20486	16296	16592	4059	1927	1526	1086	1563	7143	14628	116815	17104	14075	97		
Papryka	61065	5616	6842	8361	6556	8269	6579	4235	570	634	1648	4784	6528	60622	6589	5581	82		
Czosnek	11030	204	513	634	1263	1234	1047	1032	765	323	375	371	400	8160	514	1820	355		
Przetwory ogółem	204327	14915	14460	19523	16252	17361	16746	17624	17042	16732	17771	18363	15811	202603	16383	16645	115		
Mrożonki	30671	2461	2248	2828	2413	2477	2014	1524	2179	2085	2455	2433	1662	26777	2662	2559	114		
Susze	35286	2660	1945	3466	2973	2796	2290	2948	2734	2014	2563	2128	2000	30517	2146	2199	113		
Marynaty	15248	1465	968	1299	1396	1167	1374	901	755	1067	1225	1082	1286	13985	1236	1156	119		
Konserwy	52238	2981	3314	5900	3166	3628	3780	3826	5075	4795	5161	6267	5072	52965	3554	3864	117		
-kukurydza konserv.	19241	772	1094	2298	997	1091	918	898	1631	2296	1978	2264	1436	17673	1094	1384	126		
Koncentrat pomid.	46788	3349	3769	3833	4248	5044	5015	6722	4876	4784	4558	4331	3677	54207	4916	4564	121		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2011 I-XII	0,36	0,26	0,24	0,79	0,82	0,62	1,43	0,78	0,59	0,52
2012 I	0,28	0,15	0,24	0,76	0,97	0,58	1,45	0,70	0,38	0,45
II	0,26	0,15	0,26	0,89	0,88	0,60	1,43	0,74	0,22	0,45
III	0,29	0,16	0,24	1,61	1,08	0,65	1,47	0,75	0,18	0,42
IV	0,30	0,14	0,22	0,97	1,05	0,82	1,48	0,77	0,50	0,47
V	0,25	0,15	0,27	0,98	1,04	0,81	1,52	0,75	0,54	0,50
VI	0,31	0,18	0,49	0,59	0,84	0,53	1,47	0,78	0,49	0,44
VII	0,32	0,14	0,38	0,40	0,69	0,47	1,50	0,77	0,63	0,47
VIII	0,32	0,13	0,25	0,38	0,63	0,52	1,48	0,79	0,52	0,49
IX	0,35	0,19	0,22	0,62	0,73	0,54	1,51	0,79	0,61	0,49
X	0,32	0,19	0,22	1,00	0,87	0,59	1,43	0,82	0,55	0,50
XI	0,29	0,19	0,23	1,01	0,89	0,62	1,47	0,76	0,57	0,50
XII	0,32	0,19	0,27	1,45	0,92	0,78	1,47	0,77	0,56	0,48
2012 I-XII	0,30	0,16	0,27	0,89	0,88	0,63	1,47	0,77	0,48	0,47
2013 I	0,29	0,20	0,27	1,46	0,94	0,91	1,48	0,79	0,57	0,48
II	0,30	0,13	0,27	1,00	1,02	0,77	1,46	0,79	0,56	0,47
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2013</u> I 2013	103	65	100	68	109	85	99	100	98	99
<u>II 2013</u> II 2012	115	87	104	112	116	128	102	107	255	104

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2011 XII	0,46	0,29	0,69	0,59	-	-	8,89	5,16	-
2011 I-XII	1,10	1,22	1,08	1,11	2,63	0,98	3,61	4,58	2,05
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31
VII	1,03	0,44	1,63	0,63	1,39	2,50	1,23	2,63	1,54
VIII	0,88	0,45	1,23	0,65	2,22	1,90	1,38	1,89	2,60
IX	0,67	0,47	0,90	0,61	2,18	1,54	2,12	1,97	1,97
X	0,67	0,42	0,75	0,62	3,75	1,89	3,66	2,67	1,73
XI	0,68	0,48	0,78	0,64	-	-	5,52	3,39	-
XII	0,73	0,51	0,81	0,69	-	-	6,60	4,63	-
2011 I-XII	0,64	0,41	1,01	0,64	2,58	1,96	5,04	3,94	2,03
I	0,72	0,53	0,84	0,68	-	-	12,00	-	-
II	0,72	0,49	0,86	0,67	-	-	11,50	18,00	-
III	0,70	0,47	0,90	0,69	-	-	10,00	15,36	-
IV	0,87	0,52	1,20	0,82	-	-	3,75	8,43	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>IV 2013</u> III 2013	124	111	133	119	x	x	38	55	x
<u>IV 2013</u> IV 2012	198	158	156	134	x	x	77	102	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2012 I	3,23	11,74	3,40	3,76	3,69	6,48	1,93
II	3,27	11,83	3,37	3,71	3,65	6,53	1,96
III	3,24	11,93	3,34	3,64	3,63	6,50	2,00
IV	3,26	11,99	3,37	3,62	3,60	6,56	2,00
V	3,24	12,12	3,41	3,58	3,60	6,61	2,02
VI	3,19	12,47	3,42	3,57	3,52	6,59	2,01
VII	3,20	12,49	3,40	3,48	3,53	6,65	2,00
VIII	3,19	12,52	3,42	3,45	3,49	6,66	2,00
IX	3,24	12,44	3,30	3,40	3,63	6,62	1,98
X	3,27	12,43	3,32	3,42	3,66	6,61	1,96
XI	3,33	12,43	3,39	3,50	3,68	6,69	1,97
XII	3,30	12,44	3,31	3,39	3,63	6,68	1,97
2012 I-XII	3,25	12,24	3,37	3,54	3,61	6,60	1,98
2013 I	3,28	12,51	3,43	3,46	3,60	6,54	1,99
II	3,23	12,47	3,35	3,40	3,54	6,27	1,98
III	3,18	12,55	3,38	3,44	3,59	6,15	1,99
Wskaźnik zmian w %							
<u>III 2013</u> II 2013	98	101	101	101	101	98	101
<u>III 2013</u> III 2012	98	105	101	95	99	95	100

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
2012 I	1,38	0,74	1,55	1,29	2,88	4,18	10,60	8,07	-	6,00	7,63
II	1,38	0,74	1,70	1,32	2,95	4,65	11,15	8,02	-	6,56	7,41
III	1,36	0,75	1,89	1,33	3,01	5,78	12,67	8,35	-	6,56	7,55
IV	1,34	0,77	2,01	1,33	3,10	6,26	11,58	8,83	-	5,88	7,63
V	1,34	0,79	2,30	1,37	3,41	6,75	11,99	7,85	-	5,65	7,42
VI	1,87	0,94	3,54	1,95	4,14	7,97	14,87	5,96	3,97	3,97	7,34
VII	2,39	2,12*	3,40	1,81	4,60	7,47	9,83	4,25	2,67	2,73	7,57
VIII	1,99	2,16*	2,22	1,52	4,21	6,17	5,67	3,68	2,41	3,23	7,81
IX	1,63	1,05	1,79	1,38	3,70	4,98	4,50	3,47	2,97	3,03	7,73
X	1,44	1,02	1,62	1,32	3,43	4,43	4,55	4,59	4,41	3,00	7,60
XI	1,45	1,03	1,61	1,32	3,30	4,24	6,96	5,05	-	3,73	7,48
XII	1,48	1,06	1,59	1,35	3,22	4,36	9,30	6,48	-	4,74	7,85
2012 I-XII	1,59	0,89	2,10	1,44	3,50	5,60	9,47	6,22	3,29	4,59	7,59
2013 I	1,51	1,05	1,66	1,37	3,18	4,93	10,26	8,06	-	6,59	7,74
II	1,52	1,05	1,73	1,37	3,16	5,44	9,97	7,79	-	6,39	7,56
III	1,53	1,05	1,82	1,38	3,15	6,17	12,68	8,17	-	6,97	7,47
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2013</u> II 2013	101	100	105	101	100	113	127	105	x	109	99
<u>III 2013</u> III 2012	113	140	96	104	105	107	100	98	x	106	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2012 I	5,61	14,25	7,92	9,50	8,32	9,90	3,82	5,93	8,83	4,24
II	5,62	14,35	7,96	9,54	8,30	9,90	3,81	6,03	8,97	4,20
III	5,60	14,30	8,00	9,52	8,34	9,95	3,83	6,00	9,09	4,21
IV	5,52	14,25	7,90	9,50	8,32	9,95	3,82	5,98	8,80	4,21
V	5,56	14,50	7,98	9,52	8,38	9,95	3,82	6,05	9,14	4,20
VI	5,57	14,65	8,10	9,50	8,42	10,00	3,85	6,08	9,17	4,22
VII	5,58	14,75	8,18	9,50	8,36	10,15	3,85	6,08	9,20	4,21
VIII	5,61	14,80	8,18	9,50	8,38	10,15	3,85	6,08	9,17	4,21
IX	5,62	14,75	8,14	9,44	8,40	10,20	3,86	6,18	9,17	4,18
X	5,57	14,55	8,18	9,38	8,36	10,30	3,85	6,20	9,29	4,12
XI	5,62	14,50	8,32	9,34	8,42	10,25	3,88	6,13	9,14	4,18
XII	5,51	14,55	8,32	9,38	8,38	10,40	3,86	6,08	8,97	4,19
2012 I-XII	5,58	14,50	8,10	9,46	8,36	10,10	3,84	6,08	9,09	4,20
2013 I	5,56	14,60	8,26	9,40	8,40	10,35	3,84	6,08	9,14	4,19
II	5,52	14,60	8,26	9,46	8,40	10,40	3,87	6,13	9,17	4,17
III	5,50	14,55	8,28	9,38	8,42	10,40	3,86	6,10	8,97	4,20
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2013</u> II 2013	100	100	100	99	100	100	100	100	98	101
<u>III 2013</u> III 2012	98	102	104	99	101	105	101	102	99	100

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

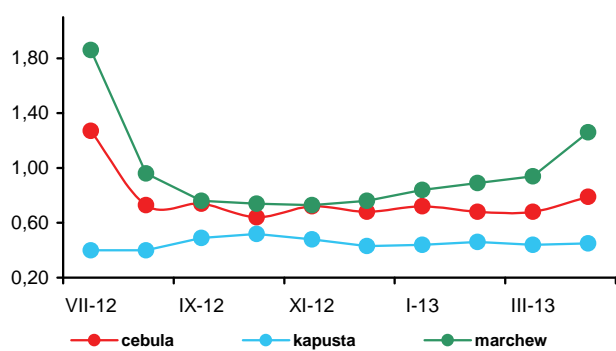
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

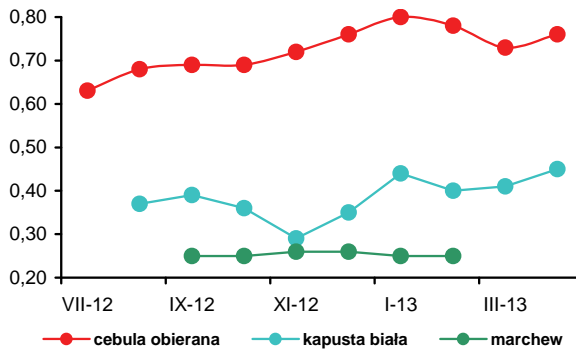
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2011 VI	63	68	45	34	29	45
VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50
IX	45	68	39	31	48	-
X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54
VI	42	45	54	48	42	58
VII	48	48	62	45	54	61
VIII	54	68	68	49	49	59
IX	49	58	62	48	-	-
X	52	64	48	45	-	-
XI	48	68	49	44	-	-
XII	51	72	55	46	-	-
2013 I	54	75	48	44	-	-
II	55	73	45	41	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

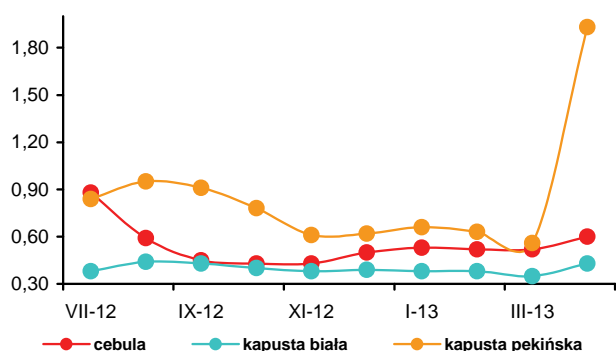
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

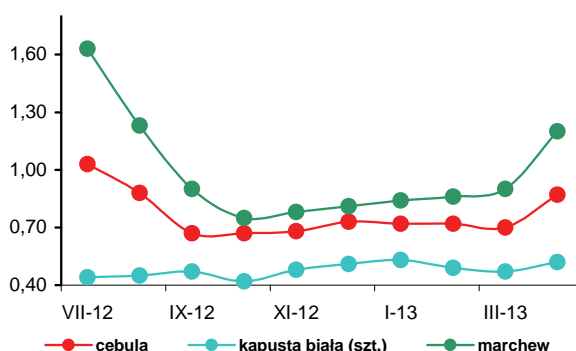
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

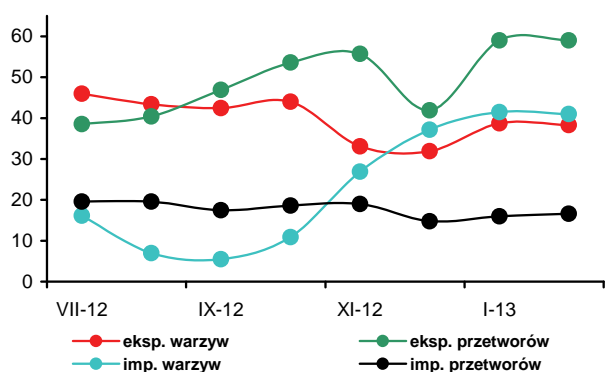
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

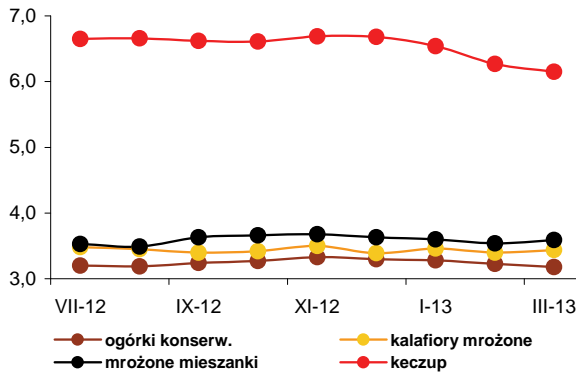
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

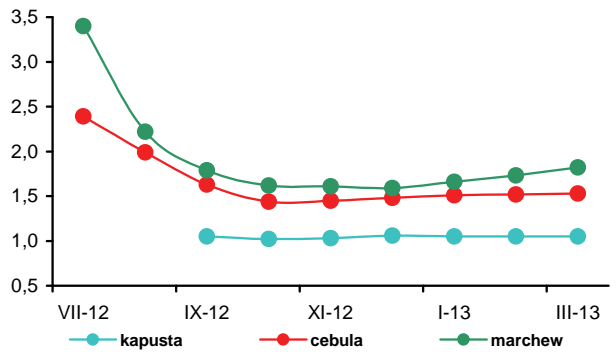
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

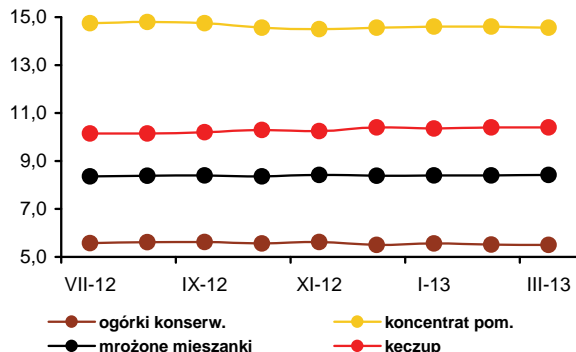
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W kwietniu 2013 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 12% niższe niż w kwietniu roku poprzedniego. Obniżyły się także ceny jabłek oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze (o 10%) i płacone przez zakłady przetwórcze (o 40%). W skupie na eksport jabłka podrożały o 7%. Ceny gruszek na rynku hurtowym były wyższe o 42%. Na rynkach hurtowych droższe niż w kwietniu 2012 r. były też cytryny (o 29%), mandarynki (o 16%) i winogrona (o 4%). Potaniały natomiast banany (o 10%) i pomarańcze (o 5%). W kwietniu br. w porównaniu do marca 2013 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych wzrosły o 9%, a w skupie do przetwórstwa o 3%. Ceny skupu w spółdzielniach ogrodniczych i płacone przez firmy eksportowe były wyższe odpowiednio o 19 i 28%. Na rynkach hurtowych droższe były cytryny (o 8%), winogrona (o 5%), banany (o 4%) i mandarynki (o 4%). Potaniały natomiast pomarańcze (o 2%).

W marcu 2013 r. w relacji do marca 2012 r. średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów wzrosły o 1,0%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,0%. Nieznacznie (o 0,7%) wyższe były ceny owoców strefy umiarkowanej. Owoce południowe podrożały o 0,7%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 4,4%. Spośród owoców strefy umiarkowanej spadły tylko ceny jabłek (o 16,6%). Ceny pozostałych owoców były wyższe: gruszek o 45,9%, owoców jagodowych o 9,4% śliwek o 8,4%, orzechów o 6,2%, a wiśni i czereśni oraz pozostałych owoców pestkowych o 3,7%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w lutym 2013 r. w relacji do lutego roku poprzedniego wzrosła o 3%. Produkcja soków zagęszczonych (głównie koncentratu soku jabłkowego) wzrosła czterokrotnie,

a owoców mrożonych o 38%. Obniżyła się produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (o 5%) oraz dżemów (o 11%). W miesiącach I - II 2013 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do analogicznych miesięcy 2012 r. o 15% do 67,9 tys. ton. Najbardziej zwiększyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 32%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła ponad czterokrotnie, a owoców mrożonych o 25%. Obniżyła się natomiast produkcja dżemów oraz kompotów i owoców pasteryzowanych. Średnie ceny zbytu soku jabłkowego były w marcu 2013 r. wyższe niż w marcu 2012 r. o 6%. Potaniały natomiast dżemy produkowane z czarnych porzeczek i z truskawek (o 9%) oraz sok pomarańczowy o 1%.

W lutym 2013 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 7%, a przetworów owocowych o 19% wyższe niż w lutym roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zdecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 8%). W grupie przetworów owocowych najbardziej zwiększył się eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 41%), a także mrożonych owoców (o 10%). W wyniku wzrostu przeciętnych cen eksportowych wpływy z eksportu owoców świeżych zwiększyły się w relacji do lutego 2012 r. o 13% do 65,5 mln euro. Natomiast w wyniku obniżenia cen zagęszczonego soku jabłkowego wartość eksportu przetworów owocowych wzrosła mniej niż wolumen, tj. o 17% do 89,4 mln euro. Niższy był wolumen importu owoców świeżych (o 20%). Decydujące było zmniejszenie przywozu owoców cytrusowych (spadek o 27%). Przywóz owocowych przetworów wzrósł o 54%. Wyższy był import zagęszczonych soków (o 94%), puszkowanych brzoskwiń (o 27%), a także mrożonek (o 23%). Łączna wartość importu owoców i ich przetworów wzrosła o 6%. Dodatkowo saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 47,2 mln euro, wobec 32,5 mln euro w lutym 2012 r. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 15% wartości eksportu do 154,9 mln euro, przy wzroście wartości importu o 6% do 107,7 mln euro. W okresie I-II 2013 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 86,4 mln euro, wobec 60,2 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 23% wartości eksportu do 318,9 mln euro, przy wzroście wartości importu o 17% do 232,5 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2012 II	1,47	2,52	-	-	-	-	-
III	1,52	2,64	-	-	-	-	-
IV	1,62	3,07	-	-	-	-	-
V	1,65	-	-	-	-	-	-
VI	2,17	-	5,42	-	-	-	-
VII	1,97	-	7,65	3,67	5,94	2,60	3,16
VIII	1,59	2,02	-	-	6,68	3,16	2,06
IX	1,45	1,92	-	-	-	3,01	2,42
X	1,35	1,98	-	-	-	-	3,05
XI	1,31	2,56	-	-	-	-	-
XII	1,12	2,93	-	-	-	-	-
2012 I-XII	1,55	2,45	5,79^a	3,67	6,31	2,92	2,52^a
2013 I	1,20	2,72	-	-	-	-	-
II	1,25	-	-	-	-	-	-
III	1,23	-	-	-	-	-	-
IV	1,46	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	119	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	90	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2012 II	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,65	4,65	3,71	1,35	1,98	2,42	-	-	-	-
VII	0,43	4,20	-	1,52	1,68	2,26	-	3,09	2,88	-
VIII	0,39	-	-	-	-	2,57	0,88	-	-	1,73
IX	0,37	-	-	-	-	3,23	1,21	-	-	2,28
X	0,39	-	-	-	-	3,63	-	-	-	-
XI	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,53	4,55^a	3,71^a	1,48^a	1,74^a	2,34^a	1,01^a	3,09^a	2,88^a	2,04^a
2013 I	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	103	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	60	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2012 III ^a	1,43	1,91	1,84	1,42	1,36	1,36	1,36	2,25	-	-	-	-
IV ^a	1,36	1,88	1,73	1,33	1,27	1,27	1,26	-	-	-	-	-
V ^a	1,42	1,93	1,77	1,43	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
VI ^a	1,93	2,23	2,13	2,01	1,87	1,89	1,91	-	-	7,29	6,50	-
VII	2,04	2,20	2,18	2,09	2,02	2,15	2,01	-	-	4,78	6,25	-
VIII	1,09	-	-	-	-	-	-	2,01	-	-	-	-
IX	0,84	1,26	-	1,0	0,91	0,91	0,89	1,91	2,01	-	-	2,46
X	0,88	1,35	1,07	0,91	0,85	0,84	0,85	2,00	2,00	-	-	2,85
XI	0,92	1,58	1,35	0,90	0,83	0,83	0,83	2,33	2,14	-	-	-
XII	1,00	1,67	1,52	0,93	0,87	0,90	0,88	2,93	2,80	-	-	-
2012 I-XII	1,29	1,78	1,69	1,32	1,24	1,26	1,25	2,29	2,20	6,04	6,38	2,66
2013 I	1,09	1,80	1,58	0,94	0,91	0,93	0,94	3,34	3,10	-	-	-
II	1,14	2,00	1,83	1,09	0,94	0,95	0,98	4,00	-	-	-	-
III	1,13	2,01	1,85	1,01	1,09	1,12	1,12	-	-	-	-	-
V ^a	1,45	2,08	1,91	1,35	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	128	103	103	134	127	123	124	x	x	x	x	x
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	107	111	110	102	109	109	110	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2012 I	4 574	6 477	18 002	3 299	12 101	3 971	4 889
II	4 451	6 190	19 503	2 128	10 520	4 439	4 968
III	6 572	10 604	21 101	6 878	9 454	5 579	5 905
IV	6 440	9 003	19 593	3 783	8 744	4 111	5 061
V	6 904	8 518	11 386	9 930	11 331	5 112	5 417
VI	6 422	7 842	17 260	9 660	57 517	4 837	4 860
VII	4 475	5 566	18 664	15 447	93 908	4 333	6 279
VIII	6 798	8 368	23 949	34 868	52 096	4 323	4 793
IX	7 606	7 007	23 306	52 897	20 200	3 496	4 714
X	8 613	7 457	21 528	72 339	13 144	4 168	5 072
XI	7 297	8 817	21 996	55 036	12 542	3 510	5 328
XII	7 581	10 737	18 058	13 853	11 111	3 304	4 366
2013 I-XII	7 741	96 586	234 346	280 118	312 668	51 183	61 652
2013 I	3 207	9 109	21 134	14 748	13 792	4 034	4 770
II	7 741	7 600	19 120	9 121	14 558	3 964	4 714
Wskaźniki zmian (%)							
<u>II 2013</u> <u>I 2013</u>	241	83	90	62	106	98	99
<u>II 2013</u> <u>II 2012</u>	174	123	98	429	138	89	95

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011		2012*											2013*		$\frac{II\ 2013}{II\ 2012}$ (%)	
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		II
Owoce świeże	776 358	130 328	154 540	147 999	118 009	118 474	62 691	65 068	45 598	61 121	96 426	124 455	130 741	1 255 450	174 884	165 718	107
Jablka	533 585	108 755	135 555	132 304	103 891	102 492	37 509	14 707	15 552	35 499	74 783	96 823	93 165	951 036	148 935	146 868	108
Gruszki	25 228	2 675	2 924	2 417	3 540	2 456	818	421	1 894	6 967	6 149	5 432	3 354	39 047	3 659	3 024	103
Truskawki	14 293	89	23	199	238	476	8 059	1 710	400	147	59	13	121	11 534	73	175	775
Śliwki	9 535	1	11	57	44	17	198	892	2 121	3 023	1 081	174	66	7 685	17	15	140
Maliny	17 461	229	90	149	152	153	775	4 551	4 139	4 309	1 566	291	286	16 690	237	164	182
Wiśnie	6 318	24	2	10	29	28	790	7 959	661	86	12	6	2	9 609	6	2	121
Przetwory owocowe	641 448	50 632	51 115	61 352	54 378	53 588	61 333	72 389	68 491	72 191	82 506	76 722	50 422	755 119	62 533	60 892	119
Zagęszczony sok jabłkowy	165 102	13 916	14 785	19 224	15 916	16 115	17 746	15 597	16 172	21 874	36 018	30 342	17 288	234 994	20 156	20 884	141
Truskawki w puszkach	7 761	368	637	589	463	700	1 003	567	503	522	529	471	459	6 810	418	491	77
Wiśnie w puszkach	4 892	257	326	490	360	545	367	738	655	296	602	362	332	5 329	264	303	93
Dżemy	27 869	2 101	2 379	2 468	2 125	2 607	2 685	2 351	2 338	2 577	2 824	2 609	2 085	29 149	2 001	2 256	95
Mrożonki	265 244	19 681	20 366	24 393	21 074	21 257	26 457	35 778	33 497	31 725	28 532	25 217	17 185	305 162	23 892	22 487	110
Owoce świeże	396 390	49 415	57 935	60 241	50 859	56 255	46 090	58 189	40 532	35 498	42 763	56 336	62 713	616 827	71 737	65 527	113
Jablka	201 361	35 399	45 907	48 382	39 115	40 708	17 848	7 617	5 548	10 123	22 674	31 154	31 753	336 229	50 936	49 480	108
Gruszki	14 206	1 505	1 658	1 406	2 105	1 713	644	349	1 188	4 268	3 874	3 880	2 669	25 259	2 984	2 428	146
Truskawki	17 832	131	33	333	420	874	11 221	2 507	607	224	103	37	195	16 684	129	268	807
Śliwki	6 028	1	10	56	57	28	200	714	1 603	2 380	912	143	65	6 171	15	14	134
Maliny	15 178	312	167	217	251	210	618	3 045	3 560	4 353	1 699	540	509	15 483	364	285	171
Wiśnie	5 899	18	7	12	49	37	879	8 505	741	79	14	17	6	10 365	10	4	54
Przetwory owocowe	970 433	74 990	76 497	89 842	84 149	83 554	103 296	110 405	109 961	109 829	122 194	108 829	70 722	1 144 332	92 282	89 352	117
Zagęszczony sok jabłkowy	264 004	21 091	22 711	29 897	24 738	24 725	26 563	24 807	24 688	31 816	50 326	43 343	25 165	349 870	29 263	30 053	132
Truskawki w puszkach	11 527	600	974	947	800	1 235	1 519	931	817	856	1 015	801	753	11 247	711	918	94
Wiśnie w puszkach	6 634	382	539	695	519	782	509	949	1 022	498	924	566	563	7 948	425	477	88
Dżemy	46 261	3 714	3 878	4 458	3 873	4 667	4 584	3 788	3 992	4 378	4 962	4 320	3 444	50 059	3 422	3 644	94
Mrożonki	357 634	27 811	26 364	32 145	29 781	30 465	37 316	48 795	48 917	44 659	39 980	34 172	22 630	423 035	34 608	31 664	120

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011		2012*												2013*		I 2013 I 2012 (%)		
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II			
Owoce świeże	1 269 862	105 350	105 458	93 399	87 941	90 293	87 194	119 991	115 201	85 455	91 290	95 186	115 952	1 192 710	106 920	84 278	80		
Banany	231 866	15 787	14 369	17 875	18 713	21 239	19 599	21 325	18 402	12 419	20 024	22 575	18 918	221 245	23 138	21 868	152		
Owoce cytrusowe	466 935	70 455	65 000	43 930	37 655	25 821	12 766	9 551	8 672	11 686	25 684	42 766	75 863	429 850	66 290	47 226	73		
Brzoskwinie i nekt.	109 891	144	166	154	67	1 020	11 567	36 734	32 097	16 213	3 463	559	354	102 537	13	16	10		
Winożonki	85 509	1 899	2 721	6 490	5 223	4 537	1 210	4 569	14 633	15 816	15 667	8 881	3 348	84 993	1 618	1 955	72		
Arbuzy	98 992	391	500	1 353	2 943	12 973	19 231	28 874	21 510	3 854	835	485	485	93 434	404	390	78		
Jabłka	65 302	1 853	4 818	3 227	3 182	4 932	6 527	2 629	1 605	8 953	7 749	2 546	1 522	49 545	962	767	16		
Przetwory razem	300 945	18 459	20 173	27 594	21 320	23 532	21 585	23 138	25 673	29 191	31 144	29 455	25 705	296 969	26 132	30 990	154		
Soki zagęszczone	117 600	6 838	8 762	10 180	9 100	11 340	10 280	8 337	11 207	14 467	15 101	12 642	11 247	129 500	12 771	17 032	194		
-sok pomarańczowy	29 536	2 511	2 195	2 587	2 157	2 562	2 092	1 895	1 476	1 623	2 074	2 605	2 400	26 177	1 806	2 009	92		
Mrożonki	41 569	2 686	2 350	3 194	2 903	2 942	3 034	5 732	5 252	4 954	4 340	3 421	3 065	43 873	3 536	2 887	123		
Susze	14 760	1 216	1 102	1 126	538	733	868	1 365	1 304	1 513	2 515	1 574	1 407	15 262	1 286	1 191	108		
Dżemy	7 772	725	681	652	519	551	739	768	433	664	560	745	375	7 413	702	545	80		
Przetwory puszkow.	116 405	6 781	7 047	12 109	8 086	7 741	6 467	6 764	7 333	7 352	8 357	10 842	9 432	98 309	7 712	9 056	129		
-ananasy	18 710	944	960	3 322	1 229	1 027	766	1 142	916	1 275	1 319	1 943	1 386	16 229	1 388	1 145	119		
-brzoskwinie	31 790	1 297	1 573	3 293	1 945	1 753	1 484	1 439	1 573	1 420	2 429	3 178	3 235	24 618	1 309	2 005	127		
Owoce świeże	896 276	66 297	71 012	74 154	71 925	73 554	66 297	77 443	77 698	68 070	77 175	79 329	87 882	890 835	85 559	67 678	95		
Banany	131 152	8 510	10 379	12 747	13 238	13 179	11 250	7 574	9 554	8 305	12 456	13 663	11 892	132 747	14 264	14 476	139		
Owoce cytrusowe	273 875	36 632	33 938	24 752	22 248	16 955	9 705	8 572	7 733	10 368	20 436	29 369	47 578	268 286	43 751	30 858	91		
Brzoskwinie i nekt.	73 082	106	149	201	79	1 330	10 264	26 813	22 606	11 358	2 602	437	363	76 308	24	36	24		
Winożonki	93 957	3 652	3 946	9 038	8 305	7 639	2 352	5 207	12 394	13 057	15 400	10 331	5 630	96 950	3 560	3 190	81		
Arbuzy	25 967	292	325	924	1 796	5 993	6 301	6 041	3 946	870	332	288	337	27 445	290	268	82		
Jabłka	37 531	1 062	2 441	2 024	2 098	2 809	4 243	2 074	816	1 318	1 253	766	876	21 780	786	544	22		
Przetwory razem	455 817	30 393	30 929	39 898	34 658	37 559	34 027	38 209	44 687	48 131	46 775	45 658	38 909	469 833	39 234	40 046	129		
Soki zagęszczone	171 718	10 339	11 859	13 506	12 811	16 237	13 846	11 327	17 805	19 460	17 628	15 324	14 753	174 894	13 437	14 765	124		
-sok pomarańczowy	54 370	4 290	4 064	5 162	4 244	5 617	4 288	3 809	2 920	3 119	3 704	4 619	4 223	50 059	3 123	3 417	84		
Mrożonki	74 075	3 912	3 678	4 951	4 651	4 572	4 774	11 376	9 559	7 680	6 743	6 133	5 253	73 282	5 606	4 625	126		
Susze	31 202	2 633	2 409	2 400	1 622	1 801	1 984	2 573	2 517	3 071	5 079	3 428	3 228	32 744	3 134	2 749	114		
Dżemy	13 394	1 236	1 231	1 170	965	1 055	1 338	1 189	964	1 159	1 125	1 364	709	13 504	1 307	1 117	91		
Przetwory puszkow	161 384	11 938	11 462	17 475	14 378	13 669	11 785	11 499	13 655	16 387	15 774	19 037	14 689	171 747	15 552	16 355	143		
-ananasy	16 426	913	844	2 782	1 038	914	706	1 020	806	1 133	1 240	1 720	1 240	14 357	1 242	953	113		
-brzoskwinie	21 906	983	1 212	2 614	1 615	1 461	1 140	1 187	1 208	1 167	1 890	2 522	2 522	19 522	962	1 520	125		

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2012 I	0,33	0,56	1,47	1,31	1,37	0,77	1,51	1,22	1,52	1,63	1,49
II	0,34	0,57	1,48	1,45	1,84	3,91	1,48	1,11	1,54	1,53	1,65
III	0,37	0,58	1,68	-	1,46	1,25	1,53	1,09	1,56	1,61	1,42
IV	0,38	0,59	1,76	-	1,65	1,68	1,57	1,30	1,55	1,73	1,44
V	0,40	0,70	1,83	-	1,37	1,31	1,65	1,27	1,53	1,76	1,43
VI	0,48	0,79	1,39	0,93	0,80	1,11	1,50	1,28	1,50	1,52	1,39
VII	0,52	0,83	1,47	0,56	0,67	1,07	1,62	1,39	1,59	1,64	1,29
VIII	0,36	0,63	1,52	0,54	0,86	1,12	1,67	1,56	1,53	1,62	1,56
IX	0,29	0,61	1,52	1,19	1,01	0,92	1,71	1,64	1,45	1,64	1,68
X	0,30	0,63	1,75	0,68	1,09	1,20	1,54	1,53	1,40	1,92	1,54
XI	0,32	0,71	2,78	0,75	1,85	2,89	1,59	1,44	1,43	1,70	1,57
XII	0,34	0,80	1,61	0,97	1,78	2,70	1,52	1,25	1,46	1,64	1,70
2012 I-XII	0,37	0,67	1,69	0,93	1,31	1,66	1,57	1,34	1,50	1,66	1,51
2013 I	0,34	0,82	1,76	1,17	1,53	1,81	1,69	1,46	1,45	1,70	1,61
II	0,34	0,80	1,54	0,96	1,73	1,74	1,67	1,37	1,44	1,87	1,58
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>II 2013</u> I 2013	100	98	88	82	113	96	99	94	99	110	98
<u>II 2013</u> II 2012	89	136	88	x	105	104	106	105	93	108	110

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2012 II	1,64	1,60	1,65	1,60	1,65	2,95	-	-	-	-	4,77	3,58	4,35	3,55	13,11
III	1,76	1,69	1,79	1,82	1,69	2,92	-	-	-	-	4,85	3,61	4,44	3,66	11,16
IV	1,84	1,78	1,88	1,90	1,88	3,08	-	-	-	-	4,85	3,78	4,62	3,77	9,88
V	1,87	1,80	1,90	1,88	1,80	3,65	-	-	8,75	-	4,65	4,66	4,51	3,79	9,72
VI	2,25	2,10	2,18	2,20	2,10	3,34	6,25	-	8,44	-	4,37	5,72	6,13	4,13	11,07
VII	2,48	-	-	-	-	2,80	6,88	4,41	6,60	4,06	3,57	5,80	6,96	4,89	10,60
VIII	2,30	-	-	-	-	3,00	8,95	-	-	2,85	3,47	5,88	7,00	5,11	7,80
IX	1,46	1,55	1,58	1,49	1,42	2,81	10,21	-	-	-	4,24	5,86	7,39	4,91	6,48
X	1,36	1,48	1,42	1,38	1,42	2,75	11,30	-	-	5,13	4,36	5,58	6,75	4,92	6,34
XI	1,32	1,46	1,40	1,35	1,39	2,95	13,25	-	-	-	4,06	5,08	5,44	4,92	6,68
XII	1,42	1,48	1,44	1,38	1,40	3,04	-	-	-	-	4,08	4,77	4,45	4,10	9,35
2012 I-XII	1,77	1,65	1,68	1,66	1,63	3,01	9,47	4,40	7,93	4,01	4,27	4,84	5,52	4,30	9,70
2013 I	1,43	1,45	1,46	1,47	1,45	3,41	-	-	-	-	4,13	4,58	4,32	3,85	13,31
II	1,47	1,46	1,47	1,47	1,48	3,49	-	-	-	-	4,20	4,40	4,72	3,70	10,81
III	1,49	1,48	1,49	1,47	1,48	3,85	-	-	-	-	4,18	4,51	5,14	3,63	9,81
IV	1,62	1,59	1,56	1,58	1,54	4,38	-	-	-	-	4,35	4,88	5,37	3,57	10,27
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IV 2013</u> III 2013	109	107	105	107	104	114	x	x	x	x	104	108	104	98	105
<u>IV 2013</u> IV 2012	88	89	83	83	82	142	x	x	x	x	90	129	116	95	104

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2012	I	8,27	-	9,60	2,04	2,41
	II	8,23	-	9,63	2,08	2,46
	III	8,20	-	9,53	2,10	2,44
	IV	8,17	-	9,50	2,12	2,46
	V	8,10	-	9,50	2,13	2,47
	VI	8,20	-	9,64	2,15	2,46
	VII	8,23	-	9,67	2,15	2,47
	VIII	7,47	-	9,70	2,14	2,47
	IX	7,37	-	9,63	2,16	2,46
	X	7,37	-	8,73	2,19	2,44
	XI	7,17	-	8,77	2,20	2,46
	XII	7,20	-	8,70	2,21	2,40
2012	I-XII	7,87	x	9,24	2,09	2,41
2013	I	7,83	-	9,40	2,14	2,45
	II	7,33	-	8,67	2,21	2,42
	III	7,50	-	8,70	2,23	2,41
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>		102	x	100	101	100
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>		91	x	91	106	99

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2012	I	2,59	5,10	-	-	-	15,25	4,64	4,82	4,91	4,84	
	II	2,69	5,16	-	-	-	14,05	5,47	4,75	4,78	5,07	
	III	2,90	5,20	-	-	-	11,61	5,75	4,75	4,73	5,47	
	IV	3,00	5,30	-	-	-	11,56	5,77	4,86	4,92	5,60	
	V	3,12	5,54	-	34,63	14,42	11,96	5,68	5,00	5,64	4,68	
	VI	3,72	6,29	12,68	12,58	8,04	13,37	5,43	5,24	6,71	6,63	
	VII	4,23	7,01	7,29	11,18	9,92	19,84	12,45	4,71	5,83	7,36	8,06
	VIII	3,48	5,87	4,53	-	-	14,90	7,62	4,40	6,06	7,32	8,21
	IX	2,68	4,72	4,20	-	-	13,90	6,31	4,96	5,95	7,27	8,33
	X	2,40	4,68	5,80	-	-	6,85	5,08	5,86	6,69	7,81	
	XI	2,34	5,13	-	-	-	7,99	4,94	5,63	6,18	6,07	
	XII	2,38	5,56	-	-	-	10,61	4,95	5,11	5,94	5,23	
2012	I-XII	2,96	5,46	6,90	19,46	10,79	14,78	10,80	5,15	5,32	6,04	6,42
2013	I	2,38	6,19	-	-	-	14,50	5,06	4,99	5,91	5,29	
	II	2,40	6,83	-	-	-	13,95	5,19	4,85	5,79	5,67	
	III	2,42	7,53	-	-	-	12,58	5,11	4,70	5,75	6,08	
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	101	110	x	x	x	x	90	98	97	99	107	
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	83	145	x	x	x	x	108	89	99	122	111	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2012 I	13,94	3,77	4,47	16,58	7,30	6,18
II	13,94	3,80	4,50	16,62	7,40	6,24
III	14,22	3,80	4,49	16,46	7,36	6,29
IV	14,25	3,82	4,49	16,56	7,46	6,41
V	14,25	3,80	4,48	16,46	7,48	6,47
VI	14,37	3,81	4,51	16,46	7,48	6,49
VII	14,39	3,81	4,54	16,54	7,46	6,58
VIII	14,36	3,83	4,54	16,56	7,50	6,54
IX	14,42	3,85	4,55	16,54	7,44	6,52
X	14,14	3,85	4,53	16,86	7,40	6,54
XI	14,11	3,86	4,57	16,84	7,40	6,55
XII	14,33	3,82	4,51	16,80	7,38	6,46
2012 I-XII	14,22	3,82	4,52	16,60	7,42	6,44
2013 I	14,17	3,79	4,54	16,90	7,44	6,51
II	14,17	3,79	4,53	16,92	7,46	6,49
III	13,97	3,80	4,56	16,86	7,46	6,42
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	99	100	101	100	100	99
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	98	100	102	102	101	102

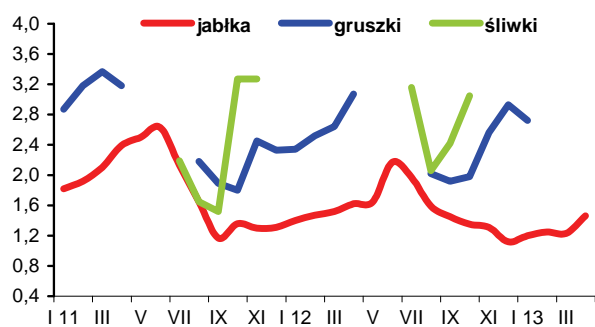
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

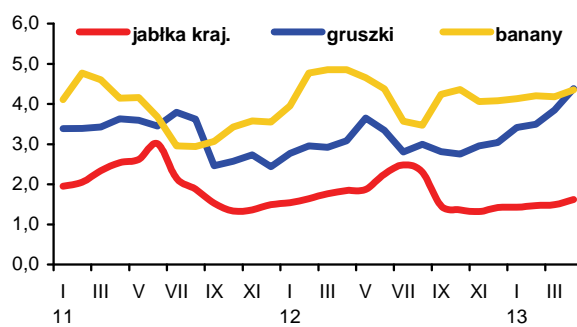
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2011 IX	74	56	-	58	69	45
X	75	65	-	59	70	-
XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-
VII	-	65	-	54	62	52
VIII	-	69	-	61	59	42
IX	78	65	-	48	61	68
X	79	69	-	51	65	-
XI	77	68	-	66	60	-
XII	79	72	-	64	55	-
2013 I	76	74	-	65	55	-
II	77	78	-	58	49	-
III	78	80	-	55	46	-
IV	81	85	-	58	48	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

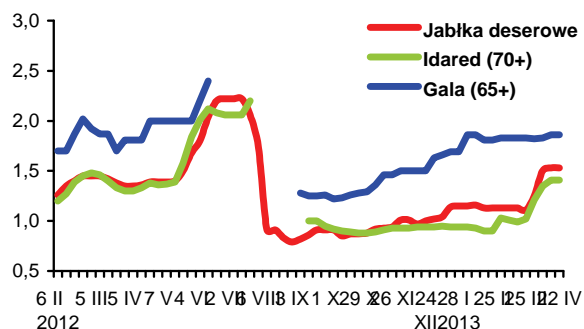
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2011 - 2013 r. (zł/kg)

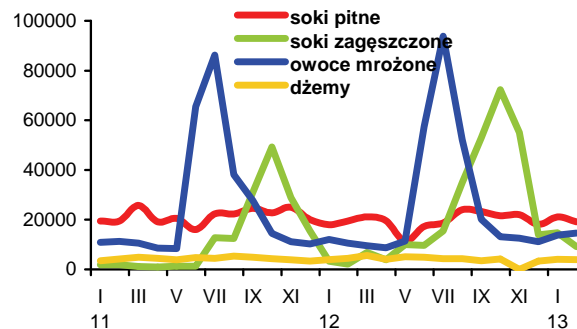
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2011 - 2013 (zł/kg)

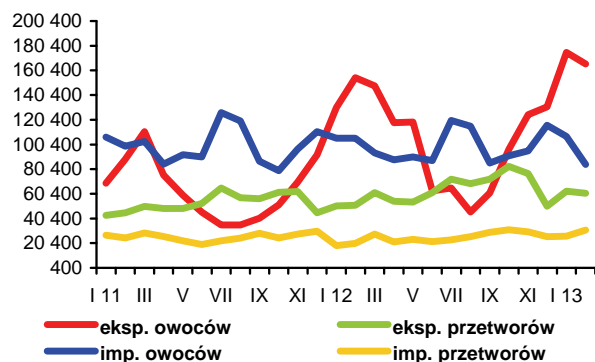
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od II 2012 r. do IV 2013 r. (zł/kg)

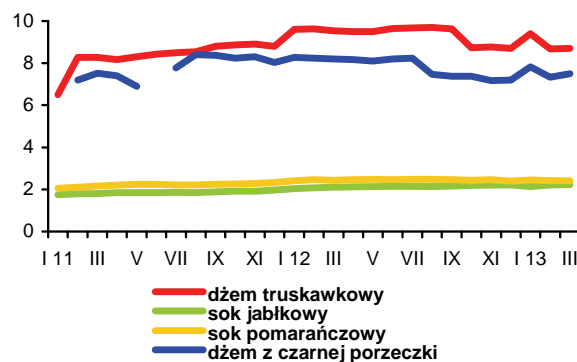
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2013 r. (tony)

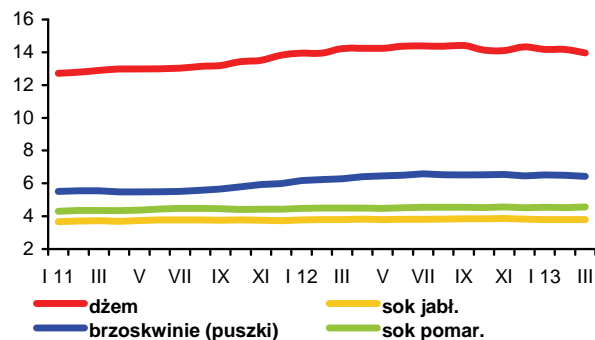
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2013 r. (tony)

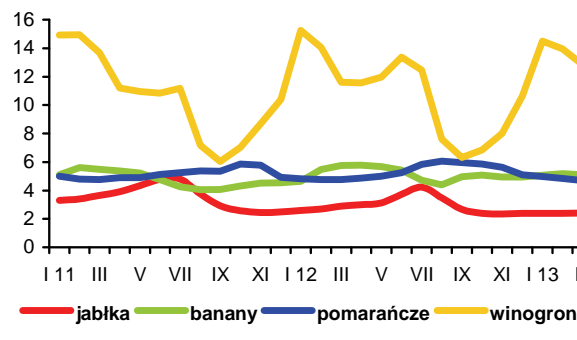
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Światowe ceny trwałych produktów mleczarskich, po spadkowych notowaniach w lutym, w marcu rosły z tygodnia na tydzień i na początku kwietnia były o 12-14% wyższe niż miesiąc wcześniej. Według firmy CLAL najbardziej podrożało masło (do 3525-4154 EUR/t), ser Cheddar (do 3031-3088 EUR/t) i pełny proszek mleczny (do 3316-3887 EUR/t). Ceny odtłuszczonego mleka i serwatki w proszku wzrosły odpowiednio do 2820-3316 EUR/t i 972 1239 EUR/t.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu mleka surowego w marcu wzrosła do 125,32 zł/hl, tj. o 1,3% w porównaniu z miesiącem poprzednim, ale była o 0,9% niższa niż przed rokiem. Za mleko standardowe rolnicy otrzymywali 124,81 zł/100 kg. Średni poziom cen skupu mleka w I kwartale br. wyniósł 124,19 zł/hl i był o 2% niższy niż w I kwartale 2012 r. Krowy mleczne na targowiskach podrożały w tym czasie o 9,6% do 2974 zł/szt., a jałówki o 4,5% do 1949 zł/szt.

Pod wpływem wzrostu cen światowych w marcu odnotowano pierwszą w tym roku wyższą krajowych cen zbytu masła. Masło w blokach podrożało o 0,3% w ciągu miesiąca, masło z dodatkiem oleju o 0,5%, a masło konfekcjonowane o 0,1%. Podrożał także jogurt owocowy (o 3,6%) oraz twaróg tłusty i serek smakowy (o 0,1-0,4%). Ceny mleka w proszku spadły o 0,3-0,5%, serów dojrzewających o 0,1-0,3%, mleka skondensowanego o 0,8%, a mleka UHT o 0,5%. Jedynie ceny mleka w folii pozostały bez zmian. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej ceny zbytu trwałych produktów mleczarskich (masła, mleka i serwatki w proszku oraz mleka zagęszczonego) wzrosły w kwietniu przeciętnie o 6,4%, a produktów płynnych (mleka spożywczego pasteryzowanego, mleka UHT, jogurtu, kefiru oraz śmietany i śmietanki) spadły o prawie 1%. Ceny serów i twarogów pozostały na poziomie marca.

W handlu detalicznym mleko i przetwory mleczne potaniały średnio o 0,1% w stosunku do lutego. Złożył się na to spadek cen deserów mlecznych, jogurtów, serów i pełnego mleka spożywczego (o 0,3-0,6%) oraz wzrost cen mleka zagęszczonego i w proszku (o 1,4%), chudego mleka pitnego, śmietany i napojów mlecznych (o 0,2-0,4%). Ceny masła spadły o 0,7%. Przeciętny poziom cen nabiału w I kwartale br. był o 1,3% wyższy niż w tym samym okresie 2012 r. Wzrosły ceny wszystkich przetworów, w tym najsilniej mleka zagęszczonego i w proszku (o 9,1%) oraz śmietany (o 2,2%). Masło potaniało w tym czasie o 3,8%.

Skup mleka w marcu zwiększył się do 789,4 mln l, tj. o 12,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim, ale był o 0,9% mniejszy niż przed rokiem. W okresie od stycznia do marca dostarczono do przemysłu mleczarskiego ok. 2253 mln l mleka, tj. o 1,3% mniej niż w tym samym okresie 2012 r., co spowodowało, że krajowa kwota mleczna w roku kwotowym 2012/2013, wg wstępnych danych Agencji Rynku Rolnego, została przekroczona tylko o 0,1%.

Produkcja większości przetworów mlecznych w okresie pierwszych dwóch miesięcy br., mimo mniejszych dostaw mleka do przemysłu mleczarskiego, wzrosła

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Największy był wzrost produkcji napojów mlecznych innych niż jogurty oraz mleka i śmietany zagęszczonej (po ok. 8%). Wyprodukowano również więcej pełnego mleka w proszku, serów dojrzewających i twarogów (po ok. 4%) oraz serwatki, śmietany i mleka płynnego (o 1-2,5%). Znacznie zmniejszono natomiast produkcję chudego mleka w proszku (o 20,5%) oraz o ponad 6% masła i tłuszczów mlecznych, o 5,5% jogurtów i o 1,3% serów topionych.

Eksport przetworów mlecznych w okresie styczeń-luty br. wzrósł do 331,3 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, a jego wartość do 241,5 mln EUR, tj. odpowiednio o 1,5 i 9,5% w porównaniu z tym samym okresem 2012 r. O większym wzroście wartości wywozu zadecydowały wyższe ceny transakcyjne mleka w proszku, mleka płynnego i śmietany, serów twarogowych oraz jogurtów i napojów fermentowanych (o 8-14%). Wzrosły też ceny serów dojrzewających i topionych oraz masła (po 2%). Zwiększono eksport masła (o 18%), serów (o 14%), lodów (o 12%), pełnego mleka w proszku (o 10%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 8%), przy zmniejszeniu wywozu chudego proszku mlecznego (o 23%), kazeiny (o 16%) oraz jogurtów i napojów fermentowanych (o 9%). W analizowanym okresie zwiększył się również import, zarówno ilościowo (o 7% do 156,9 mln l w ekwiwalencie mleka), jak i wartościowo (o 15% do 94,1 mln EUR). Na wzroście przywozu zaważyło znaczne zwiększenie importu serwatki (o 54%), mleka płynnego i śmietany (o 41%) oraz serów dojrzewających i topionych (o 30%). Większy o 6-7% był też przywóz lodów oraz jogurtów i napojów fermentowanych. Import pozostałych przetworów ograniczono, w tym najsilniej chudego mleka w proszku (o 30%), za które płacono o 20% więcej niż przed rokiem. Import masła zmalał o 12%, pełnego proszku mlecznego o 9%, a serów twarogowych i kazeiny o 4-5%. W konsekwencji ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zmniejszyła się o 3% do 174,4 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, podczas gdy wartościowe saldo wymiany poprawiło się o ponad 6% do 147,4 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2012 I-XII	9 584,4*	119,78*	.
2012 II	717,2	126,85	127,07
III	796,4	126,40	125,05
IV	829,8	119,40	120,27
V	879,5	116,54	117,49
VI	844,1	113,93	115,56
VII	842,6	113,05	114,52
VIII	835,6	112,85	115,33
IX	786,3	115,19	116,24
X	767,0	117,80	118,85
XI	708,9	121,64	122,94
XII	740,4	125,72	123,24
2013 I	759,6	123,48	122,98
II	703,8	123,70	123,61
III	789,4	125,32	124,81
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	112,2	101,3	101,0
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	99,1	99,1	99,8

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * korekta GUS

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2011 I-XII	2 747,2	114,5	33,8	484,9	338,2	171,4	384,2	284,7
2012^a I-XII	2 632,7	115,4	33,3	447,2	350,2	173,3	376,5	304,3
2012 ^a I	213,0	9,1	2,6	38,6*	24,6*	15,5	31,4	24,2*
II	207,6	6,8	2,4	35,7*	24,8*	13,9	31,2	23,6*
III	232,7	7,3	2,5	43,7*	28,5*	14,1	37,2	24,2
IV	216,9	10,8	3,4	36,2*	26,5*	14,2	29,3	25,1*
V	232,7	12,1	3,3	46,9*	33,1*	14,6	34,3	24,7*
VI	222,9	14,1	2,6	36,7*	34,6	15,0	29,5	25,4
VII	226,6	12,9	2,5	39,7*	31,3	14,7	30,3	26,2
VIII	223,9	12,7	2,9	37,6*	32,2	14,6	30,3	28,9
IX	213,8	9,2	2,7	35,2*	28,6	14,4	29,2	26,0
X	219,4	7,9	2,1	35,6*	29,0	14,0	32,5	26,9
XI	201,0	5,6	2,6	33,6*	26,9	13,1	32,5	25,4
XII	222,0	7,1	3,8	27,7*	30,1	15,2	29,0	23,7
2013 I	210,1	6,4	2,8	37,2	25,0	14,8	33,1	25,5
II	214,6	6,2	2,4	33,1	25,4	12,7	31,9	24,0
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>II 2013</u> <u>I 2013</u>	102,2	96,7	88,1	88,9	101,8	86,1	96,6	94,2
<u>II 2013</u> <u>II 2012</u>	103,4	91,3	103,0	92,5	102,8	91,7	102,4	102,0

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników. * korekta GUS

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2012 II	1,75	2,05	10,08	13,73	15,09	17,19	0,87	5,61	10,16	14,72
III	1,75	2,05	9,77	13,34	14,33	16,73	0,90	5,60	10,11	14,60
IV	1,75	2,04	9,20	12,44	13,73	16,03	0,90	5,60	10,13	14,33
V	1,75	2,04	8,91	12,34	12,78	15,11	0,92	5,57	10,15	14,01
VI	1,75	2,02	9,02	12,10	12,71	15,04	0,90	5,54	10,12	13,74
VII	1,75	2,02	9,12	12,16	12,72	15,05	0,90	5,53	10,12	13,57
VIII	1,76	2,00	9,51	12,26	12,77	15,08	0,88	5,56	10,10	13,47
IX	1,75	2,03	10,65	12,96	13,64	15,39	0,88	5,59	10,17	13,57
X	1,75	2,05	11,15	13,19	13,81	15,66	0,88	5,61	10,18	14,19
XI	1,75	2,07	11,35	13,39	14,92	16,01	0,89	5,62	10,19	14,51
XII	1,75	2,08	11,37	13,55	15,39	16,49	0,88	5,66	10,21	14,76
2013 I	1,76	2,07	11,41	13,62	15,00	16,14	0,85	5,63	10,19	14,76
II	1,76	2,07	11,51	13,71	14,71	15,83	0,83	5,58	10,07	14,70
III	1,76	2,06	11,48	13,64	14,75	15,85	0,86	5,56	10,08	14,68
IV ^a	1,79	1,88	11,76	13,14	14,68	15,11	.	5,20	9,10	13,94
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	100,0	99,5	99,7	99,5	100,3	100,1	103,6	99,6	100,1	99,9
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	100,6	100,5	117,5	102,2	102,9	94,7	95,6	99,3	99,7	100,5

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 22-28 IV 2013 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2012 II	2,61	2,79	14,07	3,26	4,64	0,71	1,20	1,65	13,72	19,71
III	2,62	2,80	14,35	3,28	4,54	0,71	1,21	1,66	13,73	19,90
IV	2,62	2,79	14,54	3,29	4,44	0,71	1,21	1,65	13,66	19,70
V	2,62	2,80	14,68	3,29	4,31	0,72	1,21	1,66	13,76	19,62
VI	2,61	2,79	14,63	3,29	4,18	0,71	1,21	1,63	13,73	19,39
VII	2,60	2,77	14,71	3,28	4,15	0,71	1,22	1,64	13,77	19,25
VIII	2,60	2,76	14,75	3,27	4,07	0,71	1,23	1,64	13,75	19,10
IX	2,60	2,75	14,83	3,27	4,08	0,70	1,23	1,65	13,67	19,13
X	2,61	2,76	14,79	3,26	4,21	0,70	1,22	1,66	13,75	19,42
XI	2,60	2,75	14,80	3,27	4,21	0,71	1,22	1,66	13,69	19,50
XII	2,61	2,73	14,94	3,28	4,29	0,70	1,22	1,67	13,55	19,87
2013 I	2,62	2,72	15,31	3,32	4,36	0,71	1,22	1,68	13,70	20,03
II	2,60	2,76	15,46	3,37	4,35	0,71	1,23	1,68	13,72	20,05
III	2,58	2,75	15,68	3,40	4,31	0,71	1,23	1,68	13,80	20,01
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	99,2	99,6	101,4	100,9	99,1	100,0	100,0	100,0	100,6	99,8
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	98,5	98,2	109,3	103,7	94,9	100,0	101,7	101,2	100,5	100,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	108,3	151,8	34,1	257,0	122,6	55,4	50,9	14,4	80,1	38,5
2012 I-XII	111,6	177,1	31,2	288,3	109,8	48,6	50,8	12,1	134,9	33,5
2012 I	6,9	12,8	2,1	18,2	10,2	5,3	4,4	1,1	10,8	2,4
II	8,9	13,9	3,1	21,5	10,0	3,7	4,0	1,2	8,6	2,6
III	8,2	14,7	2,8	26,2	10,8	4,3	4,8	1,0	5,8	3,3
IV	8,3	13,5	3,0	22,0	9,3	5,2	4,3	0,8	6,4	2,8
V	10,6	15,0	4,6	26,1	10,5	4,2	4,2	0,8	6,0	3,1
VI	11,3	14,1	3,3	28,7	9,2	2,7	3,5	0,8	11,9	2,5
VII	11,8	15,6	2,9	27,4	8,7	3,6	4,0	0,8	10,3	3,6
VIII	13,2	16,5	2,4	24,4	9,0	3,3	4,6	0,9	12,3	3,0
IX	10,2	15,4	1,9	28,2	8,6	3,6	4,0	1,3	15,3	2,5
X	8,7	17,1	1,7	27,2	8,8	4,1	4,7	1,1	15,7	3,2
XI	7,9	14,9	2,0	21,3	7,9	4,1	4,2	1,4	13,9	2,4
XII	5,8	13,5	1,5	17,2	6,9	4,5	4,2	0,9	18,0	2,0
2013 I	8,3	15,8	2,5	20,8	9,4	5,0	5,2	1,0	14,8	2,8
II	6,0	14,7	3,6	22,1	9,0	3,9	4,5	0,9	12,5	2,6
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2013</u> <u>I 2013</u>	72,3	93,0	144,0	106,3	95,7	78,0	86,5	90,0	84,5	92,9
<u>II 2013</u> <u>II 2012</u>	67,4	105,8	116,1	102,8	90,0	105,4	112,5	75,0	145,3	100,0

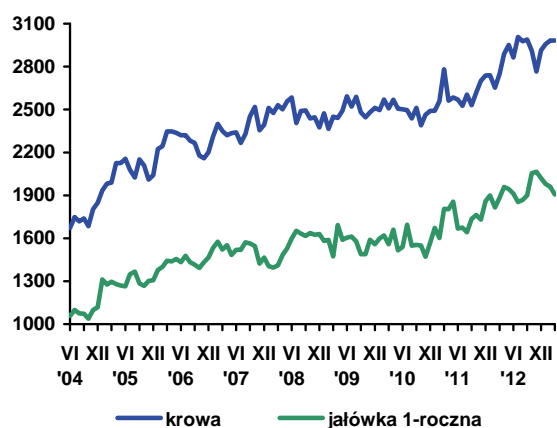
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

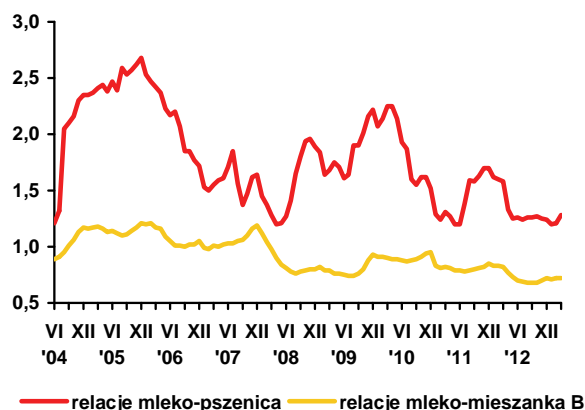
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	2 324	3 199	3 940	739	1 011	1 764	3 351	4 320	756	1 144
2012 I-XII	2 110	3 109	2 954	646	1 055	2 016	3 317	3 864	515	1 204
2012 I	2 316	3 097	3 368	581	1 004	1 628	3 270	3 990	640	1 207
II	2 130	3 071	3 241	606	1 017	2 221	3 162	4 268	477	1 198
III	2 194	3 171	3 245	609	1 055	2 170	3 264	4 022	611	1 205
IV	2 209	3 131	2 740	581	1 084	1 749	3 183	3 896	558	1 203
V	2 147	3 124	2 537	552	1 054	1 984	3 447	3 879	582	1 235
VI	1 937	2 980	2 526	535	1 035	2 045	3 345	3 618	479	1 185
VII	1 894	2 966	2 558	563	1 055	2 024	3 294	4 119	490	1 060
VIII	1 929	3 050	2 776	589	1 074	2 378	3 210	3 725	421	1 120
IX	2 163	3 132	3 104	648	1 088	2 266	3 382	3 596	472	1 283
X	2 054	3 129	3 380	689	1 070	2 286	3 330	3 701	484	1 246
XI	2 325	3 257	3 463	802	1 077	2 205	3 505	3 766	585	1 256
XII	2 402	3 209	3 556	1 178	1 060	1 583	3 428	3 843	499	1 340
2013 I	2 370	3 212	3 416	657	1 062	1 904	3 410	4 017	583	1 314
II	2 457	3 148	3 307	671	1 123	2 315	3 277	3 836	526	1 319
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2013</u> <u>I 2013</u>	103,7	98,0	96,8	102,1	105,7	121,6	96,1	95,5	90,2	100,4
<u>II 2013</u> <u>II 2012</u>	115,4	102,5	102,0	110,7	110,4	104,2	103,6	89,9	110,3	110,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

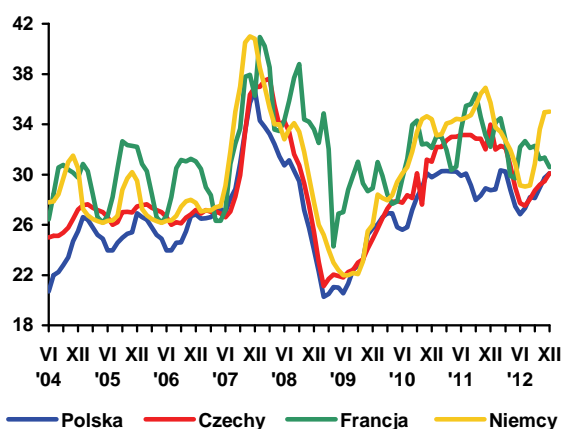
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

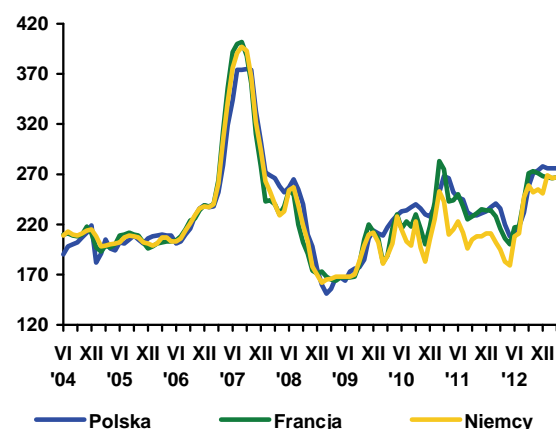
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

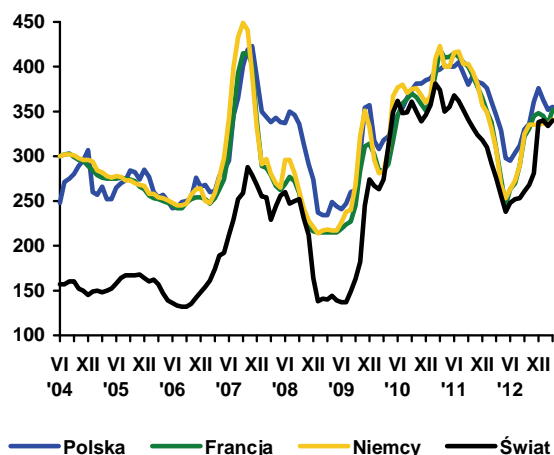
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

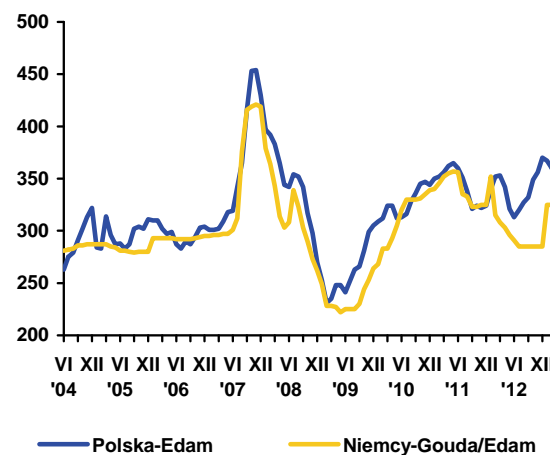
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Danuta
Rycombel**

W I kwartale br. ceny skupu bydła obniżyły się o ok. 3% (do 6,37 zł/kg w. ż), na skutek większej podaży wołowiny na rynku krajowym, niewielkiego spadku cen w UE i umocnienia się złotego względem EUR. W UE, w 15 tygodniu br., średnia cena tusz wołowych z młodego bydła wynosiła 397,8 EUR/100 kg i była o ok. 4% wyższa niż przed rokiem, ale w porównaniu do notowań z pierwszego tygodnia br. obniżyła się o ok. 1% (o 3,65 EUR/100 kg). Głębszy spadek cen miał miejsce na ważnych dla Polski rynkach zbytu: w Niemczech (o ok. 4%), w Holandii (o ok. 3%), we Włoszech (o ok. 1%). Lekka tendencja spadkowa w rozwoju cen wołowiny utrzymywała się także w Czechach, w Danii, w Hiszpanii, a na Litwie, na Węgrzech i na Słowenii były one od ok. 5% do prawie 7% niższe niż na początku bieżącego roku. Jednocześnie w niektórych państwach członkowskich ceny wołowiny wzrosły: w Irlandii (o 6,7%), na Łotwie (o 6,8%), w Portugalii (o 2,2%), w Rumunii (o 6,3%), na Słowacji (o 14%). Jedynie w Irlandii poziom cen był wysoki (426 EUR/100 kg), natomiast w pozostałych państwach, mimo dużego wzrostu, były one nadal niższe od średniej ceny rynkowej w UE.

W Polsce skup żywca wołowego w I kwartale 2013 r. był o ok. 15% większy niż przed rokiem i w podobnym stopniu wzrosły uboje bydła (do 186,2 tys. ton) w porównaniu do I kwartału 2012 r.

Ekspert mięsa wołowego w dwóch pierwszych miesiącach 2013 r. wyniósł 38,8 tys. ton i był o ok. 5 tys. ton większy w porównaniu do analogicznych miesięcy 2012 r. Ceny transakcyjne uzyskiwane w eksporcie były wyższe średnio o ok. 9% (3,45 EUR/kg). Sprzedaż do Włoch, Niemiec i Holandii zwiększyła się z 15,6 tys. ton w styczniu i w lutym 2012 r. do 20,8 tys. ton w analogicznym okresie br. Zmalała natomiast w tym czasie sprzedaż cieląt do tych państw o ok. 22% (do 18,7 tys. sztuk). O ponad 5% (do 3,12 EUR/kg w.ż) obniżyły się też ceny w eksporcie cieląt, co wpłynęło na spadek krajowych cen skupu. (Tab. 2). Mniejszy był również eksport bydła o 7,6 tys. sztuk (do 12 tys. sztuk). W rezultacie eksport bydła i cieląt,

wyrażony w ekwiwalencie mięsa, zmniejszył się o ok. 25%, a jego wartość o ok. 29% (do 8,5 mln EUR). Pozytywnym aspektem spadku eksportu bydła i cieląt jest zatrzymanie ich w gospodarstwach, a następnie ubój z przeznaczeniem na eksport w postaci mięsa wołowego, za które uzyskuje się wyższe ceny.

Jednocześnie rośnie import bydła i cieląt. W ciągu dwóch miesięcy br. wyniósł on 7,8 tys. sztuk i był o 3,2 tys. sztuk większy niż przed rokiem. Ceny w imporcie spadły średnio o ok. 13% (do 690 EUR/sztukę). Najwięcej bydła zakupiono na Słowacji (2,6 tys. sztuk), na Litwie (1,8 tys. sztuk) i w Niemczech (2,3 tys. sztuk). Import mięsa wołowego, mimo zwiększonych o 0,3 tys. ton zakupów, był niski i urozmaicał ofertę rynkową. Wyniósł ok. 2,4 tys. ton.

Według danych ZSIR w trzecim tygodniu kwietnia br. średnia cena zakupu bydła przez zakłady mięsne wynosiła 6,26 zł/kg wagi żywej i wzrosła w ciągu miesiąca o ponad 1%. Zakłady mięsne płaciły więcej przede wszystkim za krowy, których ceny były wyższe o ok. 3% (5,30 zł/kg w.ż). Natomiast ceny byków były na takim samym poziomie jak przed miesiącem (6,88 zł/kg w. ż). Regionalne zróżnicowanie cen zakupu było duże. Zakłady mięsne płaciły najdrożej za bydło w Polsce centralnej (6,32 zł/kg w. ż), a najtaniej w regionach północnych (5,89 zł/kg w. ż). Ceny byków maleją sukcesywnie od początku br., a zakłady mięsne obniżają się ceny sprzedaży ćwierci wołowych tej kategorii wiekowo-użytkowych bydła (Tab. 3). W ciągu ostatnich dwóch miesięcy br. spadek cen sprzedaży wynosił ponad 3% (do 13031 zł/tonę). W Polsce centralnej, gdzie ceny zakupu bydła były najwyższe, ceny sprzedaży ćwierci wołowych z krów (11234 zł/kg) kształtowały się na poziomie niższym niż w regionie południowym (13278 zł/kg) i w regionie północnym (11458 zł/kg). Natomiast ceny sprzedaży ćwierci z byków (13013 zł/tonę) były niższe niż na południu kraju (13131 zł/tonę), a o ponad 1% wyższe niż w regionie północnym (12849 zł/kg). Utrzymywał się spadkowy trend cen cieląt na targowiskach. W trzecim tygodniu kwietnia br. wynosiły one 11,59 zł/kg i w porównaniu do analogicznego tygodnia ze stycznia 2013 r. były niższe ok. 4%.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
2012	II	9,7	19,2	1,0	17,0	2,4
	III	13,1	30,3	1,5	27,2	2,1
	IV	10,8	23,3	1,4	20,5	1,9
	V	13,4	28,9	1,9	25,3	1,5
	VI	12,4	30,3	1,9	26,7	1,2
	VII	12,4	27,4	1,6	24,1	1,2
	VIII	12,3	23,8	2,4	19,9	1,2
	IX	12,4	23,8	1,6	20,9	1,9
	X	13,7	24,6	1,4	20,4	2,5
	XI	13,9	22,5	1,2	18,7	2,3
	XII	12,5	22,0	1,0	23,6	2,0
	2013	I	13,0	21,8	0,9	18,4
II		12,3	22,9	0,9	19,9	2,1
III		12,9				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością*	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
2012	I	6,59	10,56	24,28	24,24*	3,68	3,68
	II	6,58	10,70	24,96	24,75*	3,79	3,76
	III	6,41	11,09	25,12	25,09*	3,92	3,91
	IV	6,32	11,65	25,28	25,38*	4,00	4,02
	V	6,31	10,90	25,33	25,47*	4,01	4,04
	VI	6,42	11,18	25,33	25,48*	3,94	3,96
	VII	6,45	9,72	25,49	25,49*	3,95	3,95
	VIII	6,61	9,31	25,64	25,52*	3,87	3,92
	IX	6,61	10,63	25,93	25,81*	3,92	3,90
	X	6,46	10,21	26,19	25,96*	4,05	4,01
	XI	6,55	11,05	26,23	26,03	4,00	3,97
	XII	6,58	10,80	26,27	26,18	3,99	3,97
2013	I	6,56	10,02	26,22	26,30	3,99	4,00
	II	6,62	9,45	26,14	26,24	3,94	3,96
	III	6,37			26,19		4,11
w % ceny	sprzed roku	99,3	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	96,3	-	-	-	-	-

* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

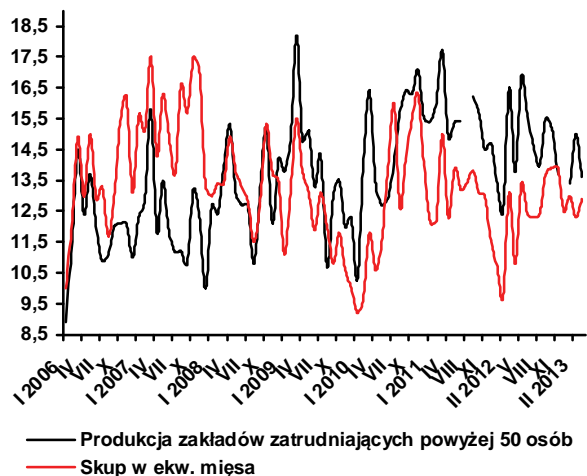
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

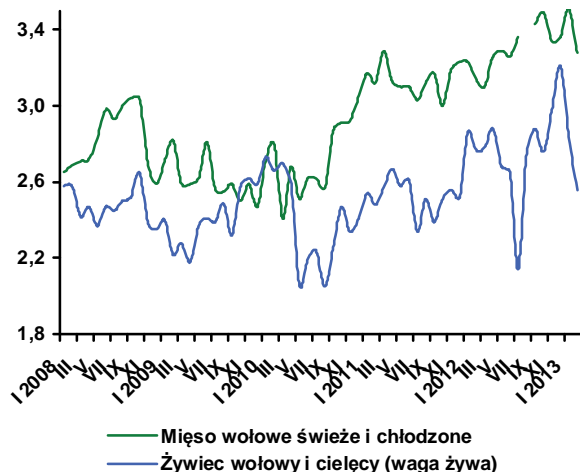
Wyszczególnienie	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012	XII 2012	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013
	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,53	6,52	6,41	6,36	6,32	6,50	6,47	6,17	6,26
Byki	7,45	7,47	7,36	7,32	7,17	7,39	7,25	6,88	6,88
Krowy	5,37	5,36	5,21	5,11	5,15	5,19	5,31	5,15	5,30
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	11,70	11,57	11,71	11,88	12,28	12,03	11,73	11,66	11,59
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 770	13 957	13 837	13 515	13 495	13 747	13 486	13 227	13 031
Ćwierci z krów rzeźnych	11 456	11 456	11 138	11 820	11 201	11 247	11 349	10 968	11 298
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	392,02	393,82	393,8	394,8	395,8	398,82	396,9	396,34	397,78
Polska	338,24	350,44	341,6	330,4	331,2	334,14	328,9	308,43	321,09

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

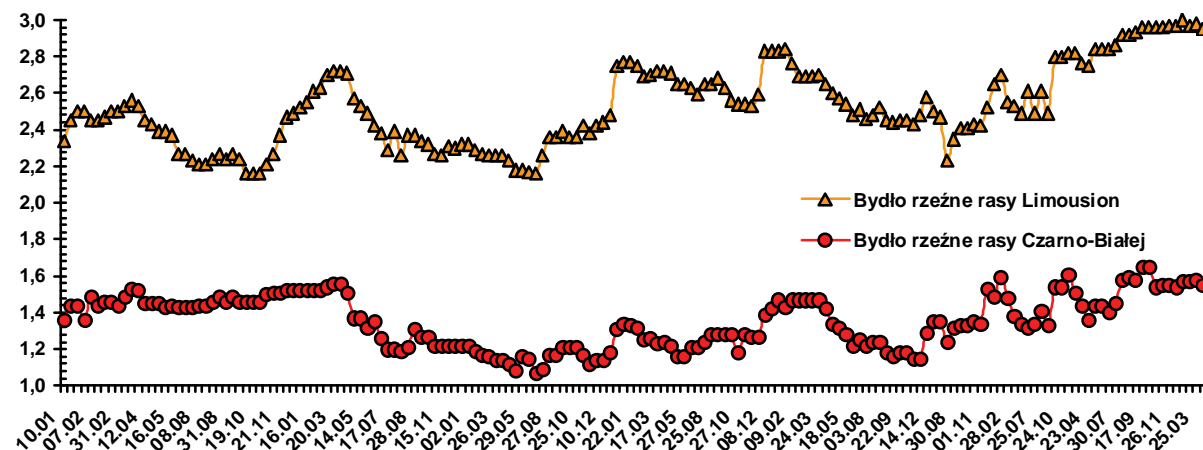
Rys. 1. Produkcja przemysłowa i skup żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2006 – III 2013 r. (w tys. ton)

Rys. 2. Ceny uzyskiwane w eksporcie mięsa wołowego chłodzonego i żywca wołowego i cielęcego w m-cach I 2008 – II 2013 r. (w EUR/kg)

Rys. 3. Ceny płacone za młode bydło rzeźne rasy Limousion i Czarno-Białej w EUR/kg wagi żywej. Notowania cen z rynku włoskiego.

Źródło: Na podstawie danych FAMMU.

W listopadzie 2012 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 11,1 mln sztuk i było o 15% mniejsze niż w listopadzie 2011 r., tak jak przewidywano jesienią ubiegłego roku. Po tej informacji, a z obecnej perspektywy z większą pewnością można prognozować, że zarówno w lipcu jak i w listopadzie pogłowie trzody charakteryzować się będzie dalszym znaczącym spadkiem. W lipcu, w porównaniu z lipcem 2012 r. pogłowie trzody może zmniejszyć się o kolejne 10%, do ok. 10,5 mln sztuk. Trudno bowiem oczekiwać, aby bez zasadniczej poprawy opłacalności chowu w okresie jesienno-zimowym można było liczyć na znaczące osłabienie długotrwałej spadkowej tendencji chowu lub jej wygaśnięcie. Taką sytuację musi poprzedzać kilku, a nawet kilkunastomiesięczny radykalny wzrost opłacalności chowu trzody, który jest raczej mało prawdopodobny.

W I kwartale bieżącego roku średnia cena skupu trzody wynosiła 5,22 zł/kg, wobec 5,24 zł/kg w analogicznym okresie poprzedniego roku i była odpowiednikiem 6,6 kg żyta lub 5,7 kg jęczmienia. Zakłada się, że w II kwartale ceny skupu trzody również będą zbliżone do ubiegłorocznych, a przeciętna cena może wynieść około 5,40 zł/kg. Jeśli targowiskowe ceny żyta i jęczmienia będą mniej więcej takie same jak w II kwartale 2012 r., to opłacalność chowu trzody chlewnej pozostanie tak samo mizerna, jak rok temu i jak w I kwartale 2013 r. Znaczący wzrost cen żywca wieprzowego jest niemożliwy przede wszystkim ze względu na barierę popytu, a także ze względu na konkurencyjny import.

W II półroczu każdego roku, zwłaszcza w III kwartale, ceny trzody są wyższe aniżeli w I półroczu. Podobna sytuacja może wystąpić także i w tym roku. Średnia cena skupu trzody w II półroczu 2012 r. wynosiła 5,69 zł/kg i w tym roku może być podobna. W takim przypadku o opłacalności chowu w dalszym ciągu decydować będą ceny zbóż. Radykalną zmianę opłacalności mógł-

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

by spowodować 25-30% spadek cen zbóż, co wydaje się mało prawdopodobne wobec aktualnej sytuacji na światowym rynku.

W Unii Europejskiej, ceny trzody od początku roku są wyższe od ubiegłorocznych. W I kwartale 2013 r. przeciętna cena trzody klasy E w UE-27 wyniosła 171 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 9% wyższa niż rok wcześniej. Wzrost ten został spowodowany spadkiem ubojów o około 2% i eksportu o około 5%. W kwietniu Komisja Europejska przewidywała, że przeciętna cena trzody w UE-27 w II kwartale będzie wynosiła 176,41 EUR/100 kg, w III kwartale 181,82 EUR, a w IV kwartale 177,36 EUR. Ceny w II i III kwartale byłyby więc wyższe od ubiegłorocznych odpowiednio o 7% i 1%, a w IV kwartale o 2% niższe niż w IV kwartale 2012 r. Prognoza Komisji dotycząca rozwoju cen w Unii Europejskiej potwierdza nasze przewidywania dotyczące rozwoju cen trzody w Polsce.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010 I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011 I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
X	118,1	96,9	54,9	105,8	54,0	113,0	0,9
XI	117,2	93,9	51,8	106,1	54,7	121,3	-2,9
XII	113,9	88,9	45,2	103,2	56,5	132,3	-11,3
I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012 I	90,2	75,7	44,3	112,4	45,0	105,1	-0,7
II	87,3	74,1	51,1	109,2	47,3	110,3	3,8
III	96,2	72,8	54,7	110,1	62,0	131,6	-7,3
IV	86,4	70,1	49,8	113,7	43,1	92,1	6,7
V	93,5	81,9	50,9	111,1	47,2	100,6	3,7
VI	82,5	75,8	45,3	100,2	51,8	107,0	-6,5
VII	82,3	74,9	55,9	116,7	53,1	100,6	2,8
VIII	85,4	73,8	60,7	118,1	60,1	101,9	0,6
IX	81,1	72,9	56,0	108,1	48,5	87,9	7,5
X	97,4	82,6	63,7	116,2	52,7	99,2	11,0
XI	91,2	77,8	60,7	129,2	49,4	94,5	11,3
XII	91,2	80,0	52,7	115,1	46,5	87,7	6,2
2013 I	96,7	107,2	56,6	127,8	45,5	101,1	11,1
II	85,9	98,4	53,2	104,1	38,6	81,6	14,6
III	93,5	97,1	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2011 VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126
IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177
VI	5,62	6,7	6,1	143,74	3,9	246,02	2,3	171
VII	5,54	6,9	6,3	145,42	3,8	251,05	2,2	170
VIII	5,69	7,3	6,6	148,20	3,8	258,00	2,2	173
IX	5,91	7,4	6,8	151,30	3,9	266,85	2,2	180
X	5,93	7,4	6,8	152,05	3,9	272,05	2,2	184
XI	5,72	7,2	6,5	151,55	3,8	272,74	2,1	184
XII	5,36	6,8	6,0	152,50	3,5	273,79	2,0	178
2013 I	5,13	6,5	5,6	153,10	3,4	274,32	1,9	171
II	5,18	6,6	5,6	154,80	3,3	274,46	1,9	163
III	5,36	6,8	5,9	155,05	3,5	274,26	2,0	168

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2011 I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012 I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1
VI	7,39	14,11	19,78	12,36	15,61	23,43	15,44	110,6	118,5	124,9
VII	7,26	14,10	19,77	12,42	15,60	23,55	15,67	110,6	119,1	126,2
VIII	7,45	14,20	19,92	12,51	15,60	23,41	15,67	109,9	117,5	125,3
IX	7,74	14,44	20,00	12,68	16,02	23,67	15,72	110,9	118,4	124,0
X	7,77	14,52	20,13	12,73	16,09	23,73	15,95	110,8	117,9	125,3
XI	7,49	14,41	20,16	12,79	16,03	23,92	16,09	111,2	118,7	125,8
XII	7,02	14,36	20,15	12,80	15,96	23,88	16,10	111,1	118,5	100,9
2013 I	6,72	13,98	20,00	12,74	15,84	23,92	16,07	113,3	119,6	126,1
II	6,79	13,66	19,01	12,71	15,27	23,78	16,04	111,8	125,1	126,2
III	7,03	x	x	x	15,16	23,77	16,11	x	x	x

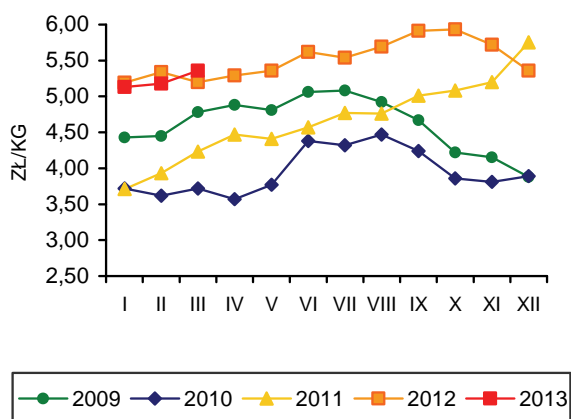
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

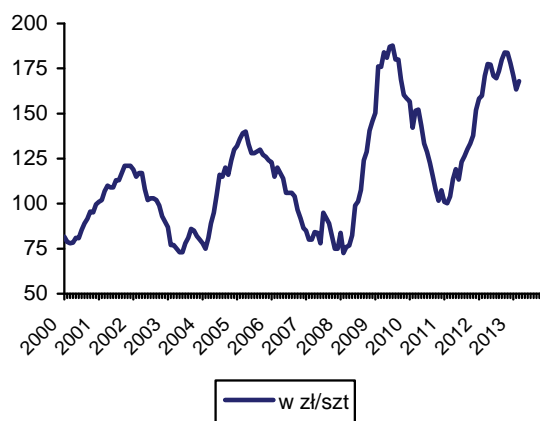
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2011 VII	157,03	158,44	160,83	141,49	100,9	98,5	112,0
VIII	155,71	154,28	158,10	139,64	99,1	97,6	110,5
IX	154,84	153,55	158,10	139,12	99,2	97,1	110,4
X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012 I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,1
IV	163,48	167,16	170,95	147,23	102,3	97,8	113,5
V	162,85	165,65	168,93	151,48	101,7	98,1	109,4
VI	167,88	174,21	168,91	157,44	103,8	103,1	110,7
VII	168,92	174,81	165,34	158,97	103,5	105,7	110,0
VIII	179,63	184,55	183,60	164,11	102,7	100,5	112,5
IX	190,05	191,61	194,99	172,29	100,8	98,3	111,2
X	189,09	193,27	193,21	175,62	102,2	100,0	110,1
XI	180,28	183,63	184,72	169,85	101,9	99,4	108,1
XII	174,21	173,95	173,89	182,50	99,9	100,0	95,3
2013 I	169,93	165,81	169,35	159,84	97,6	97,9	103,7
II	171,12	166,30	171,03	156,70	97,2	97,2	106,1
III	171,93	170,04	171,36	155,38	98,9	99,2	109,4
IV	171,30	172,50	172,60	154,40	100,7	99,9	111,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

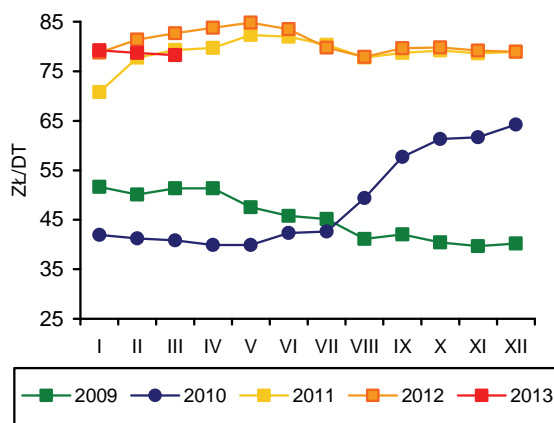
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

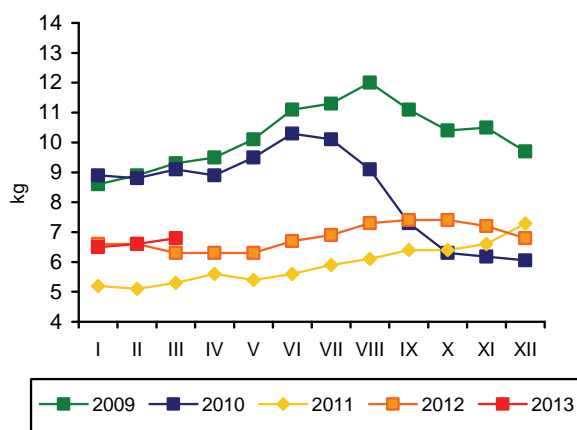
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

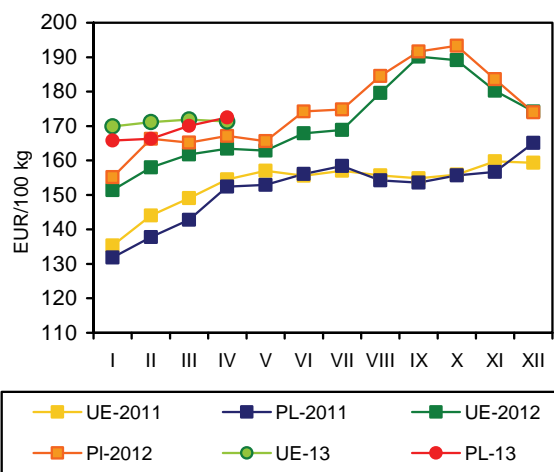
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

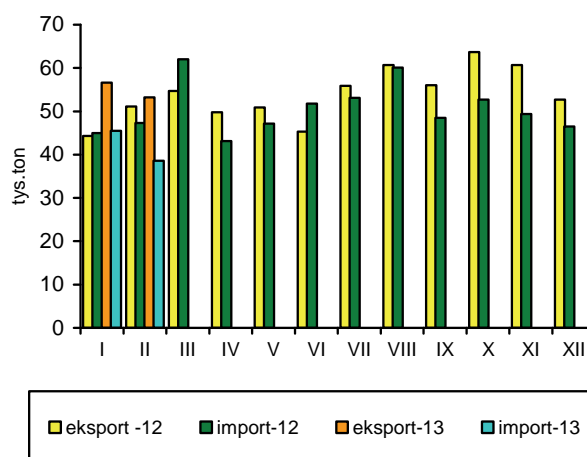
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W marcu 2013 r. w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 148 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 13% więcej niż przed miesiącem i o 8,8% więcej niż przed rokiem. Łącznie w pierwszym kwartale br. produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w wadze produktu zwiększyła się o 8,7% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku.

W lutym br. eksport drobiu był o 19% mniejszy niż przed miesiącem i o 14% mniejszy niż przed rokiem. Jego udział w przemysłowej produkcji mięsa drobiowego obniżył się do 24%, wobec 31% w lutym 2012 r. Spadek udziału sprzedaży zagranicznej w rozdysponowaniu krajowej podaży mięsa drobiowego był następstwem afer związanych z wykryciem niewłaściwej jakości produktów mięsnych eksportowanych z Polski. Skutkowało to okresowym zmniejszeniem zamówień zagranicznych.

Import mięsa drobiowego w lutym był o 23% mniejszy niż w styczniu i o 14% mniejszy niż przed rokiem. Importowano głównie tanie mięso przerobowe, gdyż krajowa podaż mięsa konsumpcyjnego była wysoka ze względu na mniejszy eksport. Znalazło to odzwierciedlenie w poziomie cen.

W marcu 2013 r. ceny pełnoporcjowych mieszanek pasz dla kurcząt były o 16,8% wyższe niż przed rokiem i o 0,1% wyższe niż w poprzednim miesiącu. Ceny przemysłowych mieszanek paszowych dla indyków w marcu br. były o 0,6% wyższe niż w lutym i o 15,3% wyższe niż przed rokiem. W pierwszym kwartale br. mieszanki pasz dla kurcząt podrożały średnio o 18%, a dla indyków o 16% w relacji do analogicznego okresu 2012 r.

Drożejącym paszom towarzyszył wzrost cen skupu kurcząt o 5,5% i spadek cen żywca indyczego o 1,6%. Opłacalność chowu drobiu pogorszyła się w pierwszym kwartale br., szczególnie w przypadku indyków. W kwietniu ceny skupu kurcząt obniżyły się o 3,5% w relacji do marca, ale były jeszcze o 2,4% wyższe niż przed rokiem. Żywe indyki skupowane były po cenie o 5,2% przewyższającej poziom

z kwietnia 2012 r. Ceny zbytu tuszek kurcząt brojlerów były przeciętnie o 2,7% niższe niż w marcu i o 1,1% niższe niż w kwietniu 2012 r. Natomiast tuszki indycze sprzedawane były taniej o 10,2% niż w marcu i o 5,4% niż przed rokiem.

W pierwszym kwartale 2013 r. średnie ceny tuszek kurcząt były wyższe o 2%, a indyków o 0,5% w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem. Ceny detaliczne kurcząt patroszonych kształtowały się na poziomie o 1,4% wyższym niż przed rokiem. Przyczynił się do tego pięcioprocentowy wzrost tych cen w marcu.

W czwartym kwartale 2012 r. spożycie mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,3%, a spożycie wędlin drobiowych utrzymało się na takim samym poziomie. W skali całego 2012 r. średnie miesięczne spożycie mięsa drobiowego było o 0,7% wyższe, a wędlin drobiowych o 1,2% niższe niż w 2011 r.

W lutym 2013 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o ponad 37% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przeciętna cena unijna w lutym 2013 r. wzrosła w porównaniu do lutego 2012 r. o 3,9%, podczas gdy cena polska w tym czasie zmalała o 10,7%. Relacje cen towaru polskiego i unijnego poprawiły się. W lutym 2012 r. polski drób był o 24,7% tańszy niż unijny, a rok później o 27,1% tańszy. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należała nadal do najtańszych. W tym samym czasie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech wzrosły o 1,9%, we Francji o 2,2%, a w Holandii o 7,9%. Wysoki wzrost cen zanotowały także Czechy i Węgry – odpowiednio o 14,7% i 9,2%.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
I	95,2	96,4	111,0	133,0	146,0
II	85,8	96,5	101,0	122,0	131,0
III	98,1	118,0	110,0	136,0	148,0
IV	99,0	101,0	116,0	126,0	
V	97,0	139,0	116,0	137,0	
VI	101,5	112,0	118,0	137,0	
VII	107,0	116,0	112,0	132,0	
VIII	101,0	112,0	114,0	139,0	
IX	105,0	119,0	116,0	134,0	
X	113,0	125,0	128,0	156,0	
XI	105,0	123,0	127,0	142,0	
XII	107,0	122,0	127,0	133,0	
RAZEM	1217,0	1368,0	1396,0	1627,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013
I	2914	3455	40757	44187
II	3222	2519	41723	35787
III	3930		44450	
IV	3272		39277	
V	3251		39383	
VI	2667		43328	
VII	2737		41370	
VIII	5232		40315	
IX	3531		40839	
X	4348		52846	
XI	4045		48443	
XII	2734		39532	
RAZEM	38998		517900	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1312	1581	3,48	3,71	6,40	6,58	7,08	7,33
II	1339	1562	3,78	3,92	6,56	6,63	7,42	7,29
III	1339	1564	3,77	4,02	6,57	6,72	7,49	7,67
IV	1386		3,79	3,88	6,61	6,54	7,52	
V	1438		3,84		6,61		7,60	
VI	1469		4,01		6,91		8,01	
VII	1508		4,14		7,15		7,89	
VIII	1493		4,07		7,13		7,85	
IX	1574		4,00		6,89		7,81	
X	1554		3,87		6,58		7,60	
XI	1541		3,76		6,88		7,41	
XII	1560		3,65		6,43		7,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
I	1363	1387	1630	4,93	5,86	5,57	7,17	9,01	8,39
II	1402	1400	1621	5,18	5,71	5,72	7,16	8,90	8,77
III	1438	1414	1630	5,28	5,67	5,69	7,78	8,54	9,42
IV	1454	1446		5,71	5,43	5,71	9,15	8,94	8,46
V	1466	1502		5,87	5,37		8,39	8,83	
VI	1505	1546		6,20	5,45		8,49	8,84	
VII	1516	1583		6,09	5,51		8,68	8,68	
VIII	1478	1636		6,07	5,38		8,82	8,35	
IX	1438	1635		5,82	5,30		9,09	8,33	
X	1411	1628		5,94	5,51		8,96	8,38	
XI	1400	1592		6,01	5,67		9,15	8,64	
XII	1383	1624		6,03	5,66		9,29	9,05	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	185,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00
VI	147,30	251,70	169,90	158,10	225,00	199,30	183,40	191,60
VII	148,60	249,10	181,60	160,20	225,00	198,50	183,40	192,70
VIII	148,30	247,50	191,90	165,30	225,00	199,70	194,00	195,50
IX	144,30	248,70	201,60	167,30	228,50	207,40	192,50	196,90
X	136,90	251,50	202,20	172,80	230,00	207,20	189,00	196,10
XI	130,90	254,10	199,10	175,90	230,00	195,10	189,40	195,00
XII	132,00	255,90	200,20	172,30	230,00	185,50	188,70	194,00
2013 I	134,70	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,10	194,70
II	139,50	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	190,00	191,30

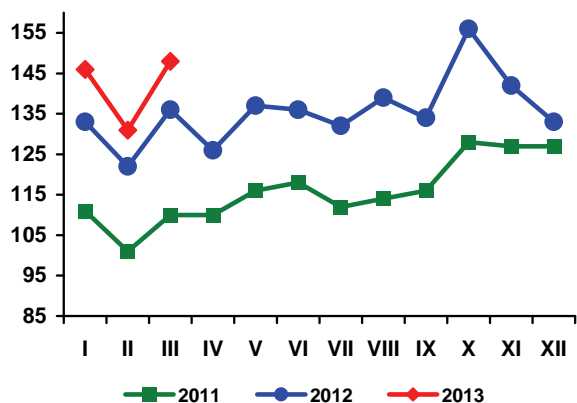
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

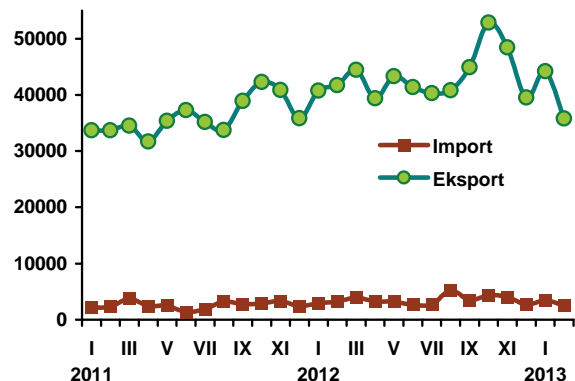
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I	1,50	1,45	1,50	0,21	0,21	0,21
II	1,50	1,50	1,48	0,21	0,20	0,20
III	1,49	1,51	1,50	0,23	0,21	0,20
IV	1,63	1,58	1,60	0,22	0,20	0,20

Źródło: Dane GUS.

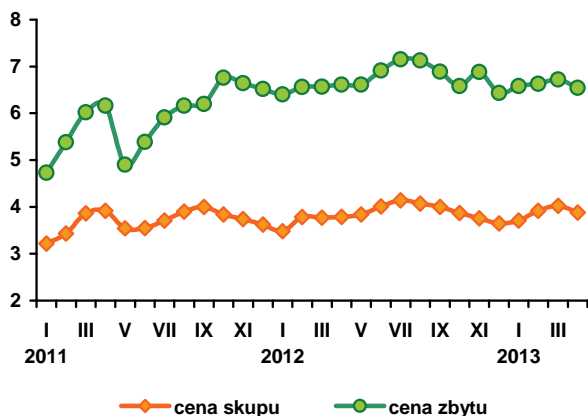
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

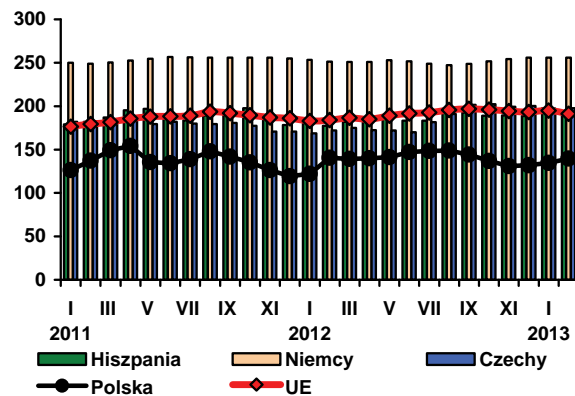
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W kwietniu 2013 r. średnia cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 33,07 zł za 100 sztuk i była o 8,5% niższa niż w marcu i o 36,6% niższa od wysokiego poziomu notowanego przed rokiem. W kwietniu, w relacji do marca, potaniały jaja wszystkich klas wagowych. Skala spadku cen wahała się od 9,2% w przypadku jaj średnich klasy M, do 7,6% w przypadku jaj dużych klasy L. Rynek jaj spożywczych stabilizuje się po perturbacjach związanych z wymianą klatek w chowie kur niosek, jednak bieżący poziom cen jest jeszcze o 28% wyższy niż w kwietniu 2011 r. W całym okresie pierwszych czterech miesięcy br. średni poziom cen jaj wszystkich klas wagowych był o 19% niższy niż w analogicznym okresie 2012 r., ale o 39% przewyższał ceny z 2011 r.

W skupie jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu nadal utrzymywała się ujemna dynamika cen. W kwietniu br. za jaja przerobowe płacono aż o 5% mniej niż w marcu i o 36,5% mniej niż w roku poprzednim. Poziom cen jaj przerobowych był jednak o 32% wyższy od notowanego w kwietniu 2011 r.

Opłacalność produkcji jaj w pierwszych dwóch miesiącach 2013 r. nieco się obniżyła, jednak nadal była wysoka. Wprowadzie pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kur niosek podrożały o 22% w relacji do poprzedniego roku, a przeciętna cena uzyskiwana przez producentów za jaja spożywcze wzrosła w tym samym okresie tylko o 8,5%, jednak w relacji do analogicznego okresu w 2011 r. ceny pasz były wyższe o 23%, a jaja aż o 57%. Marża producenta pozostaje więc relatywnie wysoka.

Wysokie ceny sprzedaży jaj, utrzymujące się od czwartego kwartału 2011 r., znajdowały odbicie w wysokich cenach detalicznych i przyczyniło się do spadku konsumpcji jaj. W 2012 r. przeciętne miesięczne spożycie jaj na osobę w gospodarstwach domowych zmniejszyło się o 1,1%. W pierwszych miesiącach br. ceny detaliczne jaj utrzymywały się na poziomie średnio 0,60 zł za sztukę, mimo spadku cen w zakładach pakujących. Dopiero w marcu ceny w detalu obniżyły się o 1,7% w relacji do lutego i były o 8% niższe niż przed rokiem. Mimo to, jeszcze o 31% przewyższały poziom z marca 2011 r.

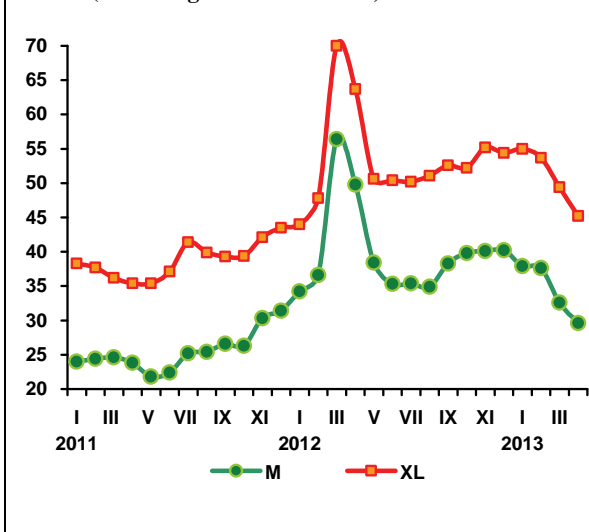
Wydaje się, że tak niewielki spadek cen detalicznych nie powstrzyma spadkowej tendencji konsumpcji.

W lutym 2013 r. ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 26% w relacji do najwyższych notowań w marcu 2012 r. W Polsce, ceny wyrażone w euro spadły o 31%. Jednak w relacji rok do roku ceny jaj na rynku unijnym były w lutym niższe średnio o 6%, a w Polsce o ok. 1%. Proporcje cen polskich i przeciętnych cen w Unii Europejskiej pogorszyły się. W lutym 2013 r. 100 kg polskich jaj kosztowało w przeliczeniu na euro o 8,08 euro więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy dwanaście miesięcy wcześniej, tylko o 0,4 euro więcej.

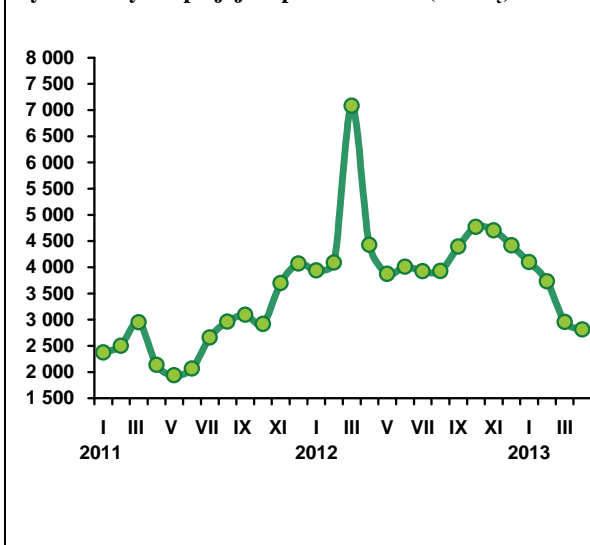
Według wstępnych danych, w lutym br. eksport jaj świeżych był o 6% mniejszy niż w przed rokiem, a przetworów z jaj o 9% więcej. Natomiast import jaj spożywczych był o 12,5% większy, import jaj przetworzonych zmniejszył się o 6%. W pierwszych miesiącach 2013 r. eksport jaj świeżych zmalał w porównaniu z poprzednim rokiem o 3%, natomiast import wzrósł o 30%. Odwrotna tendencja występowała w handlu zagranicznym przetworami z jaj. Eksport zwiększył się o 33%, a import był o 8,5% mniejszy niż w analogicznym okresie 2012 r.

W pierwszych miesiącach 2013 r., większy import jaj świeżych uzupełniał podaż krajową, co skutkowało spadkiem cen.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1571	2253	18270	18156	618	548	1261	2032
II	1264	1422	15220	14296	687	646	1465	1595
III	1184		13103		614		2380	
IV	896		16919		342		1516	
V	1143		18275		501		1941	
VI	1185		16105		505		1996	
VII	1223		15949		307		1908	
VIII	1162		13619		570		1861	
IX	1036		13923		460		1654	
X	1070		18915		552		2000	
XI	1408		15020		453		2051	
XII	1239		13751		316		1362	
RAZEM	14381		189069		5927		21395	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	44,00	55,00	35,60	41,40	34,20	37,90	26,10	30,00
II	47,80	53,70	40,20	39,10	36,60	37,60	30,60	29,20
III	70,00	49,40	60,70	37,00	56,40	32,60	49,30	25,60
IV	63,70	45,20	51,40	34,20	49,80	29,60	43,60	23,30
V	50,60		39,50		38,40		31,30	
VI	50,40		37,40		35,30		27,10	
VII	50,20		38,00		35,40		27,00	
VIII	51,10		37,70		34,90		26,10	
IX	52,60		39,30		38,30		29,60	
X	52,20		41,30		39,80		32,70	
XI	55,20		42,80		40,10		29,80	
XII	54,40		42,80		40,20		29,80	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	168,22	156,65	146,08	166,67
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,20
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	144,18

Źródło: Dane MRiRW.

W kwietniu 2013 r. Komisja Europejska przewidywała, że przeciętna roczna cena jagniąt w 2013 r. w UE-27 wyniesie 604 EUR/100 kg wagi poubojowej, a owiec ciężkich 521 EUR/100 kg. Ceny te będą wyższe niż w 2012 r. odpowiednio o 0,7% i 4,6%. Komisja przewiduje także, że produkcja mięsa owczego wzrośnie o 0,6%, a import o 3%. Dokumenty te zmieniają nieco wymowę dotychczasowych przewidywań, w których zakładano zmniejszenie produkcji i niewielki wzrost importu, a w związku z tym znikome zmiany cen w stosunku do roku poprzedniego.

Aktualne założenia prowadzą do wniosku, że w 2013 r. czynnikiem sprawczym wzrostu cen, zwłaszcza w odniesieniu do owiec ciężkich, będzie wzrost popytu. Jest to możliwe, gdyż w latach 2009-2012 spożycie baraniny w Unii Europejskiej obniżyło się z 2,5 kg/osobę do 2,1 kg/osobę, a więc może mieć miejsce dążenie do jego, przynajmniej częściowej, odbudowy. Dowodem na ożywienie popytu jest między innymi wzrost importu, który w pierwszych dwu miesiącach roku był o 22% większy w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Tymczasem, jak dotychczas, ceny owiec i jagniąt wykazują tendencję spadkową. W I kwartale 2013 r. przeciętna w UE-27 cena jagniąt wyniosła 556 EUR/100 kg, a owiec ciężkich 446 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były niższe niż w I kwartale 2012 r. odpowiednio o 6% i 14%. W kwietniu cena jagniąt wyniosła 545 EUR/100 kg, a owiec ciężkich 518 EUR/100 kg. W stosunku do kwietnia 2012 r. ceny te były niższe od-

powiednio o 4% i 8%. Mniejsza stopa spadku tych cen w kwietniu w stosunku do średniej z I kwartału może wskazywać na powolne wygasanie tendencji spadkowej.

Stopa spadku polskich owiec ciężkich w I kwartale była taka sama jak przeciętnej ceny unijnej. W I kwartale przeciętna cena polskich owiec wyniosła 362 EUR/kg wagi poubojowej. Jednakże ze względu na niewielką aprecjację złotego względem euro, spadek cen wyrażonych w złotych był nieco większy. Ta sama cena wyrażona w złotych wyniosła 150,50 zł/100 kg wagi poubojowej, a więc 7,07 zł/kg wagi żywej i była o 15% niższa niż w I kwartale 2012 r., kiedy osiągała 176,5 zł/100 kg wagi poubojowej, tj. 8,30 zł/kg wagi żywej. Spadek cen owiec w Polsce potwierdzają też ceny skupu. Przeciętna cena skupu owiec w okresie styczeń-luty 2013 r. wyniosła 5,76 zł/kg i była o 18% niższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

W kwietniu przeciętna cena owiec w Polsce osiągnęła 368 EUR/100 kg i była o 12% niższa niż w kwietniu 2012 r. Stopa spadku cen owiec w Polsce była więc w tym miesiącu większa niż przeciętnej ceny w UE-27, ale podobnie jak w Unii Europejskiej, mniejsza niż przeciętna w I kwartale.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^{a)}	Zmiana w % 2012/2011
I półrocze	899	1054	770	73
II półrocze	875	595	690	116
Rok	1774	1649	1460	89

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2012	76,3	69,3	308,6	120,3	121,0	162,5	147,0	68,9	92,0	145,1	90,8	44,7	1508
2013	99,7	66,8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1000*
miesiąc roku poprzedniego = 100	130,7	96,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	66,3
Import 2012	103,0	76,1	131,8	65,8	68,8	46,6	37,5	31,3	63,0	114,7	81,0	34,0	854
2013	84,5	15,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	800*
miesiąc roku poprzedniego = 100	82,0	19,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	93,6

Uwaga: Dane za 2012 rok są danymi wstępnymi.*Prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2011/2012	7,79	8,28	7,24	7,45	7,05	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55
2012/2013	8,49	8,34	6,52	7,89	6,34	7,43	6,18	6,97	5,83	8,97	6,00	5,52
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,0	100,7	90,1	105,9	89,9	103,8	89,3	102,5	96,8	93,3	80,9	84,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
III 2012	9,1	19,4	2,20	4,68
IV	9,1	19,4	2,18	4,64
V	8,6	18,3	2,01	4,27
VI	8,5	18,1	1,97	4,20
VII	8,1	17,2	1,93	4,11
VIII	8,3	17,7	2,01	4,27
IX	8,0	17,1	1,95	4,14
X	8,0	17,0	1,94	4,13
XI	7,7	16,4	1,87	3,97
XII	9,5	20,2	2,33	4,96
I 2013	8,4	17,8	2,02	4,31
II	7,7	16,3	1,84	3,91
III	8,0	19,2	1,70	4,08

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2011/12	42,77	43,25	43,25	43,68	43,55	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85
2012/13	43,97	44,88	46,74	48,29	49,37	50,78	51,25	51,25	51,66	51,66	50,05	52,61
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,8	103,8	108,1	110,6	113,4	109,9	112,3	113,1	114,4	119,1	112,6	120,0

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-27												
2011/2012	578,8	582,1	597,8	617,9	646,1	669,6	683,4	691,3	602,5	582,8	584,6	593,1
2012/2013	581,5	554,6	570,6	598,4	627,8	631,2	631,0	635,5	592,4	541,8	539,0	545,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,5	95,3	95,4	96,8	97,2	94,3	92,3	91,9	98,3	93,0	92,2	91,9
Włochy												
2010/2011	507,7	509,8	511,9	513,4	515,4	515,9	576,8	594,7	601,8	604,5	605,0	607,3
2011/2012	607,0	603,8	603,6	578,1	604,3	605,3	606,0	609,2	612,1	611,5	648,9	600,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	119,6	118,4	117,9	112,6	117,2	117,3	105,1	102,4	101,7	101,2	107,3	98,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-27												
2011/2012	551,1	491,0	466,7	433,7	446,2	452,8	473,0	501,9	517,7	512,7	519,2	541,5
2012/2013	518,4	501,2	498,3	505,5	499,4	476,6	470,2	462,8	431,5	433,5	490,1	517,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	94,1	102,1	106,8	116,6	111,9	105,3	99,4	92,2	83,3	84,6	94,4	95,6
Wielka Brytania												
2010/2011	616,4	472,0	471,5	456,7	436,0	439,2	471,7	527,0	529,3	524,9	530,9	562,5
2011/2012	527,0	516,3	518,6	526,7	506,3	453,5	445,0	434,6	396,8	415,7	502,7	537,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,5	109,4	110,0	115,3	116,1	103,3	94,3	82,5	75,0	79,2	94,7	95,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2011/2012 NZD/szt. 15 kg	71,36	92,82	91,88	94,39	92,00	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08
2012/2013 NZD/szt. 15 kg	51,38	64,18	62,18	62,14	62,65	66,85	68,29	59,53	56,70	53,50	50,90	51,52
miesiąc roku poprzedniego = 100	72,0	69,1	67,7	65,8	68,1	69,3	67,7	67,4	77,2	77,0	78,9	80,4

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

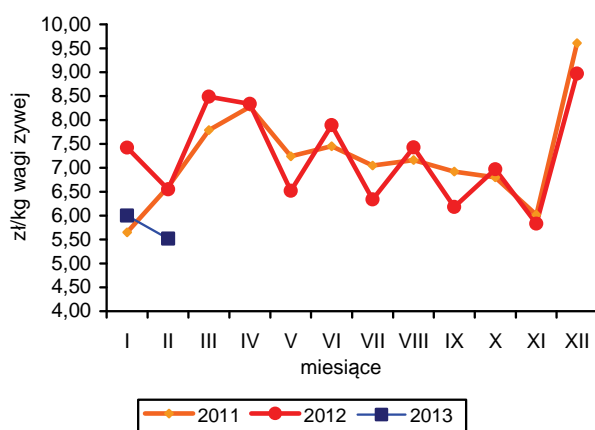
Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

Wyszczególnienie	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2011/2012 AUD/100 kg cwe	558	514	499	489	519	519	519	512	461	475	478	441
2012/2013 AUD/100 kg cwe	427	409	426	416	403	382	324	331	346	380	433	408
miesiąc roku poprzedniego = 100	76,6	79,6	85,4	85,1	77,6	73,6	62,4	64,6	73,8	80,0	90,6	92,5

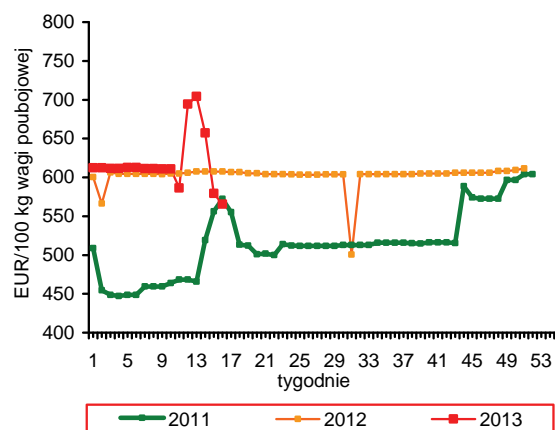
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

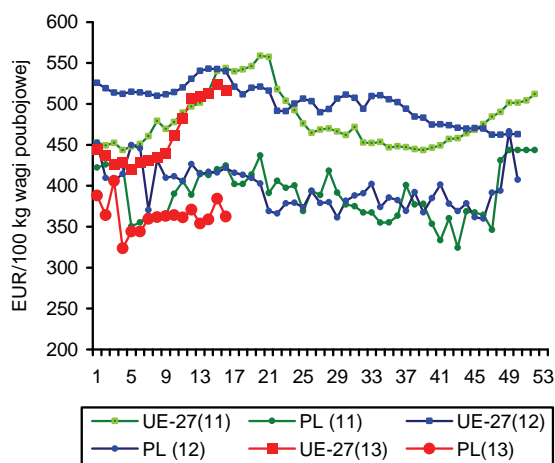
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

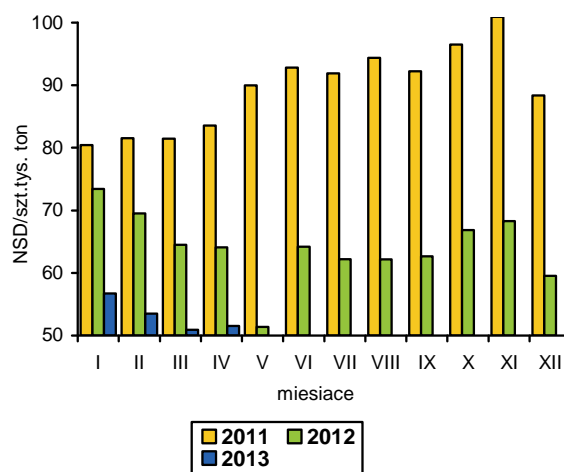
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

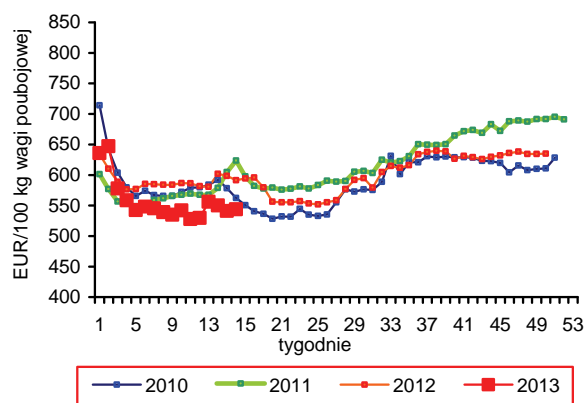
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

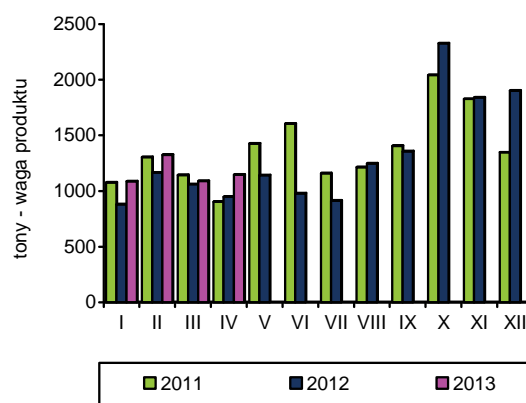
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W pierwszym kwartale 2013 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 42,4 tys. ton i były o 46% wyższe niż w roku ubiegłym. Wpłynęło na to przede wszystkim zwiększenie zaangażowania jednostek połowiących szproty, których ceny zbytu utrzymują się na wysokim poziomie (ok. 1,30-1,40 zł/kg). W konsekwencji ich wyładunki zwiększyły się w tym czasie o ponad 80% (do 31,1 tys. ton), wykorzystując ponad 42% dostępnego Polsce w bieżącym roku limitu połowowego. Utrzymanie tak dużej dynamiki wzrostu w kolejnych miesiącach, może po raz drugi z rzędu, doprowadzić do konieczności czasowego zawieszenia połowów. Lepsze wyniki niż przed rokiem odnotowano także w połowach ryb płaskich (storni, wzrost o 12,7%). W przypadku pozostałych ważniejszych gospodarczo gatunków ryb wyładunki były niższe, w tym najbardziej troci i łososi (o 45-55%) oraz dorszy (o 25%).

W okresie styczeń-luty 2013 r. kontynuowany był wzrost obrotów handlowych sektora rybnego. Spadek cen zakupu ryb na rynkach światowych wpłynął na wyraźne ożywienie krajowego importu. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się on o 14,7% do 87,6 tys. ton. Rośnie przede wszystkim przywóz ryb mrożonych (o 41%), pod wpływem zwiększonego zapotrzebowania na makrele (spadek cen transakcyjnych o 15% do 5,31 zł/kg) oraz przetworów i konserw z ryb (o 10,8%). Jednym z niewielu gatunków ryb które wyraźnie drożeją w 2013 r. są łososie (o 40%). Nie wpływa to jednak negatywnie na wielkość ich importu, który zwiększył się w okresie pierwszych dwóch miesięcy br. o 12,5% do 19,8 tys. ton. Spośród innych gatunków ryb większy był także przywóz tuńczyków (o 24%), mintajów (o 18%) i dorszy (o 14%), przy ograniczeniu importu m.in. pang (o 28%), morszczuków (o 21%) i łupaczy (o 5%). Eksport sektora rybnego zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 17% (do 50,6 tys. ton), głównie pod wpływem dalszego wzrostu popytu na wędzone łososie (o 20,5% do 7,9 tys. ton) oraz ponad 3,5-krotnego wzrostu wywozu mrożonych szprotów (do 2,1 tys. ton). Eksport podstawowej grupy towarowej - przetworów i konserw z ryb (20,1 tys. ton), utrzymuje się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. Duży wzrost cen zakupu łososi, przy niższej dynamice wzrostu cen uzyskiwanych ze sprzedaży gotowych produktów spowodowało

znaczne pogorszenie salda wymiany całego handlu. Nadwyżka wartości importu na eksportem zwiększyła się w analizowanym okresie z 27 do 138 mln zł.

W 2013 r., po dwuletnim okresie znacznego wzrostu cen, ryby ponownie należą do najwolniej drożących grup żywności. W I kwartale br. średni wzrost cen detalicznych ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł 1,6% (w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego). Od początku roku produkty rybne podrożały tylko o 0,6%, podczas gdy wzrost cen całej żywności był dwukrotnie wyższy. Podwyżki cen obserwowane są przede wszystkim w przypadku ryb morskich świeżych, chłodzonych lub mrożonych oraz konserw rybnych, które w marcu br. były średnio droższe niż w grudniu ub.r. o ok. 1,3%. Znaczna część produktów jest jednak tańsza niż w końcu 2012 r. – m.in. ryby słodkowodne oraz ryby wędzone.

Spożycie ryb, przetworów rybnych i owoców morza według badań budżetów gospodarstw domowych w 2012 r. wyniosło 4,89 kg/osobę i było o 3,0% niższe niż rok wcześniej (liczone w wadze produktu). Mniejsza była przede wszystkim konsumpcja solonych śledzi i innych ryb morskich (o 7,7%) oraz świeżych, chłodzonych bądź mrożonych ryb słodkowodnych (o 5,7%). W mniejszym stopniu ograniczono spożycie konserw, ryb wędzonych oraz świeżych, chłodzonych i mrożonych ryb morskich (odpowiednio o 3,7%, 1,7% i 1,0%). Spadek spożycia odnotowano we wszystkich typach gospodarstw domowych (najbardziej w gospodarstwach domowych rencistów – o 8,0%), z wyjątkiem utrzymujących się z pracy na rachunek własny, w których pozostało ono na poziomie roku poprzedniego. Średnie wydatki na zakup produktów rybnych wyniosły w 2012 r. 97,55 zł/osobę i były o 6,4% wyższe niż w 2011 r. W strukturze spożycia dominują ryby morskie świeże, chłodzone bądź mrożone z 42% udziałem.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosos bałtycki
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012^a I-XII	61 526	26 782	13 823	9 855	5 077	117 063	35 476	4 415
2012 ^a I	2 586	1 118	1 576	719	45	6 044	5 780	943
II	3 082	1 101	895	686	27	5 791	2 872	553
III	11 295	1 662	1 695	2 350	154	17 156	8 582	1 348
IV	14 160	2 869	1 355	544	286	19 214	3 551	127
V	16 083	1 026	1 291	721	239	19 360	4 003	123
VI	5 508	2 325	764	815	675	10 087	230	4
VII	1 987	2 808	334	717	1 399	7 245	1 342	8
VIII	790	4 049	318	688	1 285	7 130	876	-
IX	116	3 377	692	701	409	5 295	1 852	18
X	408	4 964	1 358	741	399	7 870	1 739	79
XI	3 465	782	2 080	882	140	7 349	3 635	423
XII	2 046	701	1 465	291	19	4 522	1 014	789
2013 ^a I	6 609	1 621	1 562	1 162	44	10 998	3 284	865
II	11 539	1 223	931	1 754	31	15 478	3 136	616
III	12 984	947	594	1 316	33	15 874	1 156	139
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	115,0	57,0	35,0	56,0	21,4	92,5	13,5	10,3
<u>I-III 2013</u> <u>I-III 2012</u>	183,5	97,7	74,1	112,7	47,8	146,1	44,0	57,0

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2012 I	803	5 470	6 349	15 787	8 743	950	1 018	28 409
II	864	5 061	7 450	18 618	10 751	1 004	1 066	31 993
III	865	8 247	8 194	18 508	9 268	1 583	1 055	35 814
IV	626	7 920	6 016	13 778	6 560	1 037	825	28 340
V	642	7 392	5 770	13 163	5 968	1 139	826	26 967
VI	571	5 813	5 518	13 508	6 277	826	548	25 410
VII	279	4 961	5 392	11 835	6 294	573	533	22 467
VIII	290	4 257	5 986	14 466	7 406	797	559	24 999
IX	612	4 408	6 565	15 735	7 500	1 122	846	27 320
X	739	5 799	8 329	19 429	10 115	1 248	883	34 296
XI	761	5 860	9 744	19 443	10 420	1 314	792	35 808
XII	555	4 458	10 595	17 076	10 145	1 021	645	32 684
2013 I	798	5 582	7 361	17 170	8 997	1 185	820	30 911
II	758	6 724	7 493	17 328	9 035	1 429	880	32 303
Wskaźnik zmian (%)								
<u>II 2013</u> <u>II 2012</u>	87,7	132,9	100,6	93,1	84,0	142,3	82,6	101,0
<u>I-II 2013</u> <u>I-II 2012</u>	93,3	116,9	107,6	100,3	92,5	133,8	81,6	104,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 ^b I-XII	349,1	113,2	55,6	45,9	67,4	451,6	175,0	77,2	34,7	133,3
2012 ^b I	28,4	9,6	5,1	3,0	6,0	41,0	16,9	8,5	2,8	10,8
II	27,7	10,2	4,9	3,5	5,5	35,4	15,5	5,9	3,3	8,7
III	39,0	10,5	5,5	4,2	10,1	44,1	15,2	7,7	3,9	14,2
IV	31,8	8,4	5,0	3,3	8,0	29,0	10,4	4,9	2,0	9,2
V	31,0	8,8	4,4	3,2	1,7	32,9	11,0	5,6	2,7	11,2
VI	24,8	8,5	4,2	3,0	4,7	29,4	9,6	5,1	2,4	9,5
VII	23,9	8,3	3,9	3,1	4,5	27,5	9,4	4,3	2,4	9,0
VIII	24,1	8,5	3,4	3,2	5,8	31,2	13,0	4,4	2,0	9,1
IX	24,8	8,9	4,5	3,4	4,8	36,3	12,6	6,7	3,0	11,5
X	31,4	11,3	5,3	4,6	6,0	46,7	19,4	9,0	3,5	11,4
XI	31,6	10,7	5,7	5,2	4,9	54,1	24,0	8,8	3,5	14,3
XII	30,4	9,4	3,8	6,1	5,2	44,0	17,8	6,3	3,1	14,3
2013 ^b I ^c	27,8	11,1	4,8	4,3	3,2	47,5	17,7	11,2	3,5	12,1
II ^c	22,8	9,0	4,6	3,6	1,3	40,1	15,0	8,9	3,3	9,9
Wskaźnik zmian (%)										
II 2013 II 2012	82,3	88,2	93,9	102,9	23,6	113,3	96,8	150,8	100,0	113,8
I-II 2013 I-II 2012	90,2	101,5	94,0	121,5	39,1	114,7	100,9	139,6	111,5	112,8

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży (03021400 ^b)	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia					
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 ^a I-XII	7,87	7,71	5,82	6,50	5,79	6,66	6,79	12,16	15,89	14,70
2012 ^a I	8,06	8,19	6,29	6,96	6,64	6,87	7,51	13,22	14,75	14,30
II	8,65	8,25	6,38	6,68	6,37	6,65	7,53	13,09	14,74	14,80
III	8,33	7,89	6,26	6,55	6,46	6,27	6,66	12,61	15,30	14,26
IV	8,12	7,72	6,24	6,56	6,66	6,88	7,52	12,15	16,30	15,43
V	8,10	5,55	6,10	6,97	6,65	7,62	7,51	11,86	17,05	14,41
VI	8,06	8,49	6,35	6,85	6,70	8,35	7,22	12,49	16,34	15,64
VII	8,04	7,62	6,23	6,57	6,69	7,92	7,21	12,27	15,82	15,74
VIII	7,69	7,65	6,38	6,30	6,26	7,43	7,08	11,94	15,77	16,42
IX	7,20	7,49	5,80	5,73	5,41	6,93	6,27	12,60	15,85	16,22
X	7,40	7,59	4,70	5,64	5,20	6,81	5,98	11,57	15,32	13,19
XI	7,68	7,54	4,79	5,88	5,18	5,81	6,04	11,30	15,80	14,57
XII	7,26	7,41	4,66	5,13	5,11	5,59	6,33	11,41	16,82	11,53
2013 ^a I	7,51	7,16	5,05	6,13	5,16	6,11	5,77	11,00	20,32	13,54
II	7,21	7,25	5,12	5,36	5,28	6,10	6,06	11,52	20,92	14,91
Wskaźnik zmian (%)										
II 2013 II 2012	83,4	87,9	80,3	80,2	82,9	91,7	80,5	88,0	141,9	100,7
I-II 2013 I-II 2012	86,2	87,8	80,3	82,6	80,0	90,3	78,5	85,0	139,6	98,6

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 ^a I-XII	13,18	22,56	19,75	20,11	42,30	44,62	48,08	3,35	0,97
2012 ^a I	13,52	25,62	19,56	22,44	46,56	47,49	42,01	3,07	-
II	13,08	23,46	19,17	21,32	43,27	44,17	40,75	3,23	0,84
III	13,05	23,62	20,24	20,29	42,90	44,85	45,21	3,43	0,87
IV	13,04	20,78	18,97	19,47	43,78	43,12	49,05	3,28	0,94
V	13,57	22,93	20,89	19,97	43,03	45,19	51,39	3,49	0,90
VI	13,46	21,60	18,93	20,61	42,63	45,51	52,12	3,40	1,13
VII	13,34	24,82	21,93	20,25	41,82	43,53	55,09	3,39	1,16
VIII	13,08	24,21	19,62	18,70	39,78	42,63	53,78	-	1,23
IX	13,18	23,12	18,20	20,95	40,80	43,94	47,46	3,17	1,35
X	12,89	21,96	20,46	21,00	39,77	43,81	46,43	-	1,31
XI	13,03	19,49	20,23	19,01	41,75	45,94	48,81	-	1,30
XII	12,96	25,83	20,51	18,93	42,76	45,08	49,55	-	1,28
2013 ^a I	12,13	21,02	20,34	17,01	45,61	43,76	37,29	3,38	1,47
II	12,54	18,20	20,95	16,59	46,39	46,44	44,02	3,43	1,40
Wskaźnik zmian (%)									
<u>II 2013</u> II 2012	95,9	77,6	109,3	77,8	107,2	105,1	108,0	106,2	166,7
<u>I-II 2013</u> I-II 2012	92,6	79,6	106,0	76,6	102,6	98,5	103,7	108,9	167,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, ^c dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2011 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2012 I	11,99	-	12,29	57%	14,62	70%	9,41	-	8,98	76%	12,66	82%
II	11,71	-	12,20	56%	14,44	68%	9,34	-	8,99	74%	12,76	82%
III	11,63	-	12,48	57%	14,28	67%	9,40	-	9,01	73%	12,67	80%
IV	11,57	-	12,45	56%	13,48	63%	9,37	-	9,04	73%	12,78	80%
V	11,63	-	12,46	57%	13,61	63%	9,35	-	9,11	73%	12,84	80%
VI	11,53	-	12,44	56%	14,09	66%	9,29	-	9,27	74%	12,91	80%
VII	11,44	-	12,16	55%	14,13	66%	9,35	-	9,29	74%	12,92	80%
VIII	11,36	-	12,12	55%	14,03	65%	9,31	-	9,34	74%	12,79	79%
IX	11,32	-	12,22	56%	14,07	65%	9,49	-	9,41	74%	12,71	78%
X	11,46	-	12,33	56%	13,56	63%	9,00	-	9,35	74%	12,67	78%
XI	10,72	-	12,25	56%	13,56	63%	8,92	-	9,29	73%	12,48	77%
XII	10,61	-	12,30	56%	13,57	63%	8,91	-	9,31	73%	12,53	77%
2013 I	10,75	-	12,30	56%	13,58	63%	8,99	-	9,37	73%	12,15	75%
II	10,80	-	12,37	56%	13,58	63%	8,45	-	9,44	73%	12,12	75%
III	10,75	-	12,54	57%	13,59	62%	8,55	-	9,42	73%	12,11	75%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>III 2013</u> III 2012	92,4	x	100,5	x	95,2	x	91,0	x	104,6	x	95,6	x
<u>I-III 2013</u> I-III 2012	91,4	x	100,6	x	94,0	x	92,3	x	104,6	x	95,5	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	ptrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2012I	20,87	13,47	26,45	76,50	31,83	17,80	19,08	23,56	27,71	15,40	15,13
II	21,20	13,63	26,63	76,40	32,01	17,87	19,50	23,69	28,00	15,62	15,13
III	21,38	13,66	26,71	76,60	32,08	17,89	19,55	23,63	28,53	15,82	15,40
IV	21,41	13,71	26,80	76,10	32,17	17,87	19,75	24,12	28,88	15,97	15,38
V	21,54	13,84	26,67	75,10	31,98	17,83	19,95	24,44	29,41	16,05	-
VI	21,49	13,80	26,72	75,50	32,05	17,86	20,30	24,88	29,65	16,07	-
VII	21,49	13,76	26,73	74,40	32,31	17,73	20,50	25,31	30,00	16,15	-
VIII	21,49	13,75	26,89	74,70	32,24	17,73	20,50	25,81	30,41	16,23	-
IX	21,51	13,73	27,03	74,90	32,17	17,61	20,35	25,94	30,76	16,25	-
X	21,56	13,69	26,98	74,80	32,20	17,46	20,68	26,31	31,29	16,21	15,40
XI	21,53	13,57	26,87	74,90	32,16	17,09	20,75	26,44	31,59	16,27	15,43
XII	21,55	13,44	26,61	74,10	31,96	16,68	20,43	26,75	31,88	16,22	14,16
2013I	21,60	13,42	26,90	74,70	32,07	16,68	20,83	27,06	32,24	16,21	14,56
II	21,63	13,39	26,66	74,60	31,79	16,54	20,65	27,25	32,47	16,15	14,59
III	21,77	13,31	26,54	74,10	31,81	16,35	20,53	27,50	32,82	16,17	14,96
Wskaźnik zmian (%)											
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	101,8	97,4	99,4	96,7	99,2	91,4	105,0	116,4	115,0	102,2	97,1
<u>I-III 2013</u> <u>I-III 2012</u>	102,4	98,4	100,4	97,3	99,7	92,6	106,7	115,4	115,8	103,6	96,6

Źródło: Dane GUS.

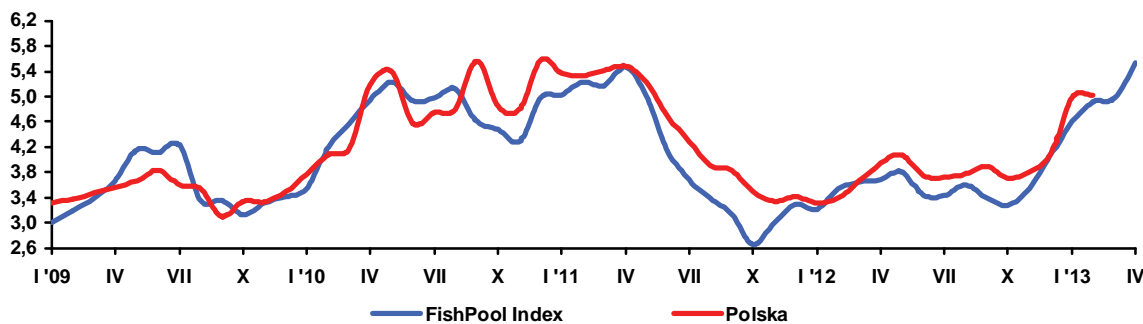
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
2011	5,04	2,05	0,82	0,60	0,52	1,05
2012	4,89	2,03	0,79	0,59	0,48	0,99
Wskaźnik zmian (%)						
<u>2012</u> <u>2011</u>	97,0	99,0	96,3	98,3	92,3	94,3

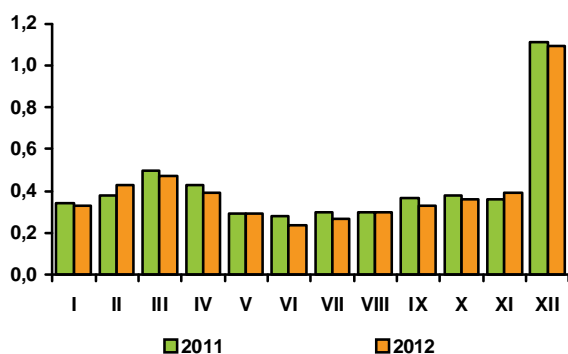
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

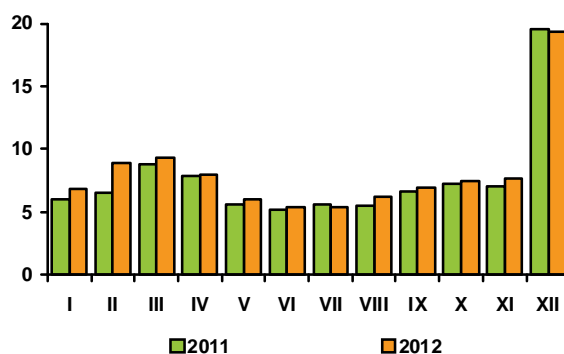
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

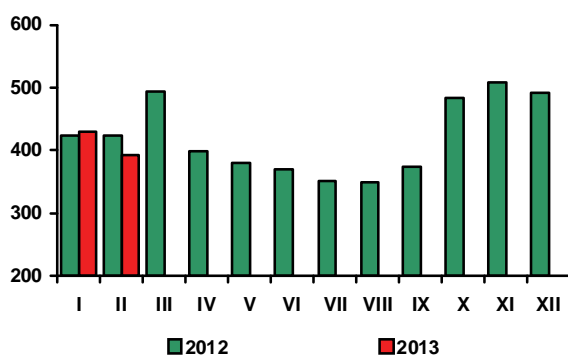
Rys. 2. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/ miesięcznie, w wadze produktu)

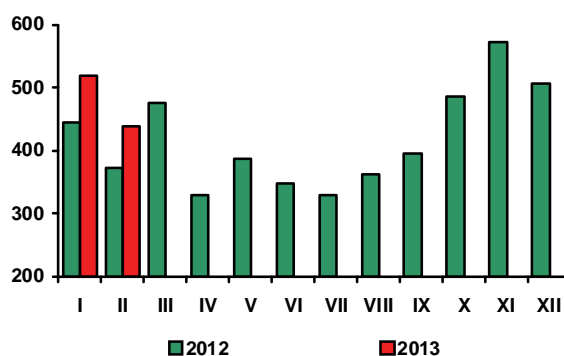
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych, po spadku w lutym 2013 r. o 0,2%, w marcu zwiększyły się o 0,2% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Zdecydował o tym wzrost cen mięsa drobiowego (o 3,6%) i warzyw (o 2,5%, w tym świeżych o 4,5%). Ceny wszystkich pozostałych grup artykułów żywnościowych, z wyjątkiem ryb, były niższe niż przed miesiącem. Ceny jaj obniżyły się o 1,9%, owoców o 1,7%, cukru o 0,8%, tłuszczów jadalnych o 0,6%, a pieczywa i produktów zbożowych oraz artykułów mleczarskich po 0,1%. Ceny mięsa wołowego i wieprzowego zmalały odpowiednio o 0,4% i 0,2%. Nie zmieniły się przeciętne ceny ryb i przetworów rybnych oraz napojów bezalkoholowych.

W marcu 2013 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 1,5% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, przy czym żywność podrożała o 1,6%, a napoje bezalkoholowe o 1,1%. Najbardziej wzrosły ceny warzyw (o 3,6%), w tym ziemniaków o 36,6%, buraków o 5,1%, a cebuli o 5,9%. Ceny mięsa, podrobów i przetworów mięsnych zwiększyły się przeciętnie o 2,8%, w tym mięsa wołowego o 3,6%, drobiowego o 2,0%, wieprzowego o 1,0%, a wędlin o 3,7%. Pieczywo i produkty zbożowe podrożały średnio o 1,6%, ryby i przetwory rybne o 1,2%, a owoce o 1,0%, w tym cytrusy o 9,2%, przy spadku cen bananów o 10,0% i jabłek o 16,6%. Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za tłuszcze wieprzowe (o 4,4%), margaryny (o 2,1%) i oleje (o 1,0%), a mniej – za masło (o 4,3%), jajka (o 6,7%) i cukier (o 2,8%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-marzec 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. wyniósł 2,5%, w tym żywności 2,6%, wobec wzrostu odpowiednio o 4,2% i 4,1% rok wcześniej. Przeciętny poziom cen jaj podniósł się o 10,5%, warzyw o 5,1%, w tym ziemniaków o 35,8%, a mięsa i przetworów mięsnych o 3,2%, w tym mięsa wołowego o 5,2%, wędlin o 4,1%, mięsa wieprzowego o 1,8%, a drobiowego o 1,6%. Ceny tłuszczów wieprzowych wzrosły o 5,2%, olejów roślinnych o 2,6%, wyrobów cukierniczych i miodu o 2,0%, pieczywa i produktów zbożowych oraz owoców po 1,8%, ryb i przetworów rybnych o 1,6%, a artykułów mleczarskich o 1,3%. Spadły ceny masła (o 3,8%) i cukru (o 1,6%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w pierwszych trzech miesiącach 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (2,5%), był wyższy od stopy inflacji (1,3%). Bardziej niż żywność podrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (3,3%), towary i usługi związane z edukacją (2,7%) oraz usługi restauracyjne i hotelarskie (2,6%). Mniej niż żywność wzrosły ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (2,2%) i cen nośników energii (1,3%). Spadły ceny odzieży i obuwia (o 5,1%), towarów i usług związanych z łącznością (o 4,4%) oraz transportem (o 0,6%), w tym paliw do prywatnych środków transportu o 2,6%.

Zwyżka cen żywności i napojów bezalkoholowych w I kwartale 2013 r., w porównaniu z I kwartałem 2012 r., była wyższa od wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw (2,1%). Zmniejszyła się siła nabywcza płac mierzona możliwością kupna za nie m.in.: jaj, mięsa wołowego i wędlin, tłuszczów wieprzowych, olejów roślinnych, owoców cytrusowych, warzyw, przetworów rybnych oraz dżemów i marmolad. Wzrosła siła nabywcza wynagrodzeń w odniesieniu m.in. do pieczywa i produktów zbożowych, mięsa wieprzowego i drobiowego, ryb, artykułów mleczarskich, masła, margaryn, wyrobów cukierniczych i cukru.

W I kwartale 2013 r., po spadku w dwóch poprzednich kwartałach, odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej żywności, napojów

**Krystyna
Świetlik**

**Paweł
Wyrzykowski**

i wyrobów tytoniowych (w cenach stałych, w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) o 0,9% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. W marcu, w wyniku ożywienia popytu w okresie przedświątecznym, sprzedaż ta była o 6,8% wyższa niż przed rokiem. (Jest to efektem również bazy statystycznej, bowiem w ub. roku święta wielkanocne obchodzone były w kwietniu.)

Niskie tempo wzrostu dochodów ludności, słabe nastroje konsumenckie oraz negatywne oceny koniunktury przez przedsiębiorstwa handlowe w branży „żywność” wskazują, że przyszła sprzedaż żywności może ulec ograniczeniu, hamując tempo wzrostu jej cen. Także nowe prognozy rządu w zakresie spodziewanego tempa wzrostu gospodarczego Polski w 2013 r., zawarte w zaktualizowanym programie konwergencji, znacznie mniej optymistyczne od prezentowanych w ustawie budżetowej, sugerują niewielkie możliwości ożywienia konsumpcji prywatnej w kolejnych kwartałach bieżącego roku.

Według metodologii Eurostatu w marcu 2013 r. inflacja w ujęciu rocznym wyniosła w UE-27 1,9%, w strefie euro 1,7%, a w Polsce 1,0%. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był wyższy od stopy inflacji i wyniósł w UE-27 2,7%, a w strefie euro 2,4%. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały we wszystkich krajach unijnych, w tym najbardziej w Rumunii (o 6,2%), Finlandii (o 6,1%), Bułgarii i na Słowacji (o 4,8%). Polska należała do krajów o najmniejszej dynamice wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych (1,6%). Wolniej niż w Polsce ceny tych artykułów rosły w Grecji (o 0,2%) Francji (o 1,2%) i na Łotwie (o 1,5%).

Według FAO w marcu 2013 r. przeciętne światowe ceny żywności wzrosły o 0,8% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Rekordowo podrożały artykuły mleczarskie (o 11,0%), głównie ze względu na przedłużające się upały i susze w Oceanii, które doprowadziły do spadku produkcji i dostaw mleka oraz opóźniającej się wzrost produkcji mleka w Europie spowodowany przedłużającą się zimą, hamującą wzrost traw na pastwiskach. Po raz pierwszy od października 2012 r. wzrosły ceny cukru (o 1,1%) w wyniku opóźnień w dostawach z głównych portów Brazylii. Obniżyły się ceny olejów i pozostałych tłuszczów (o 2,5%), głównie z uwagi na korzystne warunki dla upraw soi w Ameryce Południowej, oczekiwania rekordowych upraw w USA oraz rezygnację z dużych zamówień przez Chiny. Artykuły mięsne potaniały o 2,0%, a produkty zbożowe o 0,5%.

W marcu 2013 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 1,7% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najbardziej obniżyły się ceny cukru (o 23,4%) oraz olejów i pozostałych tłuszczów (o 17,9%). Ceny produktów mięsnych spadły o 1,3%. Droższe niż rok wcześniej były natomiast artykuły mleczarskie (o 14,4%) i produkty zbożowe (o 7,1%).

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w marcu 2013 r.

Wyszczególnienie	III 2013			I-III 2013
	III 2012=100	XII 2012=100	II 2013=100	I-III 2012=100
OGÓŁEM	101,0	100,2	100,2	101,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,5	101,2	100,1	102,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,6	102,5	100,8	103,3
Odzież i obuwie	94,8	94,8	100,4	94,9
Mieszkanie	101,9	100,0	100,0	102,2
Użytkowanie mieszkań i nośniki energii	102,0	99,9	100,0	102,3
w tym nośniki energii	100,9	98,9	99,8	101,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,4	100,2	100,0	101,6
Zdrowie	102,1	100,5	100,4	102,2
Transport	99,5	101,0	100,9	99,4
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	97,7	100,9	101,2	97,4
Łączność	92,7	92,8	97,1	95,6
Rekreacja i kultura	101,5	102,2	101,7	100,5
Edukacja	102,7	100,4	100,1	102,7
Restauracje i hotele	102,5	100,4	100,1	102,6
Inne towary i usługi	101,1	100,3	100,0	101,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w marcu 2013 r.

Wyszczególnienie	III 2013			I-III 2013
	II 2013=100	III 2012=100	XII 2012=100	I-III 2012=100
Żywność (bez napojów)	100,2	101,6	101,3	102,6
Pieczywo i produkty zbożowe	99,9	101,6	100,5	101,8
Pieczywo	99,7	101,0	100,2	101,2
Ryż	100,0	100,8	100,5	102,1
Makarony	99,8	101,9	100,2	102,3
Mięso i przetwory	100,5	102,8	99,9	103,2
Mięso wieprzowe	99,8	101,0	96,9	101,8
Mięso wołowe	99,6	103,6	99,8	105,2
Drób	103,6	102,0	104,9	101,6
Przetwory mięsne i wędliny	99,9	103,7	99,6	104,1
Ryby	100,0	101,2	100,6	101,6
Mleko, sery i jaja	99,6	99,7	100,1	102,6
Artykuły mleczarskie	99,9	100,9	100,5	101,3
Mleko	99,8	100,1	100,2	100,5
Sery twarogowe	99,7	100,0	100,0	100,3
Sery dojrzewające i topione	99,6	100,8	100,5	101,2
Jaja	98,1	93,3	97,9	110,5
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,4	99,0	100,2	99,8
Masło	99,3	95,7	100,7	96,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,6	104,4	98,3	105,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,3	99,3	100,2	100,4
Oleje roślinne	99,6	101,7	99,9	102,6
Owoce	98,3	101,0	104,7	101,8
Jabłka	100,4	83,4	101,9	88,6
Owoce cytrusowe	100,9	109,2	100,1	109,5
Banany	98,0	89,6	103,6	97,8
Warzywa	102,5	103,0	110,0	105,1
Ziemniaki	101,2	136,6	116,7	135,8
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,7	100,2	99,4	101,0
Cukier	99,2	97,2	97,8	98,4
Napoje bezalkoholowe	100,0	101,1	100,0	101,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1									
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9									
Mięso	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5									
Ryby	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0									
Mleko, sery, jaja	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6									
Tłuszcze	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4									
Owoce	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3									
Warzywa	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5									
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7									
Cukier	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2									
III. Średnia płaca ^a	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3									

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

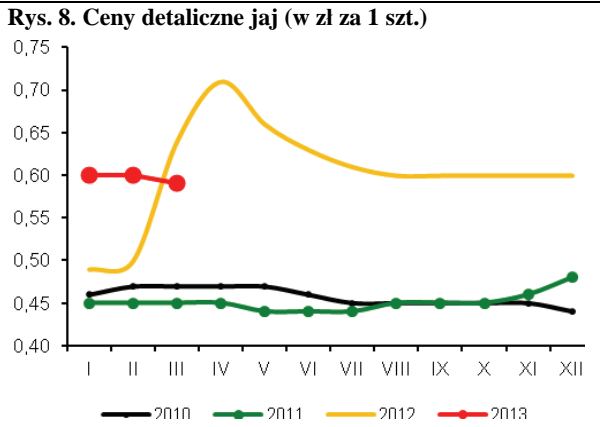
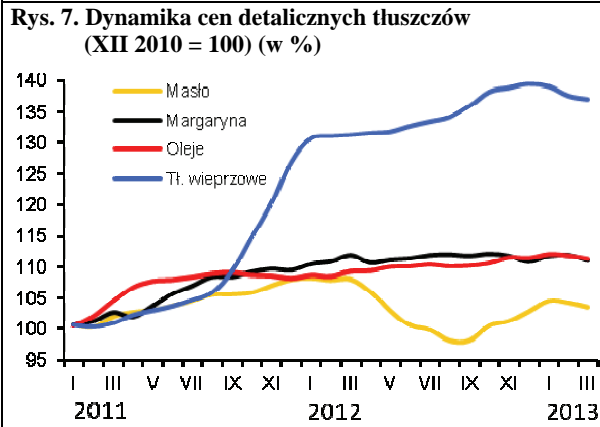
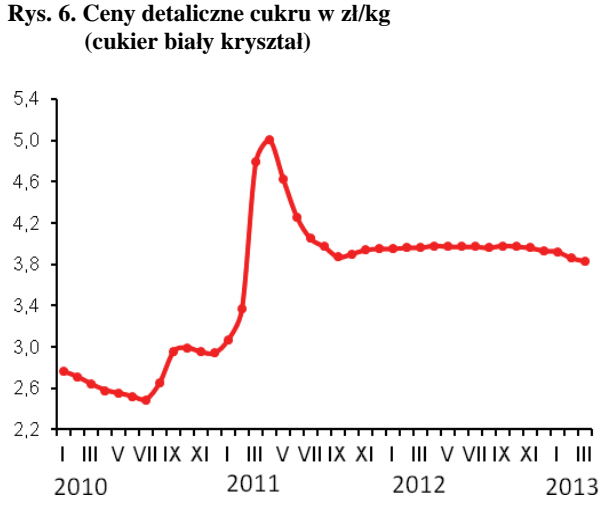
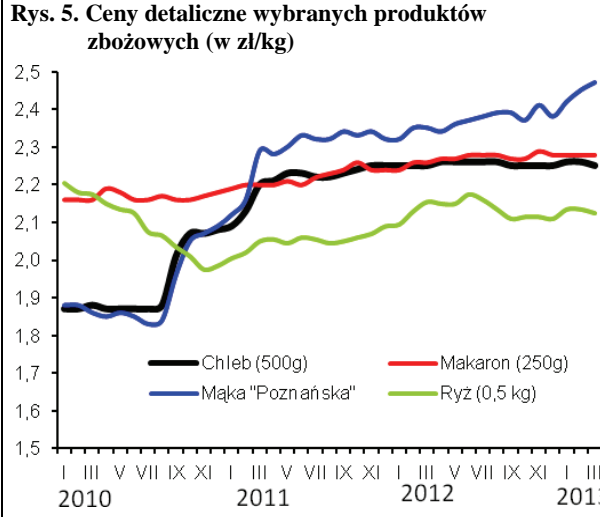
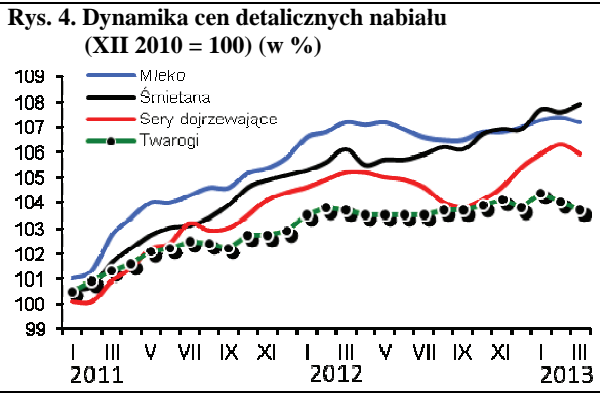
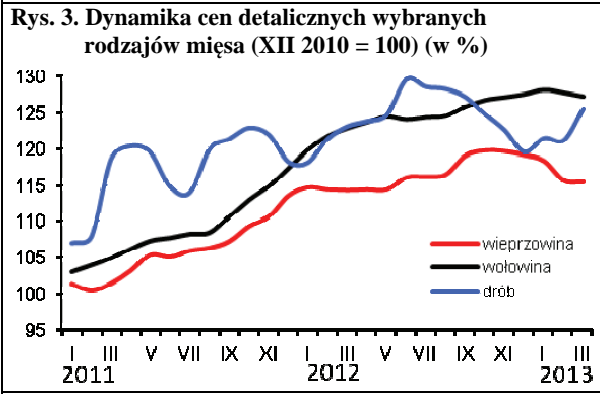
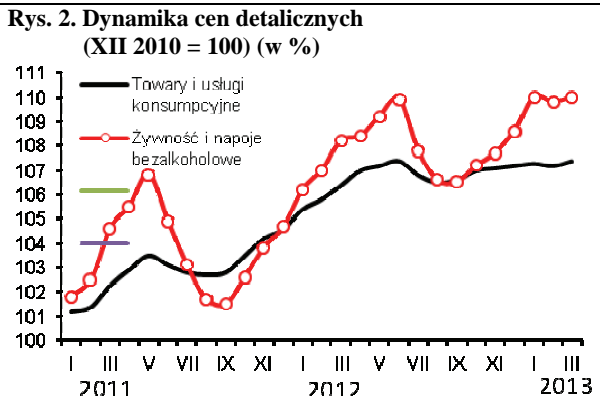
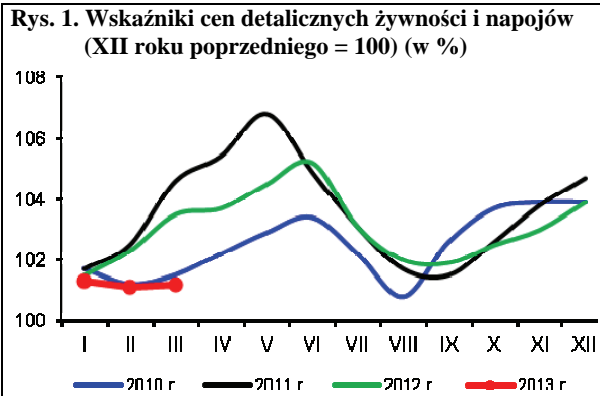
Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5									
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6									
Mięso	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8									
Ryby	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2									
Mleko, sery, jaja	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7									
Tłuszcze	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0									
Owoce	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0									
Warzywa	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0									
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2									
Cukier	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2									
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0									
III. Średnia płaca ^a	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6									

^aprzeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2012 r. b – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29	4,35	4,32	4,27	4,22	4,23	4,23	4,24
	b	4,27	4,27	4,25									
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26	2,26	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,25
	b	2,26	2,26	2,25									
Makaron – 250 g	a	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27	2,28	2,28	2,28	2,27	2,27	2,29	2,28
	b	2,28	2,28	2,28									
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,39	2,39	2,37	2,41	2,38
	b	2,42	2,45	2,47									
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47	25,48	25,49	25,52	25,81	25,96	26,03	26,18
	b	26,30	26,24	26,19									
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99	32,90	33,08	33,06	33,46	33,71	33,82	33,82
	b	33,97	33,78	33,56									
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21	15,61	15,60	15,60	16,02	16,09	16,03	15,96
	b	15,84	15,27	15,16									
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60	8,01	7,89	7,85	7,81	7,60	7,41	7,18
	b	7,33	7,29	7,67									
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35	23,43	23,55	23,41	23,67	23,73	23,92	23,88
	b	23,92	23,78	23,77									
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38	15,44	15,67	15,67	15,72	15,95	16,09	16,10
	b	16,07	16,04	16,11									
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54	21,49	21,49	21,49	21,51	21,56	21,53	21,55
	b	21,60	21,63	21,77									
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80	2,79	2,77	2,76	2,75	2,76	2,75	2,73
	b	2,72	2,76	2,75									
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,22	1,22	1,01
	b	1,01	1,01	1,01									
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78	12,77	12,78	12,80	12,83	12,76	12,80	12,76
	b	12,85	12,84	12,85									
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62	19,39	19,25	19,10	19,13	19,42	19,50	19,87
	b	20,03	20,05	20,01									
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69	5,69	5,66	5,69	5,64	5,68	5,69	5,70
	b	5,77	5,76	5,71									
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66	0,63	0,61	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
	b	0,60	0,60	0,59									
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31	4,18	4,15	4,07	4,08	4,21	4,21	4,29
	b	4,36	4,35	4,31									
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95	3,92	3,95	3,96	3,93	3,96	3,95	3,94
	b	3,96	4,00	4,02									
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94	7,01	7,04	7,04	7,04	7,05	7,01	6,98
	b	7,01	6,95	6,90									
Ślonina – 1 kg	a	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73	6,83	6,88	6,91	7,08	7,21	7,27	7,23
	b	7,19	7,17	7,14									
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98	1,98	1,97	1,98	1,99	2,02	2,03	2,04
	b	2,03	1,99	1,99									
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97	3,97	3,97	3,96	3,98	3,97	3,96	3,93
	b	3,92	3,86	3,83									
Jabłka – 1 kg	a	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12	3,72	4,23	3,48	2,68	2,40	2,34	2,38
	b	2,38	2,40	2,42									

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W marcu 2013 r. wzrósł popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa. Podrożały przede wszystkim maszyny rolnicze i nawozy mineralne. Malejący popyt na paliwa grzewcze spowodował natomiast wyraźne zmniejszenie średnich cen na rynku energii.

Zwiększone zakupy nawozów mineralnych w okresie przedsięwziętym spowodowały wzrost ich cen średnio o 0,3%. Najbardziej podrożała polifoska (o 1,0%) oraz nawozy azotowe – mocznik (o 0,8%) i saletra amonowa (o 0,7%). Ceny nawozów mineralnych w marcu 2013 r. r. były średnio o 0,4% wyższe niż przed rokiem, w tym superfosfat prosty podrożał o 4,0%, mocznik o 2,7%, a saletrzak potaniał o 4,4%. W kolejnych miesiącach 2013 r. ceny nawozów mineralnych, pomimo okresowego wzrostu popytu w okresie przedwiosennym, nie powinny znacząco wzrosnąć.

Nieco wyższe ceny nawozów mineralnych w marcu 2013 r., przy niewielkim spadku cen pszenicy spowodowały pogorszenie ich wzajemnych relacji. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość ze sprzedaży 4,4 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg więcej niż w miesiącu poprzednim, ale o 0,9 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,3 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (5,4 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej nieco poprawiły się. Na zakup 1 dt NPK w lutym 2013 r. należało przeznaczyć równowartość 80 kg żywca wieprzowego, o 2 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz przed rokiem.

W marcu 2013 r. wzrosły ceny nawozów wapniowych, choć skala podwyżek była dużo niższa niż przed miesiącem. Ceny podniosły się o 0,3% i były o 22,7% wyższe niż przed rokiem.

Na światowych rynkach ceny nawozów mineralnych¹ po raz kolejny zmały, głównie z powodu ustabilizowanej sytuacji popytowo-podażowej. Średnie obniżki cen nawozów w lutym 2013 r. wyniosły 1,9%, w tym mocznik² potaniał o 6,4%. Fosforan amonu³ podrożał jednak o 5,2%, a sól potasowa⁴ o 0,6%. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym spadły o ponad 9%. Sól potasowa potaniała w tym czasie o 19%, mocznik o 6%, superfosfat potrójny⁵ o 1%, a fosforan amonu zdrożał o 1%.

W marcu 2013 r. średnie ceny środków ochrony roślin były stabilne. Zdrożały zaprawy nasienne (o 2,1%), a potaniał Gwarant (o 1,1%). Pestycydy są obecnie o 2,8% droższe niż przed rokiem, przy czym Decis podrożał o 8,0%, a zaprawy nasienne o 7,8%. Roundup potaniał w tym czasie o 2,6%.

W marcu 2013 r. ceny bezpośrednich nośników energii zmały (średnio o 0,4%) głównie z powodu obniżek cen paliw grzewczych. Gaz propan butan potaniał o 3,0%, olej opałowy o 2,9%, a koks opałowy i węgiel o 1,1%. Podrożały natomiast benzyny (o 1,8%) oraz olej napędowy (o 1,6%). W ciągu 12 miesięcy średnie ceny bezpośrednich nośników energii zma-

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

ły o 0,5%. W tym czasie podrożała m.in. energia elektryczna (o 7,1%), obniżono natomiast ceny gazu propan-butan (o 7,7%), koksu opałowego (o 7,0%) oraz oleju opałowego (o 6,3%).

Na światowych rynkach¹ w marcu 2013 r. ceny ropy Brent spadły o 6,2%, a węgla kamiennego⁶ o 2,4%. Podrożał natomiast oraz gaz ziemny dla odbiorców europejskich (o 0,8%). Spadek cen ropy naftowej wynika m.in. z pogorszenia danych makroekonomicznych, które spowodowały, że odżyły obawy o kondycję globalnej gospodarki i perspektywy przyszłego popytu na ropę. W ciągu 12 miesięcy ropa Brent potaniała o prawie 13%, a węgiel o 20%. Gaz ziemny w Europie potaniał o 1%, ale w USA zdrożał o 76%.

Pomimo nieznacznego wzrostu popytu na materiały budowlane w marcu 2013 r. ich średnie ceny obniżono średnio o 0,3%. W ciągu 12 miesięcy ceny te pozostały bez zmian, przy czym drzwi płytowe podrożały o 4,7%, a wapno budowlane o 4,5%. Potaniały natomiast dwuteowniki grube oraz cegły (o 2,5%).

Noszący popyt na środki mechanizacji rolnictwa spowodował, że średnie ceny maszyn i urządzeń rolniczych wzrosły w marcu o 0,9%. Najbardziej podrożały kultywatory ciągnikowe (o 8,9%) oraz opryskiwacze polowe (o 4,9%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 4,4%, w tym kultywatory o 36,9%, a prasy zbierające o 12,5%.

- 1 Na podstawie danych Banku Światowego
- 2 Notowania fob Yuzhnyy
- 3 Notowania fob US Gulf
- 4 Notowania fob Vancouver
- 5 Notowania fob Tunis
- 6 Notowania fob Richards Bay

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		III 2012	XII 2012	III 2013	III 2013 II 2013	III 2013 XII 2012	III 2013 III 2012	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	136,92	132,28	132,24	99,9	100,0	96,6	4,82	0,88
Saletra amonowa 34%N	„	148,80	147,00	149,64	100,7	101,8	100,6	4,49	0,82
Mocznik 46%N	„	175,00	176,88	179,80	100,8	101,7	102,7	3,99	0,73
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	101,44	104,96	105,52	100,4	100,5	104,0	5,39	0,98
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	189,08	189,52	189,96	100,4	100,2	100,5	4,85	0,89
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	242,60	243,76	242,24	99,8	99,4	99,9	3,86	0,71
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	201,40	199,96	194,96	99,3	97,5	96,8	3,32	0,61
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	222,68	224,16	227,80	101,0	101,6	102,3	4,15	0,76
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	70,93	76,63	87,00	99,8	113,5	122,7	1,48	0,27

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		III 2012	XII 2012	III 2013	III 2013 II 2013	III 2013 XII 2012	III 2013 III 2012	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,39	42,20	42,47	100,3	100,6	102,6	43,36	7,92
Dursban 480 EC	1 l	51,48	51,66	51,37	99,5	99,4	99,8	52,45	9,58
Decis Mega 50 EW	250 ml	30,32	32,50	32,75	100,1	100,8	108,0	33,44	6,11
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	31,57	31,96	34,04	102,1	106,5	107,8	34,76	6,35
Gwarant 500 SC	1 l	57,31	58,83	58,02	98,9	98,6	101,2	59,24	10,82
Miedzian 50 WP	1,5 kg	59,40	62,12	62,62	100,9	100,8	105,4	63,94	11,68
Roundup	1 l	34,44	33,70	33,54	99,6	99,5	97,4	34,25	6,26
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	41,11	41,62	41,93	100,2	100,7	102,0	42,81	7,82
Fusilade Forte	1 l	122,17	124,35	124,34	99,9	100,0	101,8	126,96	23,20
Chwastox Extra 300 SL	1 l	17,12	17,66	17,36	99,4	98,3	101,4	17,73	3,24
Środek gryzoniobójczy	1 kg	31,24	31,62	32,10	100,8	101,5	102,8	32,78	5,99

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		III 2012	XII 2012	III 2013	III 2013 II 2013	III 2013 XII 2012	III 2013 III 2012	pszenicy kg	zyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	795,28	802,08	787,87	98,9	98,2	99,1	804,44	146,99
Koks opałowy	t	1351,28	1276,52	1256,05	98,9	98,4	93,0	1282,47	234,34
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,74	5,53	5,63	101,8	101,8	98,1	5,75	1,05
Olej napędowy	1 l	5,80	5,64	5,66	101,6	100,4	97,6	5,78	1,06
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	4,26	3,98	3,99	97,1	100,3	93,7	4,07	0,74
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,85	2,74	2,63	97,0	96,0	92,3	2,69	0,49
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,86	34,70	34,70	100,2	100,0	99,5	35,43	6,47
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	16,04	16,92	16,97	100,1	100,3	105,8	17,33	3,17
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	14,04	14,69	14,76	100,3	100,5	105,1	15,07	2,75
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	11,83	12,23	12,23	99,7	100,0	103,4	12,49	2,28
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,71	6,79	100,0	101,2	107,1	6,93	1,27

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		III 2012	XII 2012	III 2013	III 2013 II 2013	III 2013 XII 2012	III 2013 III 2012	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	22,96	22,84	22,74	99,8	99,6	99,0	23,22	4,24
Wapno	1 t	528,31	546,61	552,29	100,2	101,0	104,5	563,91	103,04
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	149,80	153,99	154,34	100,0	100,2	103,0	157,59	28,79
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3686,16	3665,56	3604,89	99,5	98,3	97,8	3680,71	672,55
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,45	13,74	13,72	99,9	99,9	102,0	14,01	2,56
Dwuteownik gruby	1 t	3831,44	3792,63	3736,92	99,1	98,5	97,5	3815,52	697,19
Blacha dachowa	1 m ²	30,51	30,75	30,62	100,0	99,6	100,4	31,26	5,71
Tynk „Atlas”	25 kg	51,79	51,72	51,65	99,2	99,9	99,7	52,74	9,64
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,21	1,19	1,18	99,2	99,2	97,5	1,20	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	701,45	701,53	700,32	99,3	99,8	99,8	715,05	130,66
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	729,85	728,32	728,30	100,0	100,0	99,8	743,62	135,88
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	89,45	84,68	83,91	99,5	99,1	93,8	85,67	15,65
Okno drewniane szklone	1 szt.	1693,81	1707,74	1715,95	100,1	100,5	101,3	1752,04	320,14
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1515,91	1557,80	1586,76	100,1	101,9	104,7	1620,13	296,04

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

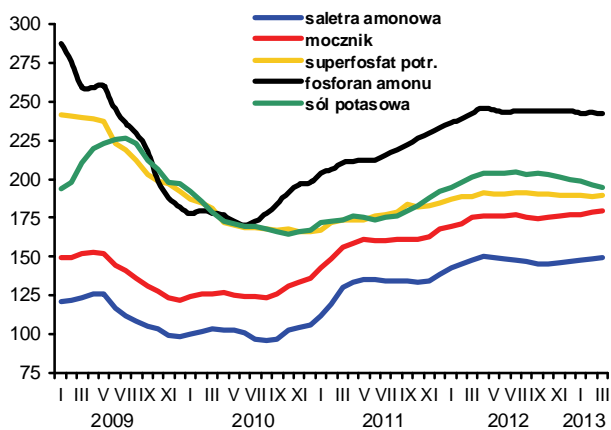
Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	III 2012	XII 2012	III 2013	III 2013 II 2013	III 2013 XII 2012	III 2013 III 2012	pszenicy dt	żyw. wiew. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	361848,9	373320,8	384793,3	101,5	103,1	106,3	3928,87	717,90
Kombajn do ziemniaków	75614,6	76058,6	77629,2	100,7	102,1	102,7	792,62	144,83
Samochód dostawczy „Iveco”	100864,0	100008,3	100744,6	100,6	100,7	99,9	1028,64	187,96
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	44826,5	43876,2	45235,5	100,0	103,1	100,9	461,87	84,39
Siewnik zbożowy 27 redlic	20520,8	20962,2	21504,9	100,6	102,6	104,8	219,57	40,12
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	145140,0	151214,3	151732,9	100,1	100,3	104,5	1549,24	283,08
Ciągnik 90 kW	179534,8	182918,5	185486,1	99,9	101,4	103,3	1893,87	346,06
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	35808,8	36586,7	36766,5	100,4	100,5	102,7	375,40	68,59
Kopaczka elewatorowa	14204,9	14597,2	14640,1	99,8	100,3	103,1	149,48	27,31
Agregat uprawowy do siewnika	16651,4	16418,6	16494,9	98,8	100,5	99,1	168,42	30,77
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6742,9	6842,8	6880,3	100,2	100,5	102,0	70,25	12,84
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	5747,8	5960,6	6015,9	100,1	100,9	104,7	61,42	11,22
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	42046,3	46031,4	47321,4	101,0	102,8	112,5	483,17	88,29
Opryskiwacz 400 l	3776,0	3807,3	4218,9	104,9	110,8	111,7	43,08	7,87
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	7872,9	7555,2	7760,5	102,2	102,7	98,6	79,24	14,48
Rozsiewacz nawozów	1889,2	1901,5	1874,9	99,4	98,6	99,2	19,14	3,50
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	12477,2	13696,3	13748,0	99,5	100,4	110,2	140,37	25,65
Plug 4 skibowy	11810,4	11308,0	11461,3	99,0	101,4	97,0	117,02	21,38
Kultywator 2,1-2,8 m	2682,0	3359,7	3671,1	108,9	109,3	136,9	37,48	6,85
Dojarka 2 konwie ^a	8479,4	8392,9	8002,8	101,4	95,4	94,4	81,71	63,86
Dojarka z rurociągami ^a	40955,4	39925,8	41109,8	100,0	103,0	100,4	419,74	328,04
Schlądzarka do mleka 500 l ^a	16837,8	16863,0	17077,7	100,0	101,3	101,4	174,37	136,27

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

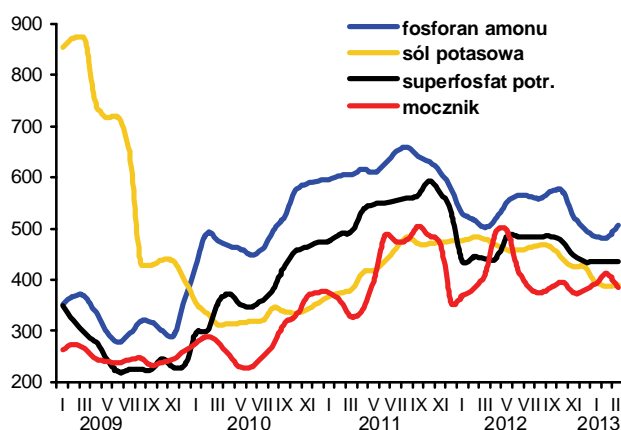
Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

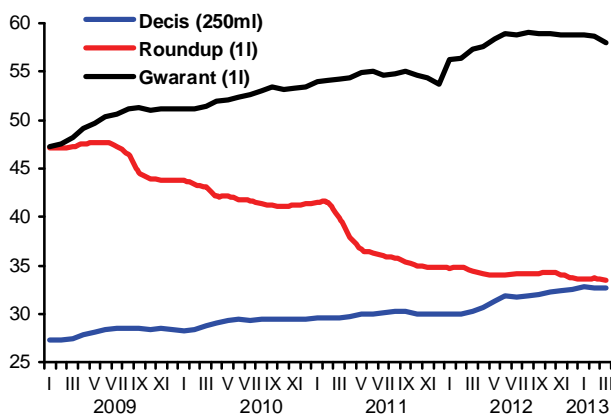
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

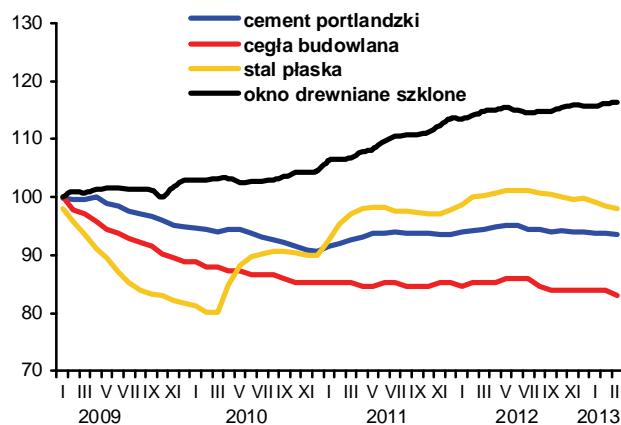
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

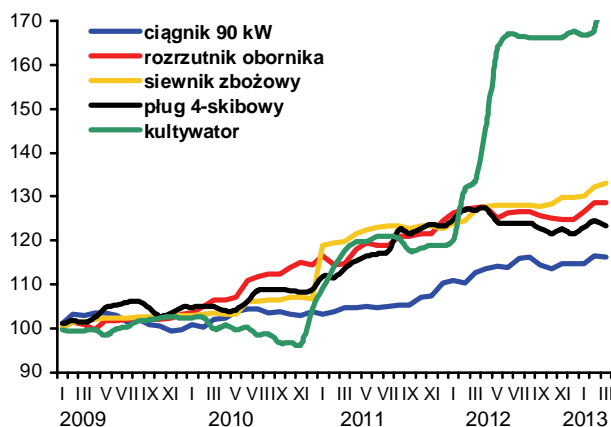
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

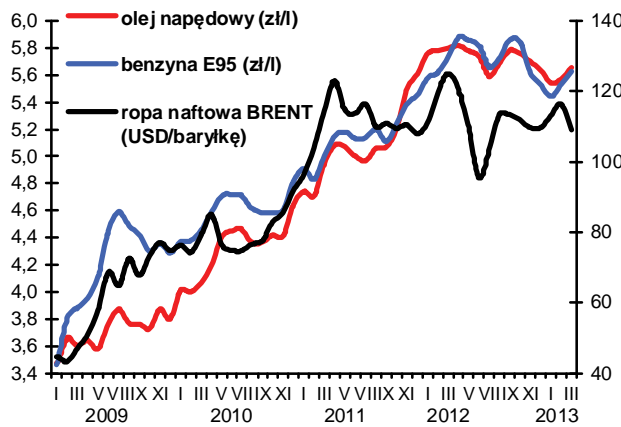
Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2008=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2008=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Druk: Expol Włocławek
Nakład: 267 egz.

Adres redakcji:
**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa 1, Skrytka pocztowa 984,
tel. (48 22) 5054 444, faks 827 19 60

Prenumerata: Dział Wydawnictw - tel.: (22) 50 54 685, faks: (22) 50 54 636
Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu - <http://www.ierigz.waw.pl>

Sekretarz Redakcji: Lucyna Mieszkowska, e-mail: mieszkowska@ierigz.waw.pl